

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК
И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ
И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ У БЕОГРАДУ

РЕПУБЛИЧКИ ЗИМСКИ СЕМИНАР 2019.

Издавач

Друштво за српски језик и књижевност Србије

За издавача

Зона Мркаљ, председник Друштва за
српски језик и књижевност Србије

Уредници

Босиљка Милић, секретар Друштва
Ана Батас, заменик председника Друштва
Зорица Несторовић, потпредседник Друштва
Александар Милановић, потпредседник Друштва
Вељко Брборић, потпредседник Друштва
Бошко Сувајџић, потпредседник Друштва

Коректура

Марија Запутил

Тираж

1500 примерака

ISBN 978-86-84885-92-2

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК
И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ
И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ У БЕОГРАДУ

РЕПУБЛИЧКИ ЗИМСКИ СЕМИНАР 2019

НАСТАВА СРПСКОГ ЈЕЗИКА И
КЊИЖЕВНОСТИ
У ОСНОВНОЈ И СРЕДЊИМ ШКОЛАМА

Београд
2019.

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ У БЕОГРАДУ

**60. ТРАДИЦИОНАЛНИ РЕПУБЛИЧКИ ЗИМСКИ
СЕМИНАР ЗА НАСТАВНИКЕ И ПРОФЕСОРЕ
СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ
(САВРЕМЕНО ПРОУЧАВАЊЕ СРПСКОГ ЈЕЗИКА
И КЊИЖЕВНОСТИ)**

**Београд, Филолошки факултет
1, 2. и 3. фебруар 2019. године**

Петак, 01. фебруар 2019.

ПЛЕНАРНА ИЗЛАГАЊА

- 09.00–09.30 Пријављивање (евидентирање) учесника и
дељење семинарског материјала (котиза-
цијски пакет)**
- 09.30–10.00 Отварање Семинара**
**Поздравна реч председника Друштва (проф.
др Зона Мркаљ)**
**Поздравна реч декана Филолошког факул-
тета (проф. др Љиљана Марковић)**
**Поздравна реч представника Министар-
ства просвете, науке и технолошког развоја
Републике Србије**
- 10.00–10.45 Српски глаголски облици под лупом (проф.
др Милан Стакић)**
- 10.45–11.30 Нема смрти, само књижевности (проф. др
Александар Јерков)**
- 11.30–12.15 Из српске интерпункције (проф. др Душка
Кликовац)**

12.15–13.00 Додела награда награђеним ученицима и наставницима: најбољи средњошколски писмени задатак, литерарне секције, лингвистичке секције, листови и часописи основних и средњих школа, најбоља методичка припрема

Додела специјалних повеља, захвалница и признања заслужним наставницима и члановима Управе Друштва

13.00–13.30 Промоција издања Друштва (доц. др Ана Батас и доц. др Милан Алексић)

13.30–14.30 Културно-уметнички програм: Милунка Савић, хероина Првог светског рата (Драмски студио Девете београдске гимназије „Михаило Петровић Алас“)

14.30–15.00 ОДМОР

15.00–16.00 РАД У СЕКЦИЈАМА

16.00–17.00 РАД У СЕКЦИЈАМА

Напомена: Свака секција ће бити поновљена у истој сали са истим предавачем.

Тако ће сваки наставник моћи да присуствује раду две секције.

1. **Курс креативног писања у школи** (проф. др Михајло Пантић)
2. **Визија небеског Јерусалима у Бећковићевој поеми „Кад дођеш у било који град“** [могућности корелативне наставе] (проф. др Оливера Радуловић)
3. **Традиционални и иновативни видови у тумачењу романа *Сеобе* Милоша Црњанског** (др Вукосава Живковић, мр Валентина Вукмировић Стефановић)
4. **Кључна реч као алатка у интертекстуалном повезивању књижевних дела** (др Ружа Перуновић, мр Наташа Будимир)

5. **Како написати занимљив пројекат – размена идеја** (мр Маја Анђелковић Шегуљев)
6. **Лингвистичка секција као ваннаставна активност и као пројектна настава** (мр Марија Запутил и Јагода Жунић)
7. **Концептуализација словенског језика и писма у *Хазарском речнику* Милорада Павића: могућности функционалног повезивања наставе језика и књижевности на додатној настави у средњој школи** (мр Стефан Милосављевић)
8. **Дигиталне мапе ума у настави књижевности** (Марина Панић)
9. **Зоолексеме као поетички пооступак у роману *Сеобе* Милоша Црњанског [функционални приступ повезивању наставе језика и књижевности]** (Александра С. Јовановић)
10. **Творбени начини у српском језику – осврт на нова истраживања у српској дериватологији** (Ана Мацановић)
11. **Аргументативни састав у настави писменог изражавања** (мр Тина Капларевић)
12. **Тематски кругови у настави књижевности за први разред средње школе** (Мирјана Грдинић)
13. **„Један дан у мојој дечјој соби” Светлане Велмар Јанковић у наставној интерпретацији** (Наталија Лудошки)
14. **Позиција српског језика и књижевности у интегративној настави кроз драмску уметност као метод-изазов или замка** (Јелена Стојиљковић и Ивана Милојевић)

КЊИЖЕВНО ВЕЧЕ

- 17.30–18.30 **Представљање дела Владимира Тобашића у наставној пракси**
 Води: мр Растко Јевтовић (слушаоница 34)

- 17.30–18.30 **Књижевно вече просветних радника који пишу за децу**
 Води: Власта Н. Ценић, ОШ „Вук Караџић”, Дољевац (слушаоница 33)
- 17.30–18.30 **Песничко вече „Недремано перо”**: Поезија проф. др Томислава Јовановића
 Води: доц. др Мина Ђурић (сала 11)

Субота, 02. фебруар 2019.

ПЛЕНАРНА ИЗЛАГАЊА

- 09.30–10.15 **Отаџбина као бол и болест – *Србија* Милоша Црњанског** (проф. др Јован Делић)
- 10.15–11.00 **Нове реформе програма наставе и учења** (Дејана Субић Милијић, заменик директора ЗУОВ-а)
- 11.00–11.15 **Кратка пауза**
- 11.15–12.00 **Мртви – прави јунаци српске књижевности** (проф. др Драган Бошковић)
- 12.00–12.45 **Еротологија у настави књижевности** (проф. др Драгана Вукићевић)
- 12.45–13.15 **Пауза**
- 13.15–14.00 **Разговор с писцем** (води проф. др Михајло Пантић)
- 14.00–15.00 **Наступ славистичког хора „Лучинушка”**
- 15.00–15.30 **ОДМОР**
- 15.30–16.30 **РАД У СЕКЦИЈАМА**
- 16.30–17.30 **РАД У СЕКЦИЈАМА**

Напомена: Свака секција ће бити поновљена у истој сали са истим предавачем.
 Тако ће сваки наставник моћи да присуствује раду две секције.

1. **Откуда прелја на вилином бунару – живот једне српске лирске народне песме у времену и простору** (проф. др Зоја Карановић)
2. **Трансмедијска анализа бајке** (др Лидија Делић)
3. **Без књиге до књиге [ванпрограмски садржаји као мотивација за читање]** (др Душица Мињовић)
4. **Лепо писање [визуелна писменост у настави]** (др Јасмина Пивнички)
5. **Научна терминологија у српском књижевном језику 19. века** (др Исидора Бјелаковић)
6. **Е-Twinning и настава књижевности** (др Лидија Неранчић Чанда)
7. **Фреквенцијски речници књижевних дела** (мр Зорица Ивановић)
8. **Роман *Доротеј* Добрила Ненадића у контексту новог програма наставе и учења** (мр Александра Секулић)
9. **Тематска и пројектна настава у основној школи** (Јасмина Станковић и Светлана Стевановић)
10. **Вршњачка едукација и укључивање локалне заједнице у обележавање значајних догађаја** (Ана Милуновић)
11. **Неки примери пројектне наставе у основној школи** (Наташа П. Кљајић, Саша С. Чорболоковић)
12. **Од драмског процеса до исхода [примењени театар]** (Душан Благојевић)
13. **Рад са надареним ученицима и подршка талента** (Данијела Ковачевић Микић)

- 18.00–19.00 **Романтизирање у путујућој учионици** (др Мирјана Стакић Савковић; слушаоница 33)
- 18.00–19.00 **Вуков век** (слушаоница 11)
1. Проф. др Бошко Сувајџић, *Књига о Вуку* говоре др Миодраг Матицки, др Младен Весковић и аутор
 2. *Даница*, годишњак Вукове задужбине говоре др Миодраг Матицки и проф. др Бошко Сувајџић
 3. *Даница за младе* говори Данијела Ковачевић Микић

Недеља, 03. фебруар 2019.

ПЛЕНАРНА ИЗЛАГАЊА

- 09.30–10.15 **„Религиозни атеизам” у поезији Милоша Црњанског** (проф. др Душко Бабић, директор Филолошке гимназије)
- 10.15–11.00 **Како (про)читати речи** (проф. др Јасна Влајић Поповић, директор Института за српски језик САНУ)
- 11.00–11.45 **Одбор за стандардизацију српског језика – двадесет година деловања** (др Марина Спасојевић)
- 11.45–12.00 **Кратка пауза**
- 12.00–12.45 **Црногорски говори у основици српског књижевног језика** (проф. др Миодраг Јовановић)
- 12.45–13.30 **Српски роман у 2018. години** (Тамара Крстић)
- 13.30–14.00 **Завршна реч и подела Потврда о учешћу на 60. РЗС**
- 14.00 **Годишња скупштина Друштва**

НАПОМЕНА

Управа Друштва задржава право измене програма.

ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА СРЕДЊИХ ШКОЛА ИЗ КЊИЖЕВНОСТИ

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ
РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ЗАДУЖБИНА „ДОСИТЕЈ ОБРАДОВИЋ”

ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА СРЕДЊИХ ШКОЛА ИЗ КЊИЖЕВНОСТИ У ШКОЛСКОЈ 2018/19. ГОДИНИ

Награда за најуспешније писмене задатке

Друштво за српски језик и књижевност Србије, бавећи се унапређивањем књижевне и језичке културе, спроводи такмичење из књижевности у изради најбољег школског писменог задатка. Уводећи ово такмичење у школе, Друштво је сматрало да у тематику такмичења, поред књижевних тема, треба увести и оне којима се обележавају годишњице и јубилеји значајних писаца и културних догађаја који ће својом актуелношћу подстицати развијање и богаћење изражајних могућности ученика. **Циљ такмичења је усавршавање писмености и подстицај на свестраније и дубље проучавање књижевне уметности.**

Такмичење из књижевности улази у групу оних такмичења која факултети вреднују на класификационим испитима.

Теме се утврђују у сарадњи са Катедром за српску књижевност са јужнословенским књижевностима Филолошког факултета у Београду, задаци се пишу на редовним часовима, а најбоље задатке из школа прегледа Републичка комисија у чијем су саставу професори Филолошког факултета и сарадници Друштва.

Према Пропозицијама, ово такмичење није обавезно за све школе, нити за све разреде, ни за сва одељења у школи, па ни за све ученике у једном одељењу. Задаци се раде

као други школски писмени задатак искључиво на утврђене теме, у свескама за писмене задатке које професор прегледа, исправља, оцењује, образлаже оцену и потписује пуним именом и презименом. Понуђене теме нису везане за поједини разред, већ наставници одлучују коју тему ће дати у ком разреду. Стручни активи бирају два рада из школе и шаљу их Републичкој комисији до **15. децембра текуће године**.

И овогодишње такмичење посвећено је обележавању важних датума.

Такмичење обухвата израду другог школског писменог задатка на једну од следећих тема:

1. Лик Светог Саве у савременој српској поезији
2. Комедије Бранислава Нушића и наше време
3. Тамил-ефендија и Џем-султан: разлози за поисто-већивање
4. Зашто читам?

Предлажући теме за овогодишњи конкурс, руководили смо се и обележавањем годишњица из наше књижевне и културне историје које су везане за наставни програм предмета Српски језик и књижевност у средњој школи. Предложене теме су у индиректној вези са великим годишњицама у нашој култури: рад Светог Саве, извођење прве представе у Народном позоришту у Београду, као и 65 година од првог издања „Проклете авлије” Иве Андрића (1954). Последња предложена тема требало би да покаже да читање и љубав према књизи нису запали у кризу! Приликом формулисања тема имали смо на уму да оне буду јасне и прецизне и да ученици средњих школа могу на њих дати одговор. Наставници одабирају коју ће тему понудити ученицима у ком разреду.

Овогодишњи циклус такмичења показује изузетно велику заинтересованост ученика и наставника за овај конкурс. Поред бројности радова пристиглих на конкурс, приметан је и пораст њиховог квалитета како у доменима оригиналности и стваралачких поступака (посебно у вези са темом

„Зашто читам?“) тако и када су у питању књижевнотеоријска и књижевноисторијска сазнања из области назначених темама конкурса али и интерпретација књижевноуметничког текста. Услед тога у најужи избор уврштено је 10 (десет) писмених задатака.

Имајући наведено на уму, Комисија је донела одлуку да награди писмене задатке 6 (шест) ученика. Истовремено се награђују и њихови професори који су их за ово такмичење припремали. Комисија се захваљује свим ученицима и наставницима на учешћу у овом такмичењу, и упућује срдачне честитке награђеним ученицима и њиховим професорима.

ПРВА НАГРАДА

1. **Софија Јаневска, I₁**, Ваљевска гимназија, Ваљево (предметни професор: Милена Милисављевић)

ДРУГА НАГРАДА

1. **Страхиња Костадиновић, IV₅**, Гимназија „Бора Станковић”, Ниш (предметни професор: Нада Ђорђевић)
2. **Ана Михајловић, IV₁**, Филолошка гимназија, Београд (предметни професор: Катарина Вучић)

ТРЕЋА НАГРАДА

1. **Андреа Илић, IV₆**, Медицинска школа, Ужице (предметни професор: Катарина Машуловић)
2. **Катарина Савић, III₆**, Филолошка гимназија, Београд (предметни професор: Катарина Вучић)
3. **Емилија Младеновић, IV₇**, Уметничка школа, Ниш (предметни професор: Ј. Станковић)

Републичка комисија

1. Проф. др Љиљана Бајић, Филолошки факултет, Београд
2. Проф. др Радивоје Микић, Филолошки факултет, Београд
3. Мр Верица М. Ракоњац Павловић, секретар Комисије, Београд
4. Проф. др Зона Мркаљ, Филолошки факултет, Београд
5. Проф. др Зорица Несторовић, председник Комисије, Филолошки факултет, Београд

ПИСМЕНИ ЗАДАТАК НАГРАЂЕН ПРВОМ НАГРАДОМ

Софија Јаневска, I,
Ваљевска гимназија, Ваљево
Предметни професор: Милена Милисављевић

ЗАШТО ЧИТАМ?

Недеља. Поноћ. Алекса поново касни кући. Хвата за-рђалу кваку шкрипавих врата од боровине. Да ли је тих? Не, зна да га нико не чека. Отвара их нагло. Улази. У уснулој кући обавијеној тамом одзвањају само његови крупни кораци. Тешке ципеле оштро падају по чистим плочицама у ритму налик ратничком. Алекса улази у собу, баца испуцалу кожно торбу у ћошак и леже на кревет. Сан му пада на (од живота, већ довољно) тешке капке. Одједном, уз трзај скаче, схвативши да има домаћи из српског. Отац ће га убити ако добије још једну јединицу, мајка ће плакати... Узима стару Андрићеву збирку и проналази приповетку „Деца”. Почиње да чита. Након неколико тренутака, више није у својој соби. Испуцале зидове и мрачни поглед на сат који му управља животом, замењују улица и деца из његове банде. Казалка више не граби даље, откуцаји су далеки и невидљиви. Ужива у налету моћи. „Јеси ли ми друг?”, Алекса мукло проговара сећајући се дечака кога је познавао боље него себе. Док се сцене нижу, чују се само откуцаји срца, уздах и шуштање излизаних страница. „Будалаш!” Алекса се озарио: „Оружје достојно правог вође!” Клупко приче се размотава, слике лете по соби: улица, урлик, досадни, размажени Никола, потеря, узбуђење, две ципеле, фијук ваздуха пресеченог си-лином ударца, крв и на крају – издаја. Петар, коме је пове-рио задатак, његов друг у свему, изневерио га је... Када је требало да зада последњи ударац, Петар је Николу пустио

да побегне. Сва енергија, узбуђење, залет спласнули су у Алексиним очима и претворили се у тихи бес. Крај. Опет је у тамници коју назива кућом. Његов тамничар упорно куца даље. Те ноћи, Алекса није спавао.

Недеља. Вечера. Слатки мирис голица Николине ноздрве. Он брзо пролази кроз дугачки ходник прекривен меканим, црвеним тепихом. Топлота избија из чистих зидова. Отвара тек офарбана, сјајно бела врата кухиње. На столу се налази велика, масна, пуњена ћурка окружена облим печеним кромпирима. Његова мајка, ниска, здепаста жена, увек у кецељи и окружена хрпом рецепата, седи поред оца – високог, бледог човека који мало прича, много ради и често није код куће. Предиван укус испуни Николине образе и на усне му натера речи: „Мама, волим те”. Мама му, износећи на сто чоколадни, глазирани колач, одговори: „И ја тебе, љубави”. Вечера је завршена. Никола тихо одлази у собу. Оставља родитеље да разговарају. Има домаћи из српског. Узима позајмљену Андрићеву збирку и тражи приповетку „Деца”. Никола почиње да чита. Престаје. Мисли му лутају. Свако слово тера га на размишљање. Свака реченица у мисли враћа болне успомене. „Јеси ли ми друг?”, Никола прошапта сетивши се дечака кога је познавао боље него себе. „Будалаш”, оштра реч помери му поглед са књиге, на руку прекривену ожилјцима. Сцене се нижу. Никола постаје све узнемиренији. Соба је премала. Сlike га опкољавају и он тоне... Улица! Урлик! Алексине зажарене очи! Бег, скровиште, фијук ваздуха пресеченог силином ударца, крв, страх, бол... Дечак који је стајао са стране, треба да Николи зада последњи ударац... Пустио га је да побегне. Страх и немоћ, помешани са крвљу, претварају се у збуњеност. Крај. Мирис вечере више није слadak. Те ноћи, Никола није спавао.

Недеља. Ноћ. Петар непомично седи за радним столом. Замишљен, у тами, гледа звезде. Увек размишља. Преиспитује сваки покрет. Кривица и туга га гуше. Његова соба је бесконачно мала за све бесконачно велике мисли и осећања. Хладно му је. Из транса га трже сестрин шапат: „Петре,

ниси урадио домаћи”. Он пружа руку ка старој полици препуној књига и у збирци Иве Андрића проналази приповетку „Деца”. Поглед лети преко белих страница. Реченице се све брже и брже нижу. Постају нит садашњости чији је центар Петар. „Јеси ли ми друг?”, прочита наглас, а у мисли му се врати слика од пролетос: слепи сокак, иза школе, лик Алексе и дечака чије име не зна и јутро које никада неће заборавити. „Будалаш”, одзвања у Петровој глави. Реч из срца ишчупа чеп који спречава поплаву. Улица. Урлик. Узбуђење. Потера. Понос. Две ципеле. Фијук ваздуха пресеченог силином ударца. Крв. Дечаков изгубљен поглед и на крају – спознаја... Петар дечаку треба да зада последњи ударац. Пушта га да побегне. Узбуђење, туга, страх и збуњеност постају још већи – експлодирају у Петру остављајући га беспомоћног. Крај. Поново му је хладно. Те ноћи, Петар није спавао.

Јутро после, Алекси, Николи и Петру отворило је нове хоризонте. Књига мења човека. Додаје зачин личном искуству, оплемењује туђим искуством. Спаја људе, решава конфликте, греје душу. Зато читам.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРОФЕСОРА

Уверљиво приповедање. Видан одјек читалачког пута.

одличан (5) Милена Милисављевић

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ КОМИСИЈЕ

Међу бројним одговорима на питање „Зашто читам?” датим у писменим задацима пристиглим на овај конкурс, одговор који је дала ученица првог разреда Ваљевске гимназије, Софија Јаневска, представља интерпретативно осмишљен, у читалачко искуство урођен и оригинално изведен одговор. Он је остварен према задатим пропозицијама конкурса, односно, написан је самостално, на редов-

ном часу српског језика и књижевности, у оквиру времена предвиђеног за израду другог школског писменог задатка. Изграђујући интертекстуалне везе са приповетком Иве Андрића „Деца”, ученица је на постмодеран начин исписала нову причу на тему о значају књижевности за наш живот. Покрећући на размишљање, Андрић је у приповеци „Деца” маркирао тренутке одрастања који су својствени сваком човеку без обзира на време и простор у којима живи. Одјекнувши у читалачком искуству једном младог читаоца, Андрићева мудрост инспирисала га је да опише онај суштински импулс који стоји иза сваког нашег посезања за књигом. Овај одговор нас је подсетио да врхунска литература увек постоји у непосредном додиру са људским искуством каткад дајући одговоре на бројне егзистенцијалне недоумице, страхове и слутње, а каткад бацајући ново светло на одлуке, победе, поразе, људске мане и слабости али обнављајући у сваком човеку снагу хуманости, наду и врлину.

Републичка комисија

**ЛИТЕРАРНЕ СЕКЦИЈЕ – НАГРАДА
„ПРОФ. ДР СЛОБОДАН Ж. МАРКОВИЋ”**

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ
РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ЗАДУЖБИНА ДЕСАНКА МАКСИМОВИЋ

**ТАКМИЧЕЊЕ ЛИТЕРАРНИХ СЕКЦИЈА ОСНОВНИХ
И СРЕДЊИХ ШКОЛА СРБИЈЕ**

Управа Друштва је именовала Републичку комисију за спровођење такмичења литерарних секција основних и средњих школа. Ова Комисија је била дужна да изврши увид у документацију пријављених литерарних секција, да размотри садржаје и резултате рада тих секција и донесе одлуку о њиховом награђивању. Увидом у документацију дошло се до закључка да је код већине пријављених секција јасна организациона поставка ове ваннаставне активности Српског језика (у основној школи, од 5. до 8. разреда) и Српског језика и књижевности (у средњој школи). Постоје солидни планови рада и Извештаји о њиховој реализацији који откривају све добре стране наставничког приступа (наставника и професора који стручно воде овај рад), али наговештавају и извесне недоумице и проблеме. Комисија је запазила и неке некоректности у документацији.

Разматрањем садржаја и метода рада литерарних секција које учествују на такмичењу запажено је да неке секције унапређују свој рад и богате секцију новим садржајима и успесима, афирмацијом школе и њених литерата. Ипак, константовано је да се у школама, разним креативним семинарима и новим називима ученичког организовања (креативно писање, калиграфија и сл.), покупљени су из литерарних секција многи видови стваралачке енергије. Запажено је и то да неке постојеће секције не мењају и не усавршавају облике и садржаје рада и иду утабаном стазом, заборављајући да се и школа реформише и мења однос према учењу и тради-

ционалном начину преношења знања на ученике. Вероватно, на тој помереној школској концепцији многе се секције нису снашле. Отуда мањи број пријављених на такмичење, а има и секција чији је рад заиста почетнички и оних које још лутају око основних правила у организовању.

Желимо да скренемо пажњу нашим литерарним секцијама да сада није тренутак за предахе и застоје када се школа трансформише у савремену институцију где се у настави Српског језика/Српског језика и књижевности уводе стваралачке активности поред читања као прворазредне стваралачке активности поводом обраде књижевних дела из предвиђеног програма. Посредством њих шири се интересовање ученика за књижевност, књижевна дела и ауторе, надопуњују интересовања и усавршавања читалачких компетенција. Новим програмом предвиђене су стваралачке активности који се реализују као усмена продукција (дискусије, разговори, монолози, рецитована, и казивање) и као писмена продукција (писање есеја, радова, домаћих задатака) и као комбинована продукција (реферисање и презентација). Нови програм у настави Српског језика нов је не толико у садржају колико у померању ка развијању стваралачких могућности ученика и раду на његовом оспособљавању за егзистенцију у 21. веку. Управо се отварају нове идеје и могућности у стваралачком раду литерарних секција у нашим школама.

Комисија ће предложити да се на следећем Зимском семинару тема о раду литерарних секција уврсти у рад радионица.

Зашто су наставници и професори Српског језика/Српског језика и књижевности у недоумици како да освеже рад своје литерарне секције, тог креативног жаришта у свакој школи? Није увек тешко да се организује сусрет са живим школским писцем који ће напунити учионице радозналих ученика. Или, замислите дебату литерата способних да изложе своје виђење и естетске процене у суочењу о једном интересантном књижевном делу, позоришној представи,

филму и сл. Или, пак, када се на часовима обрађује лирска песма, биће прави тренутак за вече љубавне поезије са песмама литерата, или дескриптивне, родољубиве, рефлексивне поезије, итд. Пред литерарним секцијама се тек отварају нови простори и нове идеје.

Републичка комисија, поред увида у документацију, разматрање садржаја и постигнутих успеха пријављених секција, показала је и жељу да литерарне секције не губе од своје креативности у неговању лепоте мисли и речи.

За рад у школској 2017/2018. години донета је одлука да се награде следеће литерарне секције:

ОСНОВНА ШКОЛА

I НАГРАДА

1. Литерарна секција „РАЗИГРАНО ПЕРО”
ОШ „Миле Дубљевић”, Лајковац
Професор: Лидија Марић Јовановић

II НАГРАДА

1. Литерарна секција „ЉУДИЋИ”
ОШ „Коста Стаменковић”, Српски Милетић
Професор: Душанка Шупут Тричковић
2. Литерарна секција ОШ „Др Драган Херцог”, Београд
Професор: Ивана Ковачевић

III НАГРАДА

1. Литерарна секција ОШ „Жарко Зрењанин”, Зрењанин
Професор: Емилија Ћоровић

СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

I НАГРАДА

1. Литерарна секција Карловачке гимназије, Сремски Карловци
Професор: Маја Стокин

II НАГРАДА

1. Литерарна секција Карловачке гимназије, Сремски Карловци
Професор: Љиљана Малетин Војводић

III НАГРАДА

1. Литерарна секција Гимназије „Врњачка бања”, Врњачка Бања
Професор: Данијела Брђовић

Републичка комисија

1. Проф. др Бошко Сувајџић, потпредседник Друштва, председник Комисије
2. Босиљка Милић, секретар Друштва, секретар Комисије
3. Мр Злата Златановић, члан Управе Друштва
4. Бранка Максимовић, члан Управе Друштва
5. Др Мина Ђурић, члан Управе Друштва

ЛИНГВИСТИЧКЕ СЕКЦИЈЕ

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ
РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ВУКОВА ЗАДУЖБИНА

ТАКМИЧЕЊЕ ЛИНГВИСТИЧКИХ СЕКЦИЈА ОСНОВНИХ И СРЕДЊИХ ШКОЛА СРБИЈЕ

На конкурс за избор најбољих лингвистичких секција, у организацији Друштва за српски језик и књижевност Србије и Вукове задужбине, пријавиле су се лингвистичке секције основних и средњих школа Србије.

Оно што је карактеристика свих радова јесте инвентивност, разноликост метода и облика рада, праћење достигнућа савремене науке о језику и језичкој култури и посебно високи степен знања ученика примењен у изради пројеката. Ментори су заиста само координатори у раду. Идеје ученика присутне су у планирању рада секције, избору тема, начину обраде.

Креативност младих лингвиста истински је на високом нивоу. Истраживања у оквиру теме нису сведена само на оквире секције, него пре свега на подизање квалитета наставног процеса, откривање најразличитијих законитости српског језика, а оно што посебно треба истаћи, то је ширење и неговање љубави према матерњем језику. У томе су подједнако истрајни и основци и средњошколци.

Комисија је имала заиста тежак задатак, да од веома квалитетних радова, одабере најквалитетније.

Поштујући пропозиције и критеријуме Правилника о такмичењу лингвистичких секција, Комисија је након одржана два састанка, донела одлуку да се за школску 2017/2018. годину награде следеће лингвистичке секције:

ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

ПРВА НАГРАДА

1. Лингвистичка секција ОШ „Павле Савић”, Београд
Професори: Весна Дукић и Сандра Ристивојевић

ДРУГА НАГРАДА

1. Лингвистичка секција ОШ „Браћа Недић”, Осечина
Професор: Драгица Пуљезевић
2. Лингвистичка секција ОШ „Живко Љујић”, Нова Варош
Професор: Бојана Меловић

ТРЕЋА НАГРАДА

1. Лингвистичка секција ОШ „Вук Караџић ”, Неготин
Професор: Маша Миливојевић

СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

ПРВА НАГРАДА

1. Лингвистичка секција Пожаревачке гимназије,
Пожаревац
Професор: Марија Запутил
2. Лингвистичка секција Друге крагујевачке гимназије,
Крагујевац
Професор: Александра Радовановић
3. Лингвистичка секција Ваљевске гимназије, Ваљево
Професор: Милена Петровић

ДРУГА НАГРАДА

1. Лингвистичка секција Гимназије у Крушевцу,
Крушевац
Професори: Станислава Арсић и Душица Добродолац
2. Лингвистичка секција Фармацеутско-физиотерапеу-
тске школе, Београд
Професор: Јелена Стојиљковић
3. Лингвистичка секција Филолошке гимназије, Београд
Професор: Биљана Бранић-Латиновић

ТРЕЋА НАГРАДА

1. Лингвистичка секција Технолошке школе, Параћин
Професор: Зорица Ивановић
2. Лингвистичка секција Прве крагујевачке гимназије,
Крагујевац
Професори: Мирјана Арнаут и Марио Бадјук
3. Лингвистичка секција Гимназије „Свети Сава”, Пожега
Професор: Јелена Јеверчић
4. Лингвистичка секција Гимназије „Вељко Петровић”,
Сомбор
Професор: Лидија Неранчић Чанда

Републичка комисија

1. Проф. др Александар Милановић, председник Коми-
сије, Филолошки факултет, Београд
2. Проф. др Весна Половина, члан Комисије, Фило-
лошки факултет, Београд
3. Проф. др Милан Стакић, члан Комисије, Филолошки
факултет, Београд
4. Надежда Милошевић, члан Управе Друштва, секре-
тар Комисије
5. Јагода Жунић, члан Управе Друштва

ОСНОВНОШКОЛСКИ И СРЕДЊОШКОЛСКИ ЛИСТОВИ И ЧАСОПИСИ

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ
ЗАДУЖБИНА МИЛОША ЦРЊАНСКОГ

КОНКУРС ЗА НАЈБОЉЕ ОСНОВНОШКОЛСКЕ И СРЕДЊОШКОЛСКЕ ЛИСТОВЕ И ЧАСОПИСЕ У ШКОЛСКОЈ 2017/2018. ГОДИНИ

На Конкурсу Друштва за српски језик и књижевност Србије и часописа Свет речи јавио се већи број школа својим публикацијама. Комисија за спровођење Конкурса приликом прегледа и вредновања посебно је обратила пажњу на следеће:

- Опредељење за име школског гласила.
- Лист или часопис?
- Да ли је школско гласило – лист/часопис школе, односно, ученика те школе или ученика и наставника/ професора ОШ/СШ?
- Да ли је профилисан као лист/часопис за друштвена питања и културу, за културу и науку, за забаву и хумор, за литерарно стваралаштво ученика и сл.?
- Шта садржи *impresum*, да ли су и ученици у редакцији или су само „помагали“?
- Са пажњом су разматрани садржина и квалитет прилога имајући у виду карактер и профил школског гласила и сл.

Комисија је посебно ценила оне школе које су у току једне школске године успеле да објаве два, чак и три броја свога листа/часописа.

У овој групи пријављених листова и часописа на Конкурсу, у средњим школама (од 21) само је 4 опредељено за часопис (један има 7 листова?), такође је исти однос и у основној школи (20:4)

Запажено је да је сваке године све је мање школских листова и часописа који целокупним садржајем представљају годишњи извештај школе, где су ученици у припреми ове публикације у пасивној улози.

Веома је присутна велика разноврсност у техничкој припреми школских гласила, што, свакако, припада професионалном особљу и финансијској сфери. Такође је запажено да је интернет у неким гласилима наметљиво присутан у богато илустрованим карактеристичним кратким информацијама без потписа, где је интернет потиснуо ученике и обезличио нека школска гласила. Чак су рубрике хумор и забава скинуте са интернета. Надамо се да ће редакције ових школских гласила вратити те најчитаније странице самим ученицима, јер се по њима генерацијски памте њихове духовитости и шале.

Такође је константовано да све мање има непотписаних прилога или најчешће са потписом библиотекара или педагога. Као аутори прилога све су запаженији ученици захваљујући доброј организацији ваннаставних активности Српског језика/Српског језика и књижевности (новинарских, литерарних, филолошких и других секција). Ученици све масовније налазе своје место у школским публикацијама. Не споримо одличан резултат и афинитете професора математике у улози главног и одговорног уредника, али се поставља питање где су професори српског језика и књижевности који својим програмом негују кроз разне облике културу ученичког изражавања и писмености и имају широк спектар ваннаставних активности. У школским гласилима се огледа, пре свега, настава овог предмета.

Било је, дакле, речи о појединачним случајевима и неким појавама које не утичу много на општи утисак о квалитету школских листова и часописа.

С озиром на то да веома квалитетан рад (не појединаца) него оспособљених група редактора које сигурно воде главни и одговорни уредници, добром организацијом и дометом

у квалитету објављених прилога заиста заслужују посебну похвалу Комисије.

Награђени школски листови и часописи су међу бољима, најбољи: једна прва награда, две друге и три треће, а сви (сем дисквалификованих) добијају ПЛАКЕТУ за учешће на Конкурсу, које ће се доделити на Републичком зимском семинару.

Увидом, разматрањем и проценом приспелих школских листова и часописа на Конкурс Друштва и часописа Свет речи, изашлих током школске 2017/2018. године, Комисија је одлучила да се награде следећи школски листови и часописи:

ОСНОВНА ШКОЛА

ПРВА НАГРАДА

1. **Ђачки кутак**, ОШ „Руђер Бошковић”, Београд

ДРУГА НАГРАДА

1. **Плави круг**, ОШ „Милош Црњански”, Београд
2. **Основац**, ОШ „Љупче Николић”, Алексинац

ТРЕЋА НАГРАДА

1. **ИГКораци**, ОШ „Иван Горан Ковачић”, Београд
2. **Весело звонце**, ОШ „Марко Пајић”, Вича
3. **Кончарац**, ОШ „Раде Кончар”, Београд (Земун)

СРЕДЊА ШКОЛА

ПРВА НАГРАДА

1. **Бранко**, Карловачка гимназија, Сремски Карловци

ДРУГА НАГРАДА

1. **Гимназијалац**, Гимназија „Свети Сава”, Пожега
2. **Гимназијалац**, Ваљевска гимназија, Ваљево

ТРЕЋА НАГРАДА

1. **Авангарда**, Гимназија, Ћуприја
2. **Вентури**, Гимназија, Крушевац
3. **Млади филолог**, Филолошка гимназија

Републичка комисија

1. Проф. др Вељко Брборић, потпредседник Друштва, председник Комисије
2. Босилка Милић, секретар Друштва, секретар Комисије
3. Доц. др Милан Алексић, главни уредник часописа *Свет речи*
4. Проф. др Весна Ломпар, члан Управе Друштва
5. Мр Злата Златановић, члан Управе Друштва

Позивамо све заинтересоване да узму учешћа у наредном конкурс за најбоље листове и часописе основних и средњих школа Србије.

**Друштво за српски језик и књижевност Србије
и редакција часописа *Свет речи*,
у циљу подстицања рада листова и часописа у
основним и средњим школама расписује**

К О Н К У Р С

за најуспешније листове и часописе
основних и средњих школа
објављене у школској 2018/2019. години.

Конкурс почиње даном објављивања, а завршава се 30. октобра 2019. године. Стручна комисија коју именује Управа Друштва и редакција *Света речи* прегледа све приспеле листове и часописе, бира и проглашава три најбоља резултата, објављује и награђује на Зимском семинару дипломом и наградом у књигама. Такође се резултати Конкурса објављују у *Информатору* – публикацији Друштва која прати рад Зимског семинара и у јануарском броју *Света речи*.

Може се вршити увид у све листове и часописе током Зимског семинара 2020. године у просторијама Друштва за српски језик и књижевност Србије, на Филолошком факултету у Београду.

Школе се јављају на Конкурс својим листовима и часописима у обавезном штампаном облику.

Пријаву за Конкурс обавезно прослеђује званично школа.

Листове и часописе слати на адресу:
Друштво за српски језик и књижевност Србије
(Конкурс за школске листове и часописе)
Филолошки факултет, Студенски трг 3
11000 Београд, поштански фах 359

Активности и рад на издавању школских листова и часописа саставни је део годишњих програма образовно-васпитног рада школа. Приликом јављања на КОНКУРС пријаву мора званично да проследи школа у обавезном папирном облику, иначе се пријављен учесник **дисквалификује.**

Напомена: Од школске 2018/2019. године Министарство просвете, науке и технолошког развоја не уврштава овај конкурс Друштва у Календар такмичења. Друштво ће наставити да реализује овај конкурс својим средствима.

**ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ МЕТОДИКЕ НАСТАВЕ
СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ
НАСТАВНИКА ОСНОВНИХ И СРЕДЊИХ ШКОЛА**

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ

**ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ МЕТОДИКЕ НАСТАВЕ
СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ
НАСТАВНИКА ОСНОВНИХ И СРЕДЊИХ ШКОЛА
У ШКОЛСКОЈ 2018/2019. ГОДИНИ**

НАГРАДА „ПРОФ. ДР МИЛИЈА НИКОЛИЋ”

КОНКУРС ЗА НАЈБОЉУ МЕТОДИЧКУ ПРИПРЕМУ
ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА ИЛИ КЊИЖЕВНОСТИ

Друштво за српски језик и књижевност Србије расписало је школске 2016/2017. године нови наградни конкурс за најбољу методичку припрему часа српског језика или књижевности. На Скупштини Друштва одлучено је да дипломе за најбоље колеге, чији су радови пристигли на овај конкурс, носе име проф. др Милије Николића, нашег чувеног методичара српског језика и књижевности.

Поред уобичајених параметара које развијена припрема за час садржи, дозвољено је додати и различите прилоге (у зависности од наставне јединице која се обрађује). Критеријуми који ће бити полазиште за процену квалитета припреме односиће се и на оригинални приступ и решења поставке часа. Вредноваће се стручност, креативност, примереност узрасту и допринос припреме методици као науци о настави. Један наставник на конкурс може послати само једну припрему. Обим припреме може бити од 12 до 15 страница (не рачунајући прилоге који, уколико се додају, могу имати обим до 5 страница). Фонт који се користи је

Times New Roman, величина слова 12 (осим у напоменама, кад је 10). Припрема сме да садржи илустрације које је обавезно потписати, уколико су преузете (величина фонта 11). Препоручује се да припрема на крају садржи и литературу. Овај део уредити према критеријумима за уређење литературе у часопису „Књижевност и језик”. За припрему не постоји формулар. Сваки наставник има право да на свој начин обликује и графички уреди методичку припрему с којом конкурише. Рок за слање припрема је **15. новембар текуће године**.

Додељиваће се по две прве, две друге и две треће награде, наставницима који раде у основним школама, или средњим стручним школама и гимназијама, за најбоље припреме из језика или из књижевности, али се број награђених може и повисити уколико на конкурс пристигне мноштво квалитетних радова.

Сви пристигли квалитетни прилози биће, после Републичког зимског семинара наставника српског језика и књижевности, изложени на сајту Друштва за српски језик и књижевност Србије (уз обавезно навођење аутора) и, самим тим, доступни за даље коришћење у наставној пракси. Зато је припрему за овај конкурс неопходно послати одштампану у три примерка (за чланове Комисије) и записану у електронској форми.

У комисији за одабир најквалитетнијих припрема налазе се професори Методике наставе српског језика и књижевности са Филолошког факултета Универзитета у Београду.

Са радошћу новог дружења и у нади да ћемо од овог такмичења сви имати вишеструке користи, срдачно вас поздрављам!

РЕЗУЛТАТИ ТАКМИЧЕЊА

На такмичење наставника српског језика и књижевности за најбољу методичку припрему, која носи назив „Проф. др Милија Николић”, ове године је пристигло 33 припреме, које су као угледне часове осмислили и послали на конкурс наставници српског језика и књижевности из целе Србије.

На основу детаљног увида чланова Комисије у квалитет методичких припрема, одлучено је да је да се ове године награди чак 12 учесника конкурса (што је дупло више него претходне године). Захваљујемо се свим учесницима на овом конкурс у што су квалитетом својих припрема повисили ниво успешности методичких прилога.

Једна одабрана методичка припрема биће штампана у *Летопису Друштва* за 2018. годину (који ће изаћи до републичких такмичења), а остале награђене припреме наћи ће се на сајту Друштва, после реализације Зимског семинара, уколико нам награђени наставници доставе и електронску верзију свога рада.

ПРВА НАГРАДА

1. Наставник: **Весна Војводић Митровић**
Школа: Геолошка и хидрометеоролошка школа „Милутин Миланковић” Београд
Наставна јединица: Епоха ренесансе у европској култури
Назив методичке припреме: Препород у глави (хармонија уметности и науке)
2. Наставник: **Даница З. Илић**
Школа: ОШ „Свети владица Николај”, Брадарац
ОШ „Херој Роса Трифунвић”, Александровац, Пожаревац
Наставна јединица: Дијалекти српског језика
3. Наставник: **Сузана Секулић**
Школа: ОШ „Аврам Мразовић”, Сомбор
Наставна јединица: Независне и зависне предикатске реченице

ДРУГА НАГРАДА

1. Наставник: **Ана Марковић**
Школа: Седма београдска гимназија
Наставна јединица: Наставна обрада романа „Доротеј” Добрила Ненадића
2. Наставник: **Весна Сеничић**
Школа: Гимназија Краљево, Краљево
Наставна јединица: Јесмо ли изневерили Доситеја?
3. Наставник: **Ивана Стојановић**
Школа: ОШ „Доситеј Обрадовић”, Пожаревац
Наставна јединица: Методичка припрема за обраду песме „Симонида” Милана Ракића
4. Наставник: **Верица Костић**
Школа: ОШ „Сретен Лазаревић”, Прилике
Наставна јединица: Падежи (утврђивање)

ТРЕЋА НАГРАДА

1. Наставник: **Тања Златановић**
Школа: Средња техничка школа „Вожд Карађорђе”, Лебане
Наставна јединица: Вук као књижевни критичар и полемичар (Критика романа *Љубомир у Јелисијуму* Милована Видаковића)
2. Наставник: **Александра Херцег-Рокнић**
Школа: ОШ „Иса Бајић”, Кула
Наставна јединица: Језичка култура: Језичке недоумице
3. Наставник: **Марко Глишић**
Школа: ОШ „Светозар Марковић”, Крагујевац
Наставна јединица: Предлози. Уочавање предлога који се јављају уз одређене падеже
4. Наставник: **Бојана Ракоњац**
Школа: ОШ „Ђорђе Симеонович”, Подгорац
Наставна јединица: Дан са Робинсоном

5. Наставник: **Татјана Романов**
Школа: ОШ „Свети Георгије”, Уздин
Наставна јединица: Наставно систематизовање теме
Само је усправан човек слободан

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ КОМИСИЈЕ

Припрема за час *Препоред у глави (хармонија уметности и науке)* колегинице др Весне Војводић Митровић уноси свежину у наставнички приступ реализовању теме о проучавању ренесансе у европској култури у првом разреду средњих стручних школа. Колегиница Војводић Митровић је, користећи иновативни приступ и стваралачке активности у настави, у корелацији са другим предметима (Рачунарство и информатика, Енглески језик, Историја, Ликовна култура, Психологија) својом припремом за час предвидела усвајање градива о стваралаштву уметника и научника хуманизма и ренесансе кроз диференциране активности и занимљиве истраживачке задатке за сваку групу, а радне налоге ускладила је са различитим ученичким склоностима. Својом припремом показала нам је како се у групном раду уз залагање свих чланова тима могу укључити у наставу сви ученици на продуктиван и стваралачки начин. Уз сву стручност и наставничку даровитост колегинице Војводић Митровић и њену ваљану методичност у раду, посебну вредност ове припреме представљају на оригиналан начин осмишљени корелативни приступи у настави и наставна средства (примарна и секундарна литература, дигитални садржаји) која се користе у савладавању ове наставне јединице.

Републичка комисија

ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ
РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ВУКОВА ЗАДУЖБИНА

ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА ОСНОВНИХ И СРЕДЊИХ ШКОЛА ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ

(Извод из Правилника и Пропозиција такмичења)

Циљ такмичења

Такмичење има за циљ:

- да афирмише најквалитетније резултате у настави српског језика и језичке културе;
- да подстакне ученике на стицање трајнијих лингвистичких знања о матерњем језику, да теоријска знања о језичким појавама и правописној норми успешно примењују;
- да допринесе да ученици боље и потпуније усвоје књижевнојезичку норму, да побољшају своје изражајне способности и да се комплетно служе књижевним језиком;
- стицањем целовите слике о матерњем језику, квалитативно вишим приступом у проучавању језичке организације и законитости језика, такмичење треба код ученика да развије сазнање о значају књижевног језика и језичке културе.

Организација такмичења

Организатори такмичења су: Друштво за српски језик и књижевност Србије, Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије и Вукова задужбина.

Такмичења се спроводе на следећим **нивоима**:

- школско;
- општинско;
- окружно (градско);
- Републичко.

Школско такмичење организују и спроводе активни наставника српског језика, према календару такмичења.

Општинска и окружна (градска) такмичења организују и спроводе активни наставника српског језика, односно комисије које формирају одговарајуће подружнице Друштва за српски језик и књижевност Србије.

Републичко такмичење организује у оквиру **Ђачког Вуковог сабора** Друштво, односно Управа Друштва у сарадњи са Министарством просвете, науке и технолошког развоја и Вуковом задужином. Управа Друштва именује: Организациони одбор за организовање и спровођење такмичења (на 2 године), комисије за израду стручног материјала за проверу знања ученика (тест), комисије за преглед радова ученика који су се пласирали за Републичко такмичење са окружних такмичења и установљење коначног списка учесника на Републичком такмичењу, комисију за припрему и спровођење Републичког такмичења, објављивање резултата.

Учесници такмичења

Ученици 5, 6, 7. и 8. разреда основне школе учествују на школском, општинском и окружном такмичењу, а ученици 7. и 8. разреда и на Републичком такмичењу.

Ученици 1, 2, 3. и 4. разреда средњих школа учествују на школском, општинском, окружном (градском) такмичењу и Републичком такмичењу.

Општине са једном средњом школом треба да се прикључе најближој општини.

Да би ученик учествовао на вишем ступњу такмичења, мора да учествује на претходном ступњу и да покаже одређене резултате.

Ученици који су у прошлогодишњем циклусу такмичења учествовали на окружном такмичењу стичу право директног учешћа на општинском такмичењу, а учесници на Републичком такмичењу директно право учешћа на окружном такмичењу. Ови ученици не улазе у утврђен број ученика за једну школу, односно општину, округ.

Број ученика – учесника

Број ученика – учесника на општинском такмичењу у сваком разреду сразмеран је броју одељења у школама (највише једно одељење – један ученик).

На **окружном** такмичењу могу да учествују најбољи ученици који су освојили најмање 80% од могућих поена (минимум 16 бодова) на општинском такмичењу.

Коначан списак, искључиво **на основу увида у тестове и броја освојених поена, утврђује Републичка комисија и позива ученике на Републичко такмичење.**

На **Републичком такмичењу** учествују ученици основне школе из 7. и 8. разреда који су на окружним такмичењима показали најбољи резултат – освојили најмање 90% од могућих поена (минимум 18 бодова).

На Републичком такмичењу учествују ученици средњих школа који су на окружном такмичењу показали најбољи резултат – освојили најмање 90% од могућих поена (минимум 18 бодова).

Од ученика који су се квалификовали за Републичко такмичење, иду сви који су освојили максимум поена.

Организатори нижег ступња такмичења дужни су да организаторима наредног ступња доставе резултате такмичења са списком свих учесника и потребним подацима (презиме и име ученика, презиме и име предметног наставника, школа, место, број освојених поена) и попуњену збирну табелу за све школе – учеснике у такмичењу, у **року од три дана по одржаном такмичењу**.

После одржаних окружних такмичења, за све учеснике који су освојили преко 90% од могућих поена **треба обавезно доставити документацију – тестове (и збирну табелу са претходних нивоа такмичења) Републичкој комисији под шифром и дешифроване, која на основу увида у тестове врши коначан избор ученика – учесника из сваког разреда и позива их на Републичко такмичење**. Организатори такмичења су дужни да то учине у року од 3 дана по одржаном такмичењу. Сви тестови са прекорачењем рока неће се разматрати.

Тест за проверу знања

На сваком ступњу такмичења учесници раде тест који садржи 20 питања и вреднује се са 20 поена. Израда теста на свим нивоима такмичења траје 90 минута и ради се под шифром.

Тестове за општинска, окружна и Републичка такмичења утврђује Републичка комисија за израду тестова и благовремено (на 10 дана пред такмичење) доставља их Министарству просвете и науке Србије, које се стара о њиховом умножавању и дистрибуцији.

Календар такмичења

ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

Школско такмичење	– до краја фебруара 2019. године
Општинско такмичење	– 16. 03. 2019. године у 10.00 сати
Окружно такмичење	– 06. 04. 2019. године у 10.00 сати
Републичко такмичење	– 25. 05. 2019. године у 10.00 сати (Тршић)

СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

Школско такмичење	– до краја фебруара 2019. године
Општинско такмичење	– 23. 03. 2019. године у 10.00 сати
Окружно такмичење	– 13. 04. 2019. године у 12.00 сати
Републичко такмичење	– 26. 05. 2019. године у 10.00 сати (Тршић)

Сви нивои такмичења (сем школских) одржавају се у исто време према календару такмичења. Такмичење ван утврђеног календара се дисквалификује.

Вредновање постигнутих резултата

На нивоу школског такмичења резултате вреднује комисија коју бира стручни актив наставника/професора српског језика и књижевности.

На нивоу општинског такмичења резултате вреднује стручна комисија коју образује стручно друштво – односно подружница.

На нивоу окружног (градског) такмичења резултате вреднује стручна комисија коју чине најмање три члана, а коју образује стручно друштво – подружница (наставници школа, професори универзитета, института и др.).

На нивоу Републичког такмичења резултате вреднује стручна комисија од најмање три члана коју бира Управа Друштва.

На нивоима општинског и окружног (градског) такмичења прво место освајају ученици са 20 и 19, друго место са 18 и 17 и треће место са 16 и 15 бодова. Ученици који на општинском такмичењу освоје 15 бодова могу добити од школа задужених за издавање диплома диплому за треће место на такмичењу, али немају проходност на даљи ниво такмичења. Ученици који на окружном такмичењу освоје 15, 16 и 17 бодова могу добити од школа задужених за издавање диплома диплому за друго (17 бодова) или треће место (16 и 15 бодова), али немају проходност на даљи ниво такмичења.

На Републичком такмичењу прво место добија ученик са 20 бодова. Уколико нема ученика који је освојио 20 бодова, прво место припада оном ученику који је освојио 19 бодова. У односу на почетни број бодова рангирају се друго и треће место.

За најбоље резултате (у рангу) ученици на свим нивоима такмичења освајају I, II и III место и награђују се књигама и дипломом организатора такмичења (према могућностима организатора). Дипломе за добијено прво, друго и треће место на општинском и окружном нивоу додељују школе које су домаћини такмичења, односно органи локалне самоуправе.

На Републичком такмичењу сви наставници чији су учесници освојили I, II и III место награђују се књигама и захвалницом Друштва за српски језик и књижевност Србије.

Дипломе потписују организатори такмичења:

- на Републичком такмичењу: Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Друштво за српски језик и књижевност Србије, Вукова задужбина;
- на општинском и окружном такмичењу: одељење Министарства просвете и науке и подружница Друштва (односно стручни актив, док су школе у којима се такмичење одржава само реализатори).

Ученици који су у завршном разреду освојили једно од прва три места на Републичком такмичењу ослобађају се пријемног испита из српског језика на факултетима где се полаже српски.

Приговори и жалбе

На свим нивоима такмичења, чим се такмичење обави и комисије за преглед преузму ученичке радове, организатор је дужан да на јавном месту, доступном ученицима, изложи тестове и решења, како би ученици са својим наставницима били у могућности да провере свој рад.

После саопштења резултата, уколико ученик – учесник такмичења сматра да његов рад, из било којих разлога, заслужује већи број поена, има право на писмени приговор, односно жалбу. **Приговор званично прослеђује школа** председнику комисије на одговарајућем нивоу (на Републичком такмичењу – председнику централне комисије) у року од 7 дана од саопштења. Председник комисије је дужан да у року од 7 дана по добијеном приговору да писмени одговор са образложењем комисије (на Републичком такмичењу – комисије за приговоре), који се званично прослеђује школи.

Напомена: На такмичењима се користи *Правопис српскога језика* Матице српске, издање 2010. године, Пешикан, Пижурица, Јерковић, уређивачки одбор: Пешикан, Дешић, Остојић, Станојчић.

ПРОГРАМ ТАКМИЧЕЊА ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ

ОСНОВНА ШКОЛА

1. Програми такмичења за све разреде и за све ступње-
ве такмичења
2. Градиво из програма редовне наставе у претходним
разредима може бити тестирано на било којем нивоу
и у било ком разреду.

ШКОЛСКО ТАКМИЧЕЊЕ

1. Наставни садржаји реализовани у оквиру редовне
наставе у току 1. полугодишта и почетком 2. полуго-
дишта
2. Градиво из програма редовне наставе у претходним
разредима

ОПШТИНСКО ТАКМИЧЕЊЕ

1. Градиво из програма редовне наставе у претходним
разредима
2. Садржаји предвиђени за школско такмичење и ново
градиво реализовано до овог нивоа такмичења

5. разред

Променљиве врсте речи. Именице: значење и врсте именица; промена именица (деκлинација); граматичка основа, наставак за облик, појам падежа; основне функције и значења падежа. Придеви: значење и врсте придева; род, број, падеж и компарација придева; слагање придева са именицом у роду, броју и падежу. Заменице: личне заменице; про-

мена; наглашени и ненаглашени облици; употреба заменице сваког лица *себе*. Бројеви: врсте и употреба.

Непроменљиве врсте речи: прилози и предлози.

Предикатска реченица: предикат (глаголски и именски); слагање предиката са субјектом у лицу, броју и роду; прави и неправи објекат; прилошке одредбе; апозиција.

Правопис: писање великог слова у вишечланим географским називима, у називима институција, предузећа, установа, организација; велико и мало слово у писању присвојних придева; писање заменице *ви* из поштовања; писање речце *нај* у суперлативу; писање вишечланих основних и редних бројева.

6. разред

Реченица (основни појмови): Комуникативна реченица (синтаксичко-комуникативна јединица која представља целовиту поруку) и предикатска реченица (синтаксичка јединица која садржи глагол у личном облику).

Независне и зависне предикатске реченице.

Вежбе у исказивању реченичних чланова речју, синтагмом и зависном реченицом.

Комуникативне реченице које се састоје од једне независне предикатске реченице и од више њих.

Подела речи по настанку: просте, изведене и сложене. Суфикси – разликовање суфикса од граматичких наставака; творбена основа; корен речи. Примери изведених именица, придева и глагола (**певач**, **школски**, **школовати се**).

Сложенице, примери сложених речи насталих срастањем двеју или више речи, односно њихових творбених основа; просто срастање и срастање са спојним вокалом (**Бео/град**, **пар/о/брод**). Префикси; примери именица, придева и глагола насталих префиксацијом (**праунук**, **превелик**, **научити**).

Атрибутска и предикатска функција именица и придева.

Самогласници и сугласници; слоготворно **р**. Подела речи на слогове. Подела сугласника по месту изговора и по звучности.

Гласовне промене и алтернације – уочавање у грађењу и промени речи: палатализација и сибиларизација; непостојано **а**; промена **л** у **о**; једначење сугласника по звучности (одступања у писаном језику); једначење сугласника по месту изговора; јотовање; асимилација и сажимање самогласника; губљење сугласника.

Правопис: писање речце **ли** уз глаголе; писање речце и префикса **не** уз глаголе, именице и придеве; писање **нај** у суперлативима; употреба великог слова.

Писање одричних заменица уз предлоге.

Писање заменица у обраћању: **Ви**, **Ваш**.

Писање имена васионских тела – једночланих и вишечланих.

7. разред

Врсте речи: променљиве и непроменљиве (систематизација и проширивање постојећих знања); подврсте речи. Граматичке категорије променљивих речи (код именица: род; број и падеж; код придева: род, број, падеж, вид, степен поређења; код променљивих прилога: степен поређења; код глагола: глаголски вид; глаголски облик, лице, број, род, стање, потврдност / одричност. Гласовне промене у промени облика речи (нормативна решења).

Појам синтагме. Састав именичке синтагме: главна реч и атрибути. Апозиција. Апозитив.

Врсте глагола: безлични (имперсонални) и лични (персонални); прелазни, непрелазни и повратни. Безличне реченице. Састав реченице у вези са врстама глагола (обнављање и проширивање); (граматички) субјекат, предикат (глаголски и именски), прави и неправи објекат, логички субјекат. Прилошке одредбе за место, време, начин, узрок, меру и

количину. Реченични чланови исказани речју и синтагмом. Напоредни односи међу реченичним члановима – саставни, раставни и супротни.

Независне предикатске реченице – појам комуникативне функције; подела на обавештајне, упитне, заповедне, жељне, узвичне.

Навикавање ученика на коришћење правописа (школско издање). Садржаји из правописа савладани у претходним разредима.

8. разред

Српски језик међу другим словенским језицима. Дијалекти српског језика (основни подаци). Народни језик (језик као скуп дијалеката) и књижевни језик. Појам нормирања.

Развој српског књижевног језика: српкословенски, рускословенски, славеносрпски, Вукова реформа језика, писма и правописа, књижевни језик Срба од Вука до данас (основни подаци). Развој лексике српског језика (основни подаци).

Језици националних мањина (основни подаци).

Језик свакодневне комуникације – говорени и писани.

Главне особине писаних стилова јавне комуникације – публицистичког, научног, административног.

Синтагме – придевске, прилошке, глаголске.

Основне функције и значења глаголских облика (обнављање и проширивање знања). Употреба глаголских облика у приповедању.

Грађење речи – обнављање; комбиновано грађење, грађење претварањем. Гласовне промене у вези са грађењем речи (само скретање пажње на нормативна решења). Систематизовање садржаја из правописа: употреба великог слова, интерпункција, спојено и растављено писање речи; писање скраћеница; растављање речи на крају реда.

ОКРУЖНО ТАКМИЧЕЊЕ (ГРАДСКО)

1. Градиво из програма редовне наставе у претходним разредима
2. Наставни садржаји предвиђени за претходне ступњеве такмичења и следеће градиво

5. разред

Глаголи: глаголски вид (несвршени и свршени); глаголски род (прелазни, непрелазни и повратни глаголи); глаголски облици (инфинитив, презент, перфекат, футур I).

Правопис: писање одричне речце *не* уз именице, придеве и глаголе; интерпункцијски знаци (запета у набрајању, уз вокатив и апозицију; наводници уз наслове дела и називе школа; црта уместо наводника у управном говору).

6. разред

Придевске заменице: разликовање по значењу и функцији – присвојне, показне, односно-упитне, неодређене, опште, одричне; употреба повратне заменице **свој**.

Грађење и значења глаголских облика: аорист (стилска обележеност), футур II; имперфекат; плусquamперфекат; императив; потенцијал; трпни глаголски придев; глаголски прилози. Прости и сложени глаголски облици. Лични и нелични глаголски облици.

Правопис: писање глаголских облика које ученици често погрешно пишу (радни глаголски придев, аорист, потенцијал, перфекат, футур I).

Интерпункција после узвика.

Растављање речи на крају реда.

7. разред

Језик Словена у прапостојбини. Сеобе Словена и стварање словенских језика. Стварање старословенског језика: мисија Ћирила и Методија. Примање писмености код Срба. Старословенска писма: глагољица и ћирилица. Старословенски споменици са српског тла.

Значења и употребе падежа (систематизација и проширивање постојећих знања). Падежи за означавање места завршетка кретања и места налажења. Падежна синонимија.

Комуникативна реченица као синтаксичка јединица састављена од најмање једне независне предикатске реченице. Комуникативне реченице састављене од двеју (или више) независних предикатских реченица у напоредном односу: саставном (укључујући и закључни), раставном, супротном (укључујући и искључни).

Интерпункција у сложеној реченици (запета, тачка и запета).

8. разред

Зависне предикатске реченице: обележја (зависни везници, везнички спојеви и др.); врсте: изричне (изричне у ужем смислу и зависноупитне), односне, месне, временске, узрочне, условне, допусне, намерне, последичне и поредбене; конституентска функција у оквиру више реченице (независне или зависне) или синтагме. Интерпункција у вези са зависним реченицама. Напоредни односи међу зависним реченицама (саставни, раставни, супротни).

Главна правила стандардне акценатске норме и систематизовање знања о акцентима из претходних разреда.

РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ

1. Градиво из програма редовне наставе у претходним разредима
2. Наставни садржаји предвиђени за претходне ступњеве такмичења и следеће градиво

7. разред

Појам актива и пасива. Пасив саграђен са речцом се и пасив саграђен са трпним придевом.

Конгруенција – основни појмови. Слагање придева и глагола са именицом у реченици. Конгруентне категорије придева (род, број, падеж) и глагола (лице, број, евентуално род).

Уочавање разлике између кратких акцената. Реченични акценат.

Црта. Заграда. Запета у набрајању скраћеница.

8. разред

Исказивање реченичних чланова зависном реченицом и предлошко-падежном конструкцијом. Изражавање помоћу глагола (*Очекивали су да авион полети; Авион је полетео иако је била магла*) и глаголских именица (*Очекивали су полетање авиона; Авион је полетео упркос магли*). Преимућства именичког начина изражавања (у неким случајевима оно је прецизније и економичније) и њене мане (сликовитост се губи, а реченица теже прати).

Једнозначне и вишезначне речи; хомонимија. Приказивање полисемије и хомонимије у великим једнојезичним речницима. Метафора и метонимија као начини да реч стекне нова значења (*крило (птице) → крило зграде – метафора; Моја школа је близу → Цела школа иде на излет – метонимија*).

Прилагођено писање имена из страних језика. Писање полусложеница.

СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

1. Програми такмичења за све разреде и за све ступњеве такмичења
2. Градиво из програма редовне наставе у претходним разредима може бити тестирано на било којем нивоу и у било ком разреду.

ШКОЛСКО ТАКМИЧЕЊЕ

1. Наставни садржаји реализовани у оквиру редовне наставе у току 1. полугодишта и почетком 2. полугодишта
2. Градиво из програма редовне наставе у претходним разредима

ОПШТИНСКО ТАКМИЧЕЊЕ

1. Градиво из програма редовне наставе у претходним разредима
2. Садржаји предвиђени за школско такмичење и ново градиво реализовано до овог нивоа такмичења

1. разред

Општи појмови о језику. Место језика у људском животу. Својства језика и његове функције. Језик и комуникација. Основне науке које се баве језиком.

Историја књижевних језика код Срба. Почети словенске писмености и стварање старословенског језика. Књижевни језици код Срба до 19. века: српкословенски језик (Запис Глигорија дијака у *Мирослављевом јеванђељу*), рускословенски језик, славеносрпски језик.

Раслојавање језика. Дијалекти српског језика (основни појмови). Екавски и ијекавски изговор. Дијалекти и књижевни језик.

Фонетика (са фонологијом и морфофонологијом). Изговор гласова и улога говорних органа. Подела гласова српског језика (по месту и начину творбе). Фонолошки систем српског књижевног језика. Слог и подела речи на слоге (фонетска и семантичка граница слога). Морфофонолошке алтернације и њихова улога у промени и грађењу речи (асимилација и сажимање самогласника, покретни вокали, промена *o* у *e*, превој вокала).

Правопис. Основни принципи правописа српског књижевног језика. Писање сугласника *ј* и *х*. Преношење речи у нови ред (разлика у односу на поделу речи на слогове).

2. разред

Књижевни језик.

Почетак стандардизације српског књижевног језика и правописа у првој половини 20. века. Развој српског књижевног језика у 19. и 20. веку.

Основни принципи српске књижевне норме. Екавски и ијекавски изговор. Ћирилица и латиница.

Морфологија (у ужем смислу):

Врсте речи. Променљиве и непроменљиве речи. Морфолошке и класификационе категорије речи. Именице. Именичке категорије (падеж и број; род). Врсте именица. Основно о деklinацији именица.

Придеви. Придевске категорије (род, број, падеж, вид, степен поређења). Врсте придева. Основне карактеристике деklinације и компарације придева.

Правопис: правописни знаци. Растављање речи на крају ретка.

3. разред

Грађење речи.

Основни појмови о извођењу (деривацији) речи. Важнији модели за извођење именица, придева и глагола.

Основни појмови о грађењу сложеница и полусложеница. Правописна решења.

Лексикологија (са елементима терминологије и фразеологије): значењски (семантички) и формални односи међу лексемама: синонимија; антонимија; полисемија и хомонимија; метафорична и метонимијска значења; стилска вредност лексема: лексика и функционални стилови; поетска лексика, варијантска лексика, дијалектизми и регионализми; архаизми и историзми; неологизми; жаргонизми; вулгари-

зми; речи пореклом из страних језика и калкови (дословне преведенице) и однос према њима. Речници страних речи.

Најважнији префикси (и префиксоиди) и суфикси (и суфиксоиди) пореклом из класичних језика.

Основни појмови о терминологији и терминима. Терминолошки речници.

Основни појмови о фразеологији и фразеолошким јединицама. Стилска вредност фразеолошких јединица. Клишеи и помодни изрази.

Правопис: писање негације; интерпункција.

4. разред

Падежни систем.

Појам падежног система и предлошко-падежних конструкција. Основне именичке, придевске и прилошке вредности падежних, односно предлошко-падежних конструкција. Падежна синонимија. Поливалентност падежа. Предлошки изрази.

Конгруенција: дефиниција и основни појмови; граматичка и семантичка конгруенција.

Систем зависних реченица: Обележја зависних реченица. Три основна типа вредности зависних реченица (именичке, придевске и прилошке). Главне врсте зависних реченица: изричне (са управним и неуправним говором), односне, месне, временске, узрочне, условне, допусне, намерне, поредбене и последичне. Везнички изрази.

Систем независних реченица: општи појмови о врстама независних реченица, њиховим обележјима и функцијама. Обавештајне, упитне, жељне и узвичне реченице.

Глаголски вид: главна видска значења и начин њиховог обележавања.

Глаголска времена и глаголски начин: основни појмови. Временска и модална значења личних глаголских облика: презента, перфекта, крњег перфекта, аориста, имперфекта,

плусквамперфекта, футура I, футура II, императива и потенцијала.

Правопис: интерпункција.

ОКРУЖНО ТАКМИЧЕЊЕ (ГРАДСКО)

1. Градиво из програма редовне наставе у претходним разредима
2. Садржаји предвиђени за општинско такмичење и ново градиво

1. разред

Прозодија. Акценатски систем српског књижевног језика. Основна правила о распореду акцената и поста акценатских дужина. Проклитике и енклитике.

Правопис. Велико слово (писање устаљених атрибута и титула као делова имена, писање назива разних манифестација, грађевина, споменика, докумената, закона, уметничких дела и сл.). Писање енклитике иза запете.

2. разред

Заменице: именичке заменице: личне и неличне. Придевске заменице. Деклинација заменица.

Бројеви: главни и редни бројеви. Врсте главних бројева: основни бројеви, збирни бројеви, бројне именице на **-ица** (**двојица**, **тројица** итд.), бројни придеви (**једни**, **-е**, **-а**, **двоји**, **-е**, **-а** итд.).

Правопис: скраћенице.

3. разред

Синтакса: реченице у ширем смислу (комуникативне реченице) и реченице у ужем смислу (предикатске реченице).

Речи (лексеми и морфосинтаксичке речи). Идентификовање морфосинтаксичких речи. Пуне речи (именичке, придевске и прилошке речи и глаголи) и помоћне речи (предлози, везници и речце).

Синтагма. Врсте синтагми (именичке, придевске, прилошке и глаголске синтагме).

Правопис: писање великог слова.

4. разред

Напоредне конструкције (координација). Појам напоредног односа. Обележавање напоредног односа. Главни типови напоредних конструкција: саставне, раставне, супротне, искључне, закључне и градационе.

Распоређивање синтаксичких јединица (основни појмови).

Информативна актуализација реченице и начини њеног обележавања (основни појмови).

Комуникативна кохезија. Начини успостављања веза међу деловима текста.

Специјалини типови независних реченица. (**Ево аутобуса! Пожар! Страшног ли времена!** и др.).

Прагматика. Говорни чинови. Структура разговора и текста.

Правопис: састављено и растављено писање речи.

РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ

1. Градиво из програма редовне наставе у претходним разредима
2. Садржаји предвиђени за претходне ступњеве такмичења и ново градиво

1. разред

Правопис. Писање спојева предлог + заменица (нпр.: *са мном* и сл.).

Правописна решења у вези са морфофонолошким алтернацијама.

2. разред

Глаголи: непрелазни, прелазни и повратни глаголи. Подела глагола по виду. Морфолошке глаголске категорије: време и начин; лице и број (и род – код облика који разликују род); стање – актив и пасив; потврдност / одричност. Конјугација (глаголске основе, глаголске врсте, лични и нелични облици, облици пасива).

Правопис: састављено и растављено писање речи.

3. разред

Основне конструкције (и њихови модели) предикатске реченице: субјекатско-предикатска конструкција, рекцијске конструкције (с правим и неправим објектом), копулативне конструкције (с именским и прилошким предикативом), конструкције са семикопулативним глаголима (допунским предикативима). Прилошке одредбе.

Безличне именице. Реченице с логичким (семантичким) субјектом.

Правопис: транскрипција речи из страних језика.

4. разред

Општи појмови о језику.

Еволуција језика: развој језика у људској врсти, друштву и код појединаца. Настанак и развој писма.

Језик, култура и друштво.

Језик и друге друштвене категорије. Вишејезичност. Ставови према језику.

Типови језика: језици у свету. Језичка сродност. Језички типови и језичке универзалије.

Правопис: писање великог слова, транскрипција речи из страних језика.

* * *

Састављачи тестова су обавезни да прате наставне садржаје за поједине разреде и нивое такмичења.

Правилник о организовању и спровођењу такмичења из српског језика и језичке културе садржи таблице, које организатори такмичења свих нивоа попуњавају и прослеђују са списковима организаторима вишег ступња такмичења.

Литература за учеснике такмичења

Садржаји такмичења су садржаји редовне наставе српског језика прописани **важећим** Наставним планом и програмом. Учесници такмичења за свој рад и припрему користе искључиво уџбенике који су одобрени од Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

На такмичењима се користи *Правопис српскога језика Матице српске*, издање 2010. године, Пешикан, Пижурица, Јерковић, уређивачки одбор: Пешикан, Дешић, Остојић, Станојчић.

Напомене:

На свим нивоима такмичења биће испитано градиво реализовано до тог нивоа такмичења и градиво предвиђено за све претходне нивое такмичења (најмање 13 питања), као и градиво предвиђено за све претходне разреде (највише 7 питања).

Садржаји такмичења су у складу са прописаним Наставним планом и програмом.

Учесници такмичења за свој рад и припрему користе искључиво уџбенике који су одобрени од Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије (www.mpr.gov.rs).

Састављачи тестова ће приликом свог рада пратити Наставни план и програм за дати разред и имати на уму различита решења појединих језичких питања која се могу наћи у акредитованим уџбеницима.

РЕЗУЛТАТИ
28. РЕПУБЛИЧКОГ ТАКМИЧЕЊА
ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ
УЧЕНИКА ОСНОВНИХ И СРЕДЊИХ ШКОЛА

СЕДМИ РАЗРЕД

Ред. бр.	Име и презиме	Школа	Наставник	Место	Бодови	Ранг
1.	Ана Молнар	ОШ „Светозар Марковић Тоза”	Бојана Лучић	Нови Сад	20	I
2.	Ленка Николић	ОШ „Милован Глишић”	Нада Пушић	Ваљево	20	I
3.	Магдалина Тмушић	ОШ „Ђорђе Крстић”	Милева Радошевић	Београд-Чукарица	20	I
4.	Михајло Марковић	ОШ „Ђорђе Крстић”	Милева Радошевић	Београд-Чукарица	20	I
5.	Александра Дракић	ОШ „Тврђава”	Бранка Карагић	Петроварадин	19	II
6.	Ана Живковић	ОШ „Борислав Пекић”	Дијана Божић	Нови Београд	19	II
7.	Искра Дејановић	ОШ „Љуба Ненадовић”	Ивана Јовичић	Београд-Чукарица	19	II
8.	Леа Ајзенбергер	ОШ „Светозар Марковић Тоза”	Татјана Пилиповић	Нови Сад	19	II
9.	Мина Павловић	ОШ „Светозар Милетић”	Симона Марковић	Београд-Земун	19	II
10.	Никола Станојевић	ОШ „Вук Караџић”	Драгана Чокић	Србобран	19	II
11.	Снежана Миолић	ОШ „Петар Кочић”	Слађана Вукић	Наково	19	II
12.	Тамара Јевтић	ОШ „Вук Караџић”	Снежана Николић	Адашевци	19	II

13.	Анастасија Танасковић	ОШ „Ђура Јакшић”	Мара Маринковић	Крагујевац	18	III
14.	Ања Баралић	ОШ „14. октобар”	Сузана Даскаловић	Београд- Раковица	18	III
15.	Ања Милошевић	Математичка гимназија	Душица Антанасковић	Београд- Стари град	18	III
16.	Душан Мијатовић	Математичка гимназија	Душица Антанасковић	Београд- Стари град	18	III
17.	Милица Радовановић	ОШ „Милош Црњански”	Ана Ђурић Мајсторовић	Београд- Чукарица	18	III
18.	Милица Ранђић	ОШ „Вук Караџић”	Стојанка Јовановић	Београд- Чукарица	18	III
19.	Наталија Јакшић	ОШ „Вук Караџић”	Марија Ђириловић	Београд- Чукарица	18	III
20.	Нина Јагодић	ОШ „Милан Илић Чича”	Гордана Митровић	Аранђеловац	18	III
21.	Радица Голубовић	ОШ „Никола Тесла”	Биљана Максимовић	Нови Сад	18	III
22.	Сања Којић	ОШ „Светолик Ранковић”	Маријана Милосављевић	Аранђеловац	18	III
23.	Сара Хорњак	ОШ „Јован Дучић”	Весна Станојчић	Петро- варадин	18	III

ОСМИ РАЗРЕД

Ред. бр.	Име и презиме	Школа	Наставник	Место	Бодови	Ранг
1.	Анђела Савић	ОШ „Соња Маринковић”	Јасмина Раденковић	Београд- Земун	20	I
2.	Данијела Миленковић	ОШ „Јован Јовановић Змај”	Анка Крпић	Брус	20	I
3.	Гаврило Гаљак	ОШ „Змај Јова Јовановић”	Љубиша Шекуларец	Београд	19	II

4.	Никола Цвечић	ОШ „Доситеј Обрадовић”	Јасна Мартинез Ернандез	Омольица	19	II
5.	Антонела Тешић	ОШ „Кадињача”	Нада Рашић	Лозница	18	III
6.	Виктор Ђурчић	ОШ „Милица Павловић”	Мирјана Маринковић	Чачак	18	III
7.	Жарко Матић	ОШ „Драги Макић”	Гордана Каличанин	Бошњане	18	III
8.	Маја Мальковић	ОШ „Павле Савић”	Јована Лучић	Београд-Звездара	18	III
9.	Мелани Вилер	ОШ „Јован Јовановић Змај”	Марија Митровић	Брус	18	III
10.	Огњен Гавранић	ОШ „Иса Бајић”	Валентина Мујичић	Кула	18	III
11.	Селена Гвозденовић	ОШ „Доситеј Обрадовић”	Весна Јовановић	Омольица	18	III
12.	Софија Микић	ОШ „Михаило Петровић Алас”	Марија Лакићевић	Београд-Стари град	18	III

ПРВИ РАЗРЕД

Ред. бр.	Име и презиме	Школа	Наставник	Место	Бодови	Ранг
1.	Ивана Михајловић	Прва београдска гимназија	Тамара Ђуканов	Београд	19	I
2.	Милена Степић	Гимназија	Маријана Николић	Смедерево	19	I
3.	Сара Мулић	Гимназија	Есма Нуховић	Нови Пазар	19	I
4.	Филип Поповић	Прва крагујевачка гимназија	Његош Гребовић	Крагујевац	19	I

5.	Сашка Димитријевић	Филолошка гимназија	Мирјана Којић	Београд	18	II
6.	Софија Поповић	Гимназија	Маријана Николић	Смедерево	18	II
7.	Сенка Даруши	Зрењанинска гимназија	Наташа Коровљев	Зрењанин	18	II
8.	Тијана Спасић	Технолошка школа	Каја Петровић	Параћин	18	II
9.	Ана Милојковић	Филолошка гимназија	Мирјана Којић	Београд	17	III
10.	Ана Михаљевић	Митровачка гимназија	Добрила Носовић	Сремска Митровица	17	III
11.	Анастасија Спасић	ЕТШ „Никола Тесла”	Биљана Вулетић Томић	Панчево	17	III
12.	Анђела Јевтовић	Гимназија	Гордана Гајовић	Краљево	17	III
13.	Анђелија Бошковић	Гимназија „Милош Савковић”	Милена Богићевић	Аранђеловац	17	III
14.	Ања Тијанић	XIII београдска гимназија	Биљана Радосављевић	Београд	17	III
15.	Јана Стани- сављевић	Филолошка гимназија	Александра Антић	Београд	17	III
16.	Јована Ковачевић	XIII београдска гимназија	Тамара Лежанић Каримановић	Београд	17	III
17.	Катарина Тадић	XIV београдска гимназија	Весна Гвозденац	Београд	17	III
18.	Катарина Шијак	Гимназија „Милош Савковић”	Милена Богићевић	Аранђеловац	17	III
19.	Марко Игрутиновић	Гимназија „Таковски устанак”	Гордана Јовановић	Горњи Милановац	17	III
20.	Саво Станојевић	Гимназија	Драгана Протић	Чачак	17	III

21.	Соња Парабуцки	Гимназија „Јован Јовановић Змај”	Милана Зельковић	Нови Сад	17	III
22.	Софија Петровић	Пета београдска гимназија	Растко Јевтовић	Београд	17	III
23.	Таида Мехонић	Пријепољска гимназија	Ценита Рондић	Пријепоље	17	III
24.	Тамара Илић	XIII београдска гимназија	Софија Ширадовић	Београд	17	III
25.	Теодора Ивановић	Гимназија	Жељка Митровић	Уб	17	III
26.	Катарина Ракић	Гимназија	Милена Аћимовић	Ђуприја	17	III

ДРУГИ РАЗРЕД

Ред. бр.	Име и презиме	Школа	Наставник	Место	Бодови	Ранг
1.	Јелена Нешковић	Гимназија „Јосиф Панчић”	Горгина Ђурић	Бајина Башта	20	I
2.	Милена Пејић	Пољаревачка гимназија	Милена Анђелковић	Пољаревац	20	I
3.	Лена Вићентијевић	Филолошка гимназија	Слајана Савовић	Београд	19	II
4.	Ана Булатовић	Филолошка гимназија	Јелена Срдић	Београд	18	III
5.	Ања Ловрић	Гимназија „Стеван Пузић”	Весна Танасић	Рума	18	III
6.	Јелена Батовац	Филолошка гимназија	Јелена Срдић	Београд	18	III
7.	Јелена Мићић	Гимназија „Бора Станковић”	Ана Стевановић	Ниш	18	III
8.	Милица Вишић	Ваљевска гимназија	Вера Ваш	Ваљево	18	III

9.	Михаило Маховац	Митровачка гимназија	Катица Бабић	Сремска Митровица	18	III
10.	Јелена Бројило	Гимназија „Светозар Марковић”	Лаура Ковач	Суботица	18	III

ТРЕЋИ РАЗРЕД

Ред. бр.	Име и презиме	Школа	Наставник	Место	Бодови	Ранг
1.	Александра Цветковић	Гимназија	Александра Милошевић Јовановић	Сме- дерево	20	I
2.	Данијел Миливојевић	Гимназија „Вук Караџић”	Гордана Богдановић	Лозница	20	I
3.	Јана Марковић	Ваљевска гимназија	Биљана Ерчић	Ваљево	20	I
4.	Јелена Маслак	Гимназија „Урош Предић”	Ксенија Беч	Панчево	20	I
5.	Марија Милинковић	Гимназија „Јосиф Панчић”	Дана Јовановић	Бајина Башта	20	I
6.	Тодор Мајсторовић	Гимназија „Свети Сава”	Јасмина Радосављевић	Београд	20	I
7.	Дајана Османи	Филолошка гимназија	Мања Новићевић	Београд	19	II
8.	Јелена Дамјановић	Шабачка гимназија	Станка ел Рабади	Шабац	19	II
9.	Јована Рафаиловић	Медицинска школа „Др Миша Пантић”	Мила Степановић	Ваљево	19	II
10.	Катарина Мариновић	Гимназија „Бора Станковић”	Данијела Петровић	Ниш	19	II
11.	Кристина Митровић	Шабачка гимназија	Станка ел Рабади	Шабац	19	II

12.	Сара Милијановић	Гимназија Младеновац	Биљана Јањић	Београд	19	II
13.	Александра Ристић	Књажевачка гимназија	Сандра Миљковић	Књажевац	18	III
14.	Ана Јанковић	Трећа београдска гимназија	Гордана Костић	Београд	18	III
15.	Андреја Ђорђевић	Гимназија	Светлана Коцић	Лесковац	18	III
16.	Анђела Деспотовић	Гимназија	Душица Добродолац	Крушевац	18	III
17.	Анђела Рајковић	Гимназија	Биљана Мичић	Лесковац	18	III
18.	Бранислав Веселиновић	Гимназија „Јован Јовановић Змај”	Мирјана Грдинић	Нови Сад	18	III
19.	Јована Старовић	Филолошка гимназија	Јелена Добрић	Београд	18	III
20.	Катарина Вујић	Девета гимназија „Михајло Петровић Алас”	Милорад Дашић	Београд	18	III
21.	Марија Вранић	Правно- пословна школа Београд	Ирена Алиспахић	Београд	18	III
22.	Стефан Николић	Гимназија „Јосиф Панчић”	Дана Јовановић	Бајина Башта	18	III
23.	Тања Петровић	Филолошка гимназија	Мања Новићевић	Београд	18	III
24.	Теодора Кочић	Средња школа Свилајнац	Александра Николић	Свилајнац	18	III
25.	Хелена Шћопуловић	Неготинска гимназија	Данијела Ранчић	Неготин	18	III

ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

Ред. бр.	Име и презиме	Школа	Наставник	Место	Бодови	Ранг
1.	Ивана Миљевић	Филолошка гимназија	Драгана Милановић	Београд	20	I
2.	Јана Тољага	XIII београдска гимназија	Бојана Ербез	Београд	20	I
3.	Мара Каракушевић	Филолошка гимназија	Драгана Милановић	Београд	20	I
4.	Маша Петровић	Филолошка гимназија	Људмила Пендељ	Београд	20	I
5.	Милена Петровић	Филолошка гимназија	Људмила Пендељ	Београд	20	I
6.	Милица Дамјановић	Филолошка гимназија	Људмила Пендељ	Београд	20	I
7.	Милица Рајковић	Филолошка гимназија	Људмила Пендељ	Београд	20	I
8.	Стојан Вучковић	Пожаревачка гимназија	Ненад Милошевић	Пожаревац	20	I
9.	Александра Павловић	Шабачка гимназија	Биљана Ђурђевић	Шабац	19	II
10.	Александра Сердар	Филолошка гимназија	Људмила Пендељ	Београд	19	II
11.	Ања Петковић	Гимназија	Дијана Лазаревић	Зајечар	19	II
12.	Владимир Ђорђевић	Средња школа	Бојан Јелић	Велико Градиште	19	II
13.	Дорис Пантелић	Филолошка гимназија	Људмила Пендељ	Београд	19	II
14.	Јелена Симић	Филолошка гимназија	Драгана Милановић	Београд	19	II
15.	Јована Симић	Гимназија	Татјана Лазаревић Милошевић	Смедерево	19	II

16.	Јована Стефановић	Друга крагујевачка гимназија	Јелена Стевановић	Крагујевац	19	II
17.	Милан Милетић	Гимназија „Урош Предић”	Светлана Нишкановић Букановић	Панчево	19	II
18.	Милован Миловановић	Гимназија „Јован Јовановић Змај”	Јасмина Пивнички	Нови Сад	19	II
19.	Сара Левић	СШ „Свети Трифун”	Снежана Арсић	Александровац	19	II
20.	Андријана Младеновић	Филолошка гимназија	Драгана Милановић	Београд	18	III
21.	Иванна Стевановић	Филолошка гимназија	Људмила Пендељ	Београд	18	III
22.	Јелена Филиповић	Гимназија „Бора Станковић”	Тања Русимовић	Врање	18	III
23.	Маја Евтимов	Гимназија „Јован Скерлић”	Душанка Станковић	Владичин Хан	18	III
24.	Невена Милосављевић	Гимназија „Урош Предић”	Драган Митровић	Панчево	18	III
25.	Страхиња Глигоровић	XIII београдска гимназија	Бојана Ербез	Београд	18	III
26.	Теодора Павличевић	Гимназија	Ивана Несторовић	Крушевац	18	III

Републичка комисија

1. Александар Милановић, председник
2. Вељко Брборић, потпредседник
3. Милан Стакић, члан
4. Милорад Дешић, члан
5. Зона Мркаљ, члан

КЊИЖЕВНА ОЛИМПИЈАДА

ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА ОСНОВНИХ И СРЕДЊИХ ШКОЛА ИЗ КЊИЖЕВНОСТИ (КЊИЖЕВНА ОЛИМПИЈАДА)

(Извод из Правилника и Пропозиције такмичења)

Циљеви такмичења

Такмичење има за циљ:

- популаризацију предмета Српски језик и књижевност;
- развијање ученичких знања, вештина и способности у областима Читање и Књижевност;
- развијање љубави према читању, доживљавању и тумачењу књижевноуметничких дела;
- оспособљавање ученика за језичко-стилску анализу уметничких текстова;
- подстицање ученика да развију способност за естетско вредновање српске и светске књижевности;
- развијање ученичког интересовања према историји књижевности, теорији књижевности и књижевној критици;
- упознавање ученика са животом и стваралаштвом најзначајнијих српских и светских писаца;
- повезивање наставних садржаја из српског језика, књижевности и језичке културе.

Организација такмичења

Организатори такмичења су: Друштво за српски језик и књижевност Србије, Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије и Карловачка гимназија.

Такмичења се спроводе на следећим нивоима:

- школско;
- општинско;
- окружно (градско);
- Републичко.

Школско такмичење организују и спроводе активни наставника српског језика, према календару такмичења.

Општинска и окружна (градска) такмичења организују и спроводе активни наставника српског језика, односно комисије које формирају одговарајући школски окрузи и подружнице Друштва за српски језик и књижевност Србије.

Републичко такмичење организује се у оквиру Друштва, односно Управа Друштва у сарадњи са Министарством просвете, науке и технолошког развоја и Карловачком гимназијом. Управа Друштва именује: Организациони одбор за организовање и спровођење такмичења (на 2 године), комисије за израду стручног материјала за проверу знања ученика (тест), комисије за преглед радова ученика који су се пласирали за Републичко такмичење са окружних такмичења и установљење коначног списка учесника на Републичком такмичењу, комисију за припрему и спровођење Републичког такмичења, објављивање резултата.

Учесници такмичења

Ученици 7. и 8. разреда основне школе учествују на школском, општинском, окружном такмичењу и на Републичком такмичењу.

Ученици 1, 2, 3. и 4. разреда гимназија и средњих стручних школа учествују на школском, општинском, окружном (градском) такмичењу и на Републичком такмичењу.

Да би ученик учествовао на вишем степену такмичења, мора да учествује на претходном нивоу и да покаже одређене резултате.

Ученици који су у прошлогодишњем циклусу такмичења учествовали на окружном такмичењу стичу право директног учешћа на општинском такмичењу, а учесници на Републичком такмичењу директно право учешћа на окружном такмичењу. Ови ученици не улазе у утврђен број ученика за једну школу, односно општину, округ.

Број ученика – учесника

Број ученика – учесника на општинском такмичењу у сваком разреду сразмеран је броју одељења у школама (највише једно одељење – један ученик).

На **окружном** такмичењу могу да учествују најбољи ученици који су освојили најмање 80% од могућих поена на општинском такмичењу (минимум 16 бодова).

Коначан списак, искључиво **на основу увида у тестове и броја освојених поена, утврђује Републичка комисија и позива ученике на Републичко такмичење.**

На **Републичком такмичењу** учествују ученици основне школе из 7. и 8. разреда који су на окружним такмичењима показали најбољи резултат – освојили најмање 90% од могућих поена (минимум 18 бодова).

На Републичком такмичењу учествују ученици гимназија и средњих стручних школа који су на окружном такмичењу показали најбољи резултат – освојили најмање 90% од могућих поена (минимум 18 бодова).

Од ученика који су се квалификовали за Републичко такмичење, иду сви који су освојили максимум поена.

Организатори нижег ступња такмичења дужни су да организаторима наредног ступња доставе резултате такмичења са списком свих учесника и потребним подацима (презиме и име ученика, презиме и име предметног наставника, школа, место, број освојених поена) и попуњену збирну табелу за све школе – учеснике у такмичењу, **у року од три дана по одржаном такмичењу.**

После одржаних окружних такмичења, за све учеснике који су освојили преко 90% од могућих поена **треба обавезно доставити документацију – тестове (и збирну табелу са претходних нивоа такмичења) Републичкој комисији под шифром и дешифроване, која на основу увида у тестове врши коначан избор ученика – учесника из сваког разреда и позива их на Републичко такмичење.** Организатори такмичења су дужни да то учине у року од 3 дана по одржаном такмичењу. Сви тестови са прекорачењем рока неће се разматрати.

Тест за проверу знања

На сваком ступњу такмичења учесници раде тест који садржи 20 питања и вреднује се са 20 поена. Израда теста на свим нивоима такмичења траје 90 минута и ради се под шифром. Тестове за општинска, окружна и Републичка такмичења утврђује Републичка комисија за израду тестова и благовремено (на 10 дана пред такмичење) доставља их задуженим представницима школских округа у Србији, који се старају о њиховом умножавању и дистрибуцији (за ниже нивое такмичења), односно Карловачкој гимназији (за Републичко такмичење).

Календар такмичења

ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

Школско такмичење	– до краја фебруара 2019.
Општинско такмичење	– 03. 03. 2019. у 10.00 сати
Окружно такмичење	– 30. 03. 2019. у 10.00 сати
Републичко такмичење	– 11. 05. 2019. у 10.00 сати
(Карловачка гимназија)

СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

- Школско такмичење – до краја фебруара 2019.
Општинско такмичење – 02. 03. 2019. у 10.00 сати
Окружно такмичење – 30. 03. 2019. у 10.00 сати
Републичко такмичење: – 12. 05. 2019. у 10.00 сати
(Карловачка гимназија)

Такмичење ван утврђеног календара и времена се дисквалификује.

Вредновање постигнутих резултата

На нивоу школског такмичења резултате вреднује комисија коју бира стручни актив наставника/професора српског језика и књижевности.

На нивоу општинског такмичења резултате вреднује стручна комисија коју образује стручно друштво – односно подружница.

На нивоу окружног (градског) такмичења резултате вреднује стручна комисија коју чине најмање три члана, а коју образује стручно друштво – подружница (наставници школа, професори универзитета, института и др.).

На нивоима општинског и окружног (градског) такмичења прво место освајају ученици са 20 и 19, друго место са 18 и 17 и треће место са 16 и 15 бодова. Ученици који на општинском такмичењу освоје 15 бодова могу добити од школа задужених за издавање диплома диплому за треће место на такмичењу, али немају проходност на даљи ниво такмичења. Ученици који на окружном такмичењу освоје 15, 16 и 17 бодова могу добити од школа задужених за издавање диплома диплому за друго (17 бодова) или треће место (16 и 15 бодова), али немају проходност на даљи ниво такмичења.

На нивоу Републичког такмичења резултате вреднује стручна комисија од најмање три члана коју бира Управа Друштва. Прво место добија ученик са 20 бодова. Уколико

нема ученика који је освојио 20 бодова, прво место припада оном ученику који је освојио 19 бодова. У односу на почетни број бодова рангирају се друго и треће место.

За најбоље резултате (у рангу) ученици на свим нивоима такмичења освајају I, II и III место и награђују се књигама и дипломом организатора такмичења (према могућностима организатора). Дипломе за добијено прво, друго и треће место на општинском и окружном нивоу додељују школе које су домаћини такмичења, односно органи локалне самоуправе.

На Републичком такмичењу сви наставници чији су учесници освојили I, II и III место награђују се књигама и захвалницом Друштва за српски језик и књижевност Србије.

Дипломе потписују организатори такмичења:

- на Републичком такмичењу: Министарство просвете, науке и технолошког развоја, Друштво за српски језик и књижевност Србије, Карловачка гимназија;
- на општинском и окружном такмичењу: одељење Министарства просвете, науке и технолошког развоја и подружница Друштва (односно стручни актив, док су школе у којима се такмичење одржава само реализатори).

Ученици који су у завршном разреду освојили једно од прва три места на Републичком такмичењу ослобађају се пријемног испита из књижевности на факултетима где се ова област полаже.

Приговори и жалбе

На свим нивоима такмичења, чим се такмичење обави и комисије за преглед преузму ученичке радове, организатор је дужан да на јавном месту, доступном ученицима, изложи тестове и решења, како би ученици са својим наставницима били у могућности да провере свој рад.

После саопштења резултата, уколико ученик – учесник такмичења сматра да његов рад, из било којих разлога, за-служује већи број поена, има право на писмени приговор, односно жалбу. **Приговор званично прослеђује школа** председнику комисије на одговарајућем нивоу (на Републичком такмичењу – председнику централне комисије) у року од 7 дана од саопштења. Председник комисије је дужан да у року од 7 дана по добијеном приговору да писмени одговор са образложењем комисије (на Републичком такмичењу – комисије за приговоре), који се званично прослеђује школи.

Програми такмичења

ОСНОВНА ШКОЛА

VII РАЗРЕД

Такмичење из књижевности на првом нивоу (школско) подразумеваће наставно градиво 5. и 6. разреда, из области Књижевност, као и савладане садржаје из 7. разреда, до краја првог полугодишта. Општинско такмичење обухватиће и предвиђено градиво из првог полугодишта, а градско, тј. регионално, и оно из првог тромесечја другог полугодишта. За републички ниво такмичења, ученици ће припремити градиво за седми разред у целости.

Предлог распореда градива дат је у овом прегледу након навођења садржаја програма из књижевности, јер се за потребе такмичења морамо руководити одређеним редоследом. Иако наставници годишње и месечне планове рада формирају по свом нахођењу, у односу на стручност, искуство и уважавање посебности одељења којима предају, за потребе извођења такмичења морали смо се одредити за једну варијанту редоследа која ће важити за све такмичаре.

Садржај из књижевности је ревидиран у односу на школски програм. Познавање књижевних термина испитиваће се и на познатим и на ученицима непознатим текстовима, датим у краћем одломку или у форми реченице у задатку.

КЊИЖЕВНОСТ

ЛЕКТИРА

Лирика

Народна песма: *Кујунџија и хитропреља*

Посленичке народне песме (избор)

Народна песма: *Љубавни растанак*

Јован Дучић: *Подне*

Милан Ракић: *Симонида*

Владислав Петковић Дис: *Међу својима*

Милутин Бојић: *Плава гробница*

Десанка Максимовић: *Крвава бајка; Стрепња*

Стеван Раичковић: *Небо*

Мирослав Антић: *Плави чуперак* (избор)

Васко Попа: *Манасија*

Александар Сергејевич Пушкин: *Волео сам вас*

Епика

Кратке фолклорне форме (пословице, питалице, загонетке)

Народна песма: *Диоба Јакишића*

Епске народне песме покосовског тематског круга (избор)

Народна песма: *Мали Радојица*

Народна песма: *Иво Сенковић и ага од Рибника*

Епске народне песме о хајдуцима и ускоцима (избор)

Народна приповетка: *Златна јабука и девет пауница*

Свети Сава у књижевности (избор из Савиних списа, народних прича и предања; народне и ауторске поезије о Св. Сави – из читанки)

Доситеј Обрадовић: *Живот и прикљученија* (одломак)
Стефан Митров Љубиша: *Кањош Мацедонових* (одломак)
Јанко Веселиновић: *Хајдук Станко*
Стеван Сремац: *Поп Ђира и поп Спира*
Радоје Домановић: *Мртво море* (одломак)
Вељко Петровић: *Јабука на друму*
Павле Угринов: *Стара породична кућа*
Пеђа Милосављевић: *Потера за пејзажима* (одломак)
Иво Андрић: *Прича о кмету Симану* (одломак)
Антон Павлович Чехов: *Чиновникова смрт*
Антоан де Сент Егзипери: *Мали принц*
Ана Франк: *Дневник* (одломак)

Драма

Јован Стерија Поповић: *Покондирена тиква*
Бранислав Нушић: *Власт* (одломак)

Научнопопуларни и информативни текстови

Вук Стефановић Караџић: *Живот и обичаји народа српског*
– *Обичаји о различнијем празницима*

Уметнички и научнопопуларни текстови о природним лепотама и културноисторијским споменицима Србије (избор)

Giorgio Vasari: *Портрети великих сликара и архитеката*
(поглавље о Леонарду да Винчију)

Избор из књига, енциклопедија и часописа за децу (овај избор послужиће за испитивање разумевања прочитаног текста који није познат ученицима).

Тумачење текста

Оспособљавање ученика за што самосталнији приступ књижевном тексту: истраживање одређених вредности са становишта ученог проблема, доказивање утисака и тврдњи, запажања и закључака подацима из текста.

Тумачење епских дела: уочавање узрочно-последичних веза поетских мотива и њихове функције (логичко и естетско условљавање сваке појединости).

Уочавање одлика фабуле (миран и динамичан ток радње) и композиције (увод, заплет, врхунац, перипетија, расплет – без књижевнотеоријских дефиниција). Однос сижеа и фабуле. Уоквирена фабула. Увођење ученика у потпунију анализу ликова (дијалог, унутрашњи монолог, физичке и карактерне особине, поступци), тематике (тематска грађа, главна тема; друге теме), мотива и песничких слика (психичка стања, драматичне ситуације, атмосфера, пејзажи). Тумачење идејног слоја текста.

Упућивање ученика у друштвено-историјску условљеност уметничког дела и однос писца према друштвеној стварности.

Анализа лирских дела: упућивање ученика у анализу мотива (међусобни однос и повезивање, удруживање у поетске слике). Уочавање међусобне условљености исказаних осећања, поетске слике, песничког језика и стила и тумачење песничких порука.

Проучавање драмских дела: упућивање ученика у анализу битних одлика драмских дела (дијалог, монолог, ремарке, драмска радња, ликови); сличности и разлике у односу на лирска и епска дела.

Књижевнотеоријски појмови

Лирика

Функција мотива у композицији лирске песме.

Језичко стилска изражајна средства: симбол, метафора, алегорија; словенска антитеза.

Слободни стих.

Основне лирске врсте; однос народне и ауторске лирике.

Љубавна, елегична и рефлексивна песма.

Посленичке народне лирске песме.

Епика

Фабула и сиже.

Уоквирена фабула.

Статички и динамички мотиви.

Композиција и мотивација.

Епизода.

Идејни слој књижевног текста.

Хумор, иронија и сатира у епском делу.

Врсте карактеризације књижевног лика.

Унутрашњи монолог.

Дневник.

Легендарне приче.

Врсте романа.

Драма

Драмска радња; етапе драмске радње: увод, заплет, врхунац, перипетија, расплет.

Драмска ситуација.

Дидаскалије (ремарке) у драмском делу.

Врсте комедије: комедија карактера и комедија ситуације.

Драма у ужем смислу.

Предлог дистрибуције градива по наставним месецима

Септембар: народне лирске посленичке песме; *Кујуниција и хитропреља*; *Живот и обичаји народа српскога*, Вук Стефановић Караџић; *Златна јабука и девет пауница* (народна бајка); кратке фолклорне форме; уметнички и научно-популарни текстови о природним лепотама и историјским споменицима Србије (избор).

Књижевнотеоријски појмови: народна лирска поезија (одлике и класификација); однос ауторске и народне лирике; особености лирске и епске народне поезије (сличности и разлике); врсте стиха у народној поезији; народна бајка (структура, фантастично и реалистично); ауторска бајка

(уочавање разлика између народне и ауторске бајке); приповедање, описивање, дијалог; главни јунак; симбол; (путопис, есеј).

Октобар: *Манасија*, Васко Попа; *Симонида*, Милан Ракић; *Диоба Јакшића*, *Смрт војводе Пријезде* (народне епске песме покосовског тематског круга).

Књижевнотеоријски појмови: ауторска (уметничка) лирска поезија; композиција лирске песме; народна епска поезија (одлике); сиже (распоред догађаја у књижевном делу); народне епске песме старијих времена (покосовски тематски круг); мотив, рима, дистих, терцина, десетерац, цезура, епитет, хипербола, метафора.

Новембар: *Мали Радојица*, *Старина Новак и кнез Богосав* (*Стари Вујадин*), *Иво Сенковић и ага од Рибника*, *Ропство Јанковић Стојана*; *Хајдук Станко*, Јанко Веселиновић; *Кањош Мацедонових* (одломак), Стјепан Митров Љубиша.

Књижевнотеоријски појмови: словенска антитеза, стални епитет, алегорија, градација; тужбалица; народне епске песме средњих времена (хајдучког и ускочког тематског круга); епски јунак, лик, лик у народној и ауторској књижевности (компаративни приступ); роман, историјски роман; роман за децу и омладину; епски десетерац; композиција епског дела, фазе у развоју радње; приповетка; идеје (поруке); епско; иронично.

Децембар: *Плава гробница*, Милутин Бојић; *Међу својим*, Владислав Петковић Дис; *Крвава бајка*, Десанка Максимовић; *Дневник Ане Франк*.

Књижевнотеоријски појмови: врсте ауторске лирске поезије (дескриптивна, љубавна, родољубива, мисаона, социјална, елегија); дневник; приповедање у првом и трећем лицу; портрет; унутрашњи монолог; строфа, рефрен.

Јануар и фебруар: *Обичаји о различитијем празницима* (одломак из *Живота и обичаја народа српскога*, Вука Стефановића Караџића; *Свети Сава у народној књижевности* (избор легендарних прича и предања); *Живот и прикључе-*

нија (одломак), Доситеј Обрадовић, *Прича о кмету Симану* (одломак), Иво Андрић.

Књижевнотеоријски појмови: фабула и сиже; уоквирена фабула; статички и динамички мотиви; пејзаж у функцији карактеризације лика; ситуација; биграфија; песма у прози; легендарна прича, предање; фантастични мотиви; приповедач; екстеријер; дијалог; писмо.

Март: *Покондирена тиква*, Јован Стерија Поповић; *Мртво море*, Радоје Домановић; *Чиновникова смрт*, Антон Павлович Чехов; *Поп Ђира и поп Спира*, Стеван Сремац; *Власт* (одломак), Бранислав Нушић.

Књижевнотеоријски појмови: карактеризација лика (социолошка и психолошка); атмосфера; роман (композиција и мотивација), епизода; хронолошко и ретроспективно приповедање; комедија, комедија карактера, (комедија ситуације); дидаскалије; чин, појава; драмски дијалог, реплика; драмска радња; композициони елементи драмског текста; карактеризација ликова у драми; хумористичка проза; сатира, иронија (сарказам); новела; унутрашњи монолог; алегорија.

Април: *Портрети великих сликара и архитектата* (одломак о Леонарду да Винчију), Ђорђо Вазари; *Плави чуперак* (избор), Мирослав Антић; *Љубавни растанак*; *Волео сам вас*, Александар Сергејевич Пушкин; *Мали принц*, Антоан де Сент Егзипери; *Небо*, Стеван Раичковић.

Књижевнотеоријски појмови: сажетак (резиме); збирка лирске поезије; слободан стих; стилске фигуре (систематизација); љубавна песма; мисаона (рефлексивна) песма; песничка слика, мотив, тема; преводна књижевност; форме приповедања (систематизација); пренесено значење речи и израза.

Мај и јун: *Потера за пејзажима* (одломак из есеја *За што сликам*), Пеђа Милосављевић; *Стара породична кућа*, Павле Угринов; *Јабука на друму*, Вељко Петровић; *Подне*, Јован Дучић; *Стрепња*, Десанка Максимовић.

Књижевнотеоријски појмови: приповетка; наратор; тачка гледишта; пејзаж, ентеријер и екстеријер; статички и

динамички мотиви; врсте стиха, катрен; опкорачење; лирски субјекат; декрипција, афективно сећање; (синестезија), контраст; описна песма, стилске фигуре; лирски субјекат (лирско ја); перспектива; функција мотива у композицији лирске песме; александринац; врсте риме.

VIII РАЗРЕД

Такмичење из књижевности на првом нивоу (школско) подразумеваће наставно градиво 5. и 6. и 7. разреда, из области Књижевност, као и савладане садржаје из 8. разреда, до краја првог полугодишта. Општинско такмичење обухватиће све раније савладане садржаје, као и садржај из првог полугодишта, а градско, тј. регионално, и оно из трећег тромесечја, уз све садржаје који су раније савладани. За републички ниво такмичења, ученици ће припремити градиво за осми разред у целости, уз познавање раније обрађеног градива за старије разреде основне школе. (Предлог распореда градива дат је у овом прегледу након навођења садржаја програма из књижевности.)

КЊИЖЕВНОСТ

ЛЕКТИРА

Лирика

Народна песма: *Српска дјевојка*

Љубавне народне лирске песме (избор)

Ђура Јакшић: *Отаџбина*

Јован Јовановић Змај: *Ђулићи* (избор); *Светли гробови*

Франческо Петрарка: *Канџонијер* (LXI сонет)

Десанка Максимовић: *Пролетња песма; Опомена*

Васко Попа: *Очију твојих да није*

Оскар Давичо: *Србија*

Сергеј Јесењин: *Писмо мајци*

Епика

Народне епско-лирске песме: *Хасанагиница, Женидба Милића Барјактара*

Народна песма: *Почетак буне против дахија*
Народне епске песме новијих времена (тематски круг о ослобођењу Србије и Црне Горе)

Вук Стефановић Караџић: *Српски рјечник* (избор); *О народним певачима*

Народне приповетке: *Немушти језик и Усуд*

Теодосије: *Житије Светог Саве* (одломак)

Прота Матеја Ненадовић: *Мемоари* (одломак)

Петар II Петровић Његош: *Горски вијенац* (избор кратких одломака)

Љубомир Ненадовић: *Писма из Италије* (одломци)

Симо Матавуљ: *Пилипенда*

Лаза Лазаревић: *Све ће то народ позлатити*

Петар Кочић: *Кроз мећаву*

Борисав Станковић: *Увела ружа* (одломак)

Милош Црњански: *Сеобе I* (одломак)

Иво Андрић: *Мост на Жепи*; избор приповедака о деци
Добрица Ћосић: *Деобе* (одломак)

Драма

Бранислав Нушић: *Сумњиво лице*

Вилијем Шекспир: *Ромео и Јулија*

Молијер: *Грађанин племић* (одломак)

Научнопопуларни и информативни текстови

Миодраг Поповић: *Вук Стефановић Караџић* (одломци)

Речник симбола (избор)

Избор из књига, енциклопедија и часописа за децу (овај избор послужиће за испитивање разумевања прочитаног текста)

Тумачење текста

Оспособљавање ученика за самосталну анализу књижевноуметничког дела (лирска и епска песма, приповетка, роман и драма) уз помоћ развијеног плана и теза. Процењивање идејно-естетских, језичко-стилских и других вредности уметничког дела.

Стицање поузданог критеријума за избор, анализу и процену књижевног текста. Упућивање ученика у коришћење одабране и приступачне литературе о делима и писцима. Подстицање и развијање критичког односа у проблемском приступу делу и писцу.

Основни појмови о функционалним стилевима.

Систематизовање знања о народној књижевности (на примерима из лектире).

Књижевнотеоријски појмови

Лирика

Стилска средства: метонимија, рефрен, антитеза, асонанца и алитерација.

Лирске врсте: љубавна народна лирика; љубавна ауторска песма.

Сонет.

Епика

Епско-лирске врсте: поема, балада, романса.

Спев.

Путопис.

Мемоари.

Есеј.

Драма

Трагедија. Трагично (појам).

Драма у ужем смислу.
Протагонист и антагонист.
Разрешење сукоба. Катарза.
Сценски знакови. Режија.

Систематизације књижевнотеоријских појмова

Систематизација књижевних родова и врста у народној и ауторској књижевности.

Систематизација облика казивања (форми приповедања) у књижевноуметничким текстовима: нарација (приповедање у 1. и 3. лицу); хронолошко и ретроспективно приповедање; дескрипција (портрет, пејзаж, појам ентеријера и екстеријера), наративна дескрипција; дијалог; монолог, унутрашњи монолог.

Језичкостилска изражајна средства (систематизација).

Структура уметничког текста (композиција, однос фабуле и сижеа, драмски елементи: експозиција, заплет, кулминација, перипетија, расплет).

Мотиви: динамички, статички, наративни, описни, интернационални...

Предлог дистрибуције градива по наставним месецима

Септембар: народне бајке *Немушти језик*, *Усуд*; народне епско-лирске песме: *Хасанагиница*, народна балада *Женидба Милића Барјактара*; Вук Стефановић Караџић, *Српски рјечник* (избор); (*Вук Стефановић Караџић*, Миодраг Поповић).

Књижевнотеоријски појмови: народна епско-лирска песма (одлике); балада, романса; тема, мотив (главни и споредни), интернационални; епски и лирски елементи – особености лирске и епске народне поезије (сличности и разлике); народна бајка (структура, фантастично и реалистично);

приповедање, описивање, дијалог, монолог; главни јунак; симбол; драматизација.

Октобар: *Почетак буне против дахија*, народна епска песма; народне епске песме новијих времена (песме о ослобођењу Србије и Црне Горе): *Бој на Мишару*, *Три сужња*, (избор); *О народним певачима*, Вук Стефановић Караџић; класификација народне поезије; *Мемоари* (одломак), Прота Матеја Ненадовић; *Горски вијенац* (одломци), Петар II Петровић Његош; *Писма из Италије* (одломци), Љубомир Ненадовић.

Књижевнотеоријски појмови: народна епска поезија (одлике); лик (карактеризација; лице; јунак – главни, споредни, позадински); колективни лик; портрет, лик у народној и ауторској књижевности (компаративни приступ); поруке; композиција; (апострофа), метафора, метонимија; епски десетерац; (алузија), басна, пословица, изрека, афоризам; казивач, народни певач, приповедач; хронолошко приповедање, ретроспективно приповедање; драмски спев; еп; епизода; мемоари; дијалог; путопис; пејзаж; хумор; књижевнонаучне врсте.

Новембар: *Светли гробови*, Јован Јовановић Змај; *Отаџбина*, Ђура Јакшић; *Све ће то народ позлатити*, Лаза Лазаревић; *Пилипенда*, Симо Матавуљ; *Србија*, Оскар Давичо.

Књижевнотеоријски појмови: уметничка (ауторска) лирска песма; родољубива песма; рефлексивна (мисаона) песма; социјална песма; мотив: статички, динамички, описни (дескриптивни), наративни; композиција епског дела; приповетка; новела; пејзаж у функцији карактеризације лика; идеје (поруке); епске прозне врсте (класификација); ентеријер, екстеријер; стилски правци (романтизам, реализам – основне одлике, уопштено); симбол, контраст, поређење, метафора, персонификација.

Децембар: *Српска дјевојка*, љубавне народне лирске песме (избор); *Петрарка* (избор сонета); *Ромео и Јулија* (одломак), Вилијем Шекспир; *Ђулићи* (избор), Јован Јовано-

вић Змај; *Увела ружа* (одломак), Борисав Станковић, *Очију твојих да није*, Васко Попа.

Књижевнотеоријски појмови: љубавна песма; класификација народне лирике; ауторска лирска песма; сонет; (сонетни венац, канцонијер); идеализација; лирски субјекат; карактеризација лика (социолошка и психолошка); актер; трагедија; протагонист, антагонист, сукоб, катарза; однос фабуле и сужеа; композициони елементи драме; дневник; строфа (катрен, терцет), рима; мотив; циклус песама, збирка песама; ритмичност, мелодичност; метричка анализа песме; преводна књижевност; стилске фигуре (систематизација).

Јануар: *Житије Светог Саве*, Теодосије; *Обичаји о различитијем празницима* (одломак из *Живота и обичаја народа српскога*, Вука Стефановића Караџића); Свети Сава у народној књижевности (избор легендарних прича и предања).

Књижевнотеоријски појмови: биографија; (топоним, клетва); средњовековна књижевност; портрет; легендарна прича, предање; фантастични мотиви; приповедач; екстеријер.

Фебруар: *Грађанин племић* (одломак), Молијер; *Сумњиво лице*, Бранислав Нушић; *Бонтон*, Јасминка Петровић.

Књижевнотеоријски појмови: комедија; комедија ситуације; вербална комика; дидаскалије; чин, појава; монолог, драмски дијалог, реплика; драмска радња; композициони елементи драмског текста; карактеризација ликова у драми; режисер, режија.

Март: *Писмо мајци*, Сергеј Јесењин; *Кроз међаву*, Петар Кочић; Иво Андрић, избор приповедака о деци: *Књига*, *Панорама*, *Деца*, *Кула...*

Књижевнотеоријски појмови: сажетак (резиме); лирска песма; песничка слика; имажинизам, врсте ауторске лирске поезије (дескриптивна, љубавна, родољубива, мисаона, социјална, елегија); функција мотива у композицији лирске песме; врсте риме; строфа, стих, преводна књижевност; елегија; врсте описа; приповетка; збирка приповедака; поезика (писца); психолошка анализа лика; карактер, карактериза-

ција ликова: психолошка, социјална, језичка; структура уметничког текста (композиција; однос фабуле и сижеа); драмски елементи у прозном тексту; хронолошко и ретроспективно приповедање; форме приповедања (систематизација).

Април, мај: *Сеобе I* (одломак), Милош Црњански; *Мост на Жети*, Иво Андрић, *Деобе* (одломак), Добрица Ћосић.

Књижевнотеоријски појмови: роман (одлике); приповетка; наратор; тачка гледишта; перспектива; пејзаж, екстеријер; симбол; есеј (оглед); инспирација; песнички језик; метафора, епитет, поређење; приповедање (субјективно и објективно); ауторска књижевност; приповедање у првом и трећем лицу; перспектива; субјективно и реалистичко приповедање; унутрашњи монолог; дијалог; полилог; колективни лик; психолошка анализа лика; поруке (идеје).

ГИМНАЗИЈЕ И СРЕДЊЕ СТРУЧНЕ ШКОЛЕ

ПРВИ РАЗРЕД

Први ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Народна лирска митолошка песма (нпр: *Сунце се дјевојком жени, Женидба сјајнога Мјесеца, Вила зида град*)

Бановић *Страхиња*, народна епска песма

Лаза Лазаревић: *Први пут с оцем на јутрење*

Антон Павлович Чехов: *Туга*

Данило Киш: избор текстова обрађиваних у млађим разредима

Софокле: *Антигона*

Иво Андрић: *О причи и причању* (беседа приликом примања Нобелове награде)

Еп о Гилгамешу (осма плоча)

Хомер: *Илијада* (одломци)

Библија. Стари завет: *Легенда о потопу; Пјесма над пјесмама*

Библија. Нови завет: *Страдање и васкрсење Христово (Јеванђеље по Матеју)*

Свети Сава: *Житије Светога Симеона* (одломак: *Болест и смрт Светога Симеона*)

Теодосије: *Житије Светог Саве* (одломак: *Бег у Свету Гору*)

Јефимија: *Похвала кнезу Лазару*

Деспот Стефан Лазаревић: *Слово љубве*

Константин Филозоф: *Житије деспота Стефана Лазаревића* (одломак: опис Београда)

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- уметност; појам и врсте уметности
- књижевност (појам и назив)
- наука о књижевности (теорија књижевности, историја књижевности, књижевна критика)
- спољашњи и унутрашњи (иманентни) приступ књижевном делу
- структура књижевног дела (појам)
- лирика
- епика
- епски јунак
- драмски јунак
- протагонист, антагонист
- лирска песма
- епска песма
- приповетка
- новела
- роман
- драма
- основни елементи драмске структуре
- драмске врсте
- драмски сукоб
- трагедија
- трагички сукоб
- трагичка кривица

- катарза
- античко позориште
- тема, мотиви, фабула и суже у књижевном делу
- облици приповедања у књижевном делу (нарација, дескрипција)
- облици казивања у књижевном делу (дијалог, монолог, унутрашњи монолог)
- лик у књижевном делу
- карактеризација (врсте: језичка, психолошка, социјална, етичка)
- композиција књижевног дела
- језик књижевног дела
- књижевност старог века (појам, главне одлике)
- средњовековна књижевност (појам, главне одлике)
- служба
- житије
- похвала
- слово

Други ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Комади од различнијех косовскијех пјесама, народна епска песма

Марко Краљевић и брат му Андријаш, бугарштица

Диоба Јашића, народна епска песма

Ропство Јанковић Стојана, народна епска песма

Песме о Марку Краљевићу (обрађиване у основној школи)

Хасанагиница, народна балада

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- поетика народне (усмене) књижевности
- одлике народне (усмене) књижевности: колективност, варијантност, формулативност

- врсте народне лирске поезије
- подела народне епске поезије према хронологији историјских збивања и тематском критеријуму
- лирско-епска поезија; балада
- типологија једноставних усмених облика (класификација усмених прозних облика: приче о животињама, бајке, новеле, народне приче, легендарне приче)
- стих (врсте стихова)
- метрика
- хексаметар
- десетерац
- цезура
- мит
- предање
- структура народне бајке и остале одлике
- епитет
- стални епитети
- поређење
- персонификација
- хипербола
- антитеза
- лирски паралелизми (анафора, епифора, симплоха, палилогија)

Трећи ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Франческо Петрарка: *Канцонијер* (избор сонета из акредитованих читанки)

Данте Алигијери: *Божанствена комедија, Пакао* (певање пето)

Ђовани Бокачо: *Декамерон* (избор)

Вилијем Шекспир: *Ромео и Јулија*

Сервантес: *Дон Кихот* (одломци)

Марин Држић: *Дундо Мароје; Новела од Станца*

Избор из савремене поезије (Мирослав Антић, Душан Радовић, Љубомир Симовић – избор из акредитованих читанки)

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- хуманизам (појам, главне одлике)
- ренесанса (појам, главне одлике)
- петраркизам
- елизабетанско позориште
- шекспирологија
- сонет
- фарса
- вербална (језичка) комика
- ситуациона комика
- дидаскалија (рemarka)
- драмска композиција (етапе развоја драмске радње)
- основне врсте комедије
- градација
- метафора

ДРУГИ РАЗРЕД

Први ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Доситеј Обрадовић: *Писмо Харалампију; Живот и прикљученија* (први део)

Јован Стерија Поповић: *Тврдица*

Виктор Иго: *Предговор Кромвелу*

Џорџ Гордон Бајрон: *Чајлд Харолд* (одломак *Лаку ноћ*)

Александар Сергејевич Пушкин: *Евгеније Оњегин*

Хајнрих Хајне: *Лорелај*

Шандор Петефи: *Слобода света*

Вук Стефановић Караџић: *Српски рјечник* (одабране одреднице); *О подјели и постању народних пјесама*; критика романа *Љубомир у Јелисијуму*; *Житије Ајдук Вељка Петровића*

Петар II Петровић Његош: *Горски вијенац*

Бранко Радичевић: *Кад млидија умрети*; *Бачки растанак*

Ђура Јакшић: *На Липару (Вече, Поноћ); Јелисавета, кнегиња црногорска*

Јован Јовановић Змај: *Ђулићи; Ђулићи увеоци* (избор из акредитованих читанки); *Јутунска народна химна*

Лаза Костић: *Међу јавом и мед сном; Santa Maria della Salute*

Иван Мажуранић: *Смрт Смаил-аге Ченгића* (одломци из акредитованих читанки)

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- барокне тенденције у српској књижевности
- просветитељство
- сентиментализам
- класицизам
- писмо
- аутобиографија
- лирска поезија (карактеристике и врсте)
- стих
- строфа (врсте строфа)
- рима (врсте риме)
- структура лирске песме
- песничка слика
- версификација
- трохеј
- јамб
- дактил
- метафора
- персонификација
- алегорија
- иронија
- асиндет
- полисиндет
- анафора
- епифора
- симплоха
- оноματοпеја

- алитерација
- асонанца
- романтизам (одлике, поетика, представници)
- гротескно
- сонетни венац
- лирско-епска поезија (балада, романса, поема)

Други ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Оноре де Балзак: *Предговор Људској комедији; Чича Горио*
 Николај Васиљевич Гогољ: *Ревизор*
 Лав Николајевич Толстој: *Ана Карењина*
 Светозар Марковић: *Певање и мишљење*
 Јаков Игњатовић: *Вечити младожења* (одломци из акредитованих читанки)
 Милован Глишић: *Глава шећера*
 Лаза Лазаревић: *Ветар*
 Радоје Домановић: *Данга; Вођа*
 Стеван Сремац: *Зона Замфирова*
 Бранислав Нушић: *Народни посланик*

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- реализам (одлике, поетика, представници)
- реалистичка приповетка
- реалистички роман
- лик у реалистичком делу (типичност, индивидуалност)
- врсте мотивације у књижевним делима реализма
- хумор
- сатира

Трећи ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Симо Матавуљ: *Поварета; Бакоња фра Брне* (избор из акредитованих читанки)

Војислав Илић: *Сиво, суморно небо; Јутро на Хисару; Запуштени источник*

Иво Андрић: *Мост на Жепи; Пут Алије Ђерзелеза*

Драгослав Михаиловић: *Кад су цветале тикве*

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- савремени роман (теме, мотиви, ликови, тип јунака, приповедачке технике – односи се на роман *Кад су цветале тикве*)

ТРЕЋИ РАЗРЕД

Први ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Шарл Бодлер: *Везе; Албатрос*

Стефан Маларме: *Лабуд*

Пол Верлен: *Месечина*

Артур Рембо: *Офелија*

Антон Павлович Чехов: *Ујка Вања*

Богдан Поповић: *Антологија новије српске лирике* (Предговор)

Алекса Шантић: *Вече на шкољу; Претпразничко вече*

Јован Дучић: *Залазак сунца; Сунцокрети, Јабланови*

Милан Ракић: *Наслеђе, Искрена песма, Долап*

Владислав Петковић Дис: *Можда спава; Тамница; Нирвана*

Сима Пандуровић: *Светковина; Родна груди*

Борисав Станковић: *У ноћи; Коштана; Нечиста крв*

Јован Скерлић: *О Коштани*

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- модерна (карактеристике, представници)
- симболизам
- импресионизам
- симбол
- стих: једанаестерац, дванаестерац, александринац
- слободни стих
- метонимија
- синегдоха
- парадокс
- алузија
- апострофа
- реторско питање
- инверзија
- елипса
- рефрен
- наратија (приповедање: хронолошко, ретроспекција)
- дескрипција (опис)
- дијалог
- монолог
- унутрашњи монолог
- доживљени говор
- приповедачки коментар
- пишчев коментар
- казивање у првом, другом, трећем лицу
- драма у ужем смислу (особине)
- модерна драма (психолошка, импресионистичка)

Други ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Петар Кочић: *Мрачајски прото*; *Јазавац пред судом*
Владимир Мајаковски: *Облак у панталонама*
Федерико Гарсија Лорка: *Романса месечарка*
Рабиндрант Тагоре: *Градинар*

Франц Кафка: *Процес*
Ернест Хемингвеј: *Старац и море*
Милутин Бојић: *Плава гробница*
Душан Васиљев: *Човек пева после рата*
Милош Црњански: *Суматра; Објашњење Суматре; Сеобе I*
Момчило Настасијевић: *Туга у камену*
Иво Андрић: *Ех ponto* (избор из акредитованих читанки);
На Дрини ћуприја

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- песма у прози
- књижевни манифест
- авангарда
- футуризам
- експресионизам
- надреализам
- манифести авангардних покрета
- српска књижевност између два рата (међуратна књижевност)

Трећи ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Тин Ујевић: *Свакидашња јадиковка; Колајна* (избор, из акредитованих читанки)
Вељко Петровић: *Салашар*
Растко Петровић: *Људи говоре*
Исидора Секулић: *Кроника паланачког гробља – Госпа Нола*
Мирослав Крлежа: *Господа Глембајеви*
Добриша Цесарић: *Повратак; Облак*
Оскар Давичо: *Хана* (прва песма)
Иван Горан Ковачић: *Јама*
Избор из лирике европске модерне (Рилке, Блок, Аполинер – избор из акредитованих читанки)

Избор из међуратне српске поезије (Десанка Максимовић, Растко Петровић, Милан Дединач, Раде Драинац, Станислав Винавер – избор из акредитованих читанки)

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- сценски језик (визуелни и акустички сценски знаци)
- драма на сцени: публика, глумац, режија, лектор, сценограф, костимограф

ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

Први ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Десанка Максимовић: *Тражим помиловање* (избор из акредитованих читанки)

Васко Попа: *Каленић; Кора* (избор из акредитованих читанки)

Бранко Миљковић: избор из поезије

Бранко Ћопић: *Башта сљезове боје* (избор из акредитованих читанки)

Владан Десница: *Прољећа Ивана Галеба*

Семјуел Бекет: *Чекајући Годоа*

Вилијем Шекспир: *Хамлет*

Волфганг Гете: *Фауст*

Фјодор Михаилович Достојевски: *Злочин и казна*

Албер Ками: *Странац*

Хорхе Луис Борхес: *Чекање*

Михаил Булгаков: *Мајстор и Маргарита*

Стеван Раичковић: *Септембар; Камена успаванка* (избор из акредитованих читанки)

Миодраг Павловић: *Реквијем*

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- књижевнонаучна методологија
- методологија проучавања књижевности: позитивизам (Иполит Тен); феноменологија (Роман Ингарден); структурализам (Виктор Шкловски); теорија рецепције (Ханс Роберт Јаус); плурализам метода и њихов суоднос
- структура и композиција драме
- антидрама
- антијунак
- драма и позориште

Други ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Иво Андрић: *Проклета авлија*

Меша Селимовић: *Дервиш и смрт*

Михајло Лалић: *Лелејска гора* (одломци из акредитованих читанки)

Добрица Ћосић: *Корени*

Антоније Исаковић: *Кроз грање небо*

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- ток свести
- хронотоп
- врсте романа
- типови структуре романа

Трећи ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Александар Тишма: *Употреба човека* (одломак)

Ранко Маринковић: *Руке* (новела)

Данило Киш: *Енциклопедија мртвих* (одломак)

Душан Ковачевић: *Балкански шпигун*

Избор из савремене српске књижевности (Б. Пекић, М. Бећковић – избор из акредитованих читанки)

Избор из књижевних критика и есеја (И. Секулић, П. Џацић, М. Павловић – избор из акредитованих читанки)

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- постмодерна и постмодернизам
- радио
- телевизија
- филм
- путопис
- есеј
- књижевна критика

* * *

Састављачи тестова су обавезни да прате наставне садржаје за поједине разреде и нивое такмичења.

Према Правилнику о организовању и спровођењу такмичења Књижевна олимпијада, извештаји са окружног такмичења достављају се организаторима у табелама, заједно са списковима учесника (уз назив школе и име наставника) и освојеним бројем бодова, на мејл Друштва (drustvosj@fil.bg.ac.rs) у року од три дана од завршеног такмичења. Моле се задужени представници школских округа у Србији да резултате шаљу обједињено (не свака школа или група школа само у своје име). Извештаји који не стигну на време, који су непотпуни или се шаљу у више наврата, онемогућавају Друштво да такмичење настави планираном динамиком.

Литература за учеснике такмичења

Садржаји такмичења су ревидирани садржаји редовне наставе српског језика и књижевности прописани важећим Наставним планом и програмом. Друштво за српски језик и књижевност Србије објавило је и друго, допуњено издање књиге Зоне Мркаљ, *Колико познајеш књижевност?*, и збирке тестова са првих шест Књижевних олимпијада у којима се могу наћи модели задатака за све разреде.

Напомене: На свим нивоима такмичења биће испитано градиво реализовано до тог нивоа такмичења и градиво предвиђено за све претходне нивое такмичења, као и градиво предвиђено за све претходне разреде.

Садржаји такмичења су у складу са прописаним Наставним планом и програмом. Састављачи тестова ће приликом свог рада пратити Наставни план и програм за дати разред. Текстови ван програма могу се користити само за испитивање области Разумевање прочитаног текста и у складу са надпрограмским захтевима стандарда (описа ученичких постигнућа).

Учесници такмичења за свој рад и припрему користе искључиво уџбенике који су одобрени од Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије (www.mprn.gov.rs), али су обавезни да све књижевноисторијске, књижевнотеоријске и књижевнокритичке појмове и тумачења ускладе са релевантним достигнућима науке о књижевности, јер ће се као тачни одговори признавати само они који су засновани и потврђени у науци о књижевности.

**РЕЗУЛТАТИ 6. РЕПУБЛИЧКОГ ТАКМИЧЕЊА ИЗ
КЊИЖЕВНОСТИ „КЊИЖЕВНА ОЛИМПИЈАДА”
УЧЕНИКА ОСНОВНИХ И СРЕДЊИХ ШКОЛА**

СЕДМИ РАЗРЕД

Редни број	Име и презиме ученика	Школа	Наставник	Место	Бодови	Ранг
1.	Тијана Матић	ОШ „М. Ч. Чајка”	Биљана Керановић	Трстеник	19	I
2.	Елена Митровић	ОШ „Ђорђе Крстић”	Бранка Брадић	Београд	19	I
3.	Сања Николић	ОШ „Браћа Недић”	Драгица Пуљезевић	Ваљево	19	I
4.	Невена Траиловић	ОШ „9. српска бригада”	Наташа Опачић	Бољевац	19	I
5.	Давид Ђорђевић	ОШ „Иван Горан Ковачић”	Ивана Митић	Суботица	18	II
6.	Вељко Ђурић	ОШ „Ђеле Кула”	Јелена Радовановић	Ниш	18	II
7.	Милица Јовановић	ОШ „Петар Враголић”	Јелена Мићић	Љубовија	18	II
8.	Сара Јовановић	ОШ „Деспот Стефан Лазаревић”	Ружица Адамовић	Бабушница	18	II
9.	Тијана Ковачевић	ОШ „Доситеј Обрадовић”	Владан Гојковић	Пожаревац	18	II
10.	Данило Ралић	ОШ „Борислав Пекић”	Дијана Божић	Београд	18	II
11.	Магдалина Тмушић	ОШ „Ђорђе Крстић”	Милева Радошевић	Београд	18	II

12.	Ива Марић Тркуља	ОШ „Светозар Милетић”	Симона Марковић	Београд	18	II
13.	Дуња Вулић	ОШ „Јован Цвијић”	Гордана Славковић	Костолац	17	III
14.	Ива Ђорђевић	ОШ „Ђура Даничић”	Светлана Миленовић	Београд	17	III
15.	Далибор Јовановић	ОШ „Херој Мирко Томић”	Милица Станојевић	Доњи Крчин	17	III
16.	Уна Крунић	ОШ „С. Г. Митраљета”	Мирка Дабовић	Београд	17	III
17.	Јована Марковић	ОШ „Вук Караџић”	Ана Јовановић	Београд	17	III
18.	Михаило Мацић	ОШ „Уједињене нације”	Марина Стојановић	Београд	17	III
19.	Анђела Милојевић	ОШ „Ђеле Кула”	Јелена Радовановић	Ниш	17	III
20.	Михајло Милојевић	ОШ „Свети Сава”	Марица Миловић	Краљево	17	III
21.	Борис Пастернак	ОШ „Васа Стајић”	Јована Кнежевић	Нови Сад	17	III
22.	Тијана Рабађија	ОШ „Учитель Таса”	Ивана Станојевић	Ниш	17	III
23.	Данка Савковић	ОШ „Вук Караџић”	Гордана Шкавовић	Чачак	17	III
24.	Кристина Станковић	ОШ „Надежда Петровић”	Виолета Пејчић Станојевић	Сићево	17	III
25.	Ђорђе Тошев	ОШ „Кнегиња Милица”	Јелена Ђурић	Београд	17	III
26.	Ања Тришић	ОШ „НХ Синиша Николајевић”	Жаклина Јашић	Београд	17	III

27.	Маша Тучић	ОШ „Жарко Зрењанин”	Драгана Табачки	Зрењанин	17	III
28.	Марта Филиповић	ОШ „IV Краљевачки батаљон”	Данијела Петрић	Краљево	17	III
29.	Александра Цивић	ОШ „В. С. Корчагин”	Ружица Павловић	Крушевац	17	III
30.	Јефимија Јанковић	ОШ „Доситеј Обрадовић”	Владан Гојковић	Пожаревац	17	III
31.	Предраг Вукојичић	ОШ „Живадинка Дивац”	Васиљка Микић	Крагујевац	17	III
32.	Марко Гајић	ОШ „В. С. Корчагин”	Бобан Гајић	Крушевац	17	III
33.	Ана Миливојевић	ОШ „Бага Булић”	Јулијана Дамњановић	Петровац на Млави	17	III
34.	Катарина Станић	ОШ „Добросав Радосављевић Народ”	Јелена Ђукић	Мачванска Митровица	17	III

ОСМИ РАЗРЕД

Редни број	Име и презиме ученика	Школа	Наставник	Место	Бодови	Ранг
1.	Ања Блажевски	ОШ „Драгомир Марковић”	Дејан Андрејић	Крушевац	19	I
2.	Милица Миладиновић	ОШ „Филип Филиповић”	Зорица Лабовић	Београд	19	I
3.	Јелена Петковић	ОШ „Миле Дубљевић”	Слађана Митровић	Ваљево	19	I
4.	Ива Радијевић	ОШ „Зага Маливук”	Драгана Десница	Београд	19	I

5.	Страхиња Сарафинћан	ОШ „Паја Маргановић”	Миљана Бошковић	Делиблато	19	I
6.	Аница Брашанац	ОШ „Војвода Мишић”	Љиља Рафаиловић	Београд	18	II
7.	Александра Бугариновић	ОШ „Доситеј Обрадовић”	Оливера Прибојац	Краљево (Врба)	18	II
8.	Тамара Вучковић	ОШ „Чегар”	Биљана Николић	Ниш	18	II
9.	Илија Гавриловић	ОШ „Доситеј Обрадовић”	Бојана Малиш	Крагујевац	18	II
10.	Јована Гарић	ОШ „Живан Маричић”	Данило Спасојевић	Краљево (Жича)	18	II
11.	Павле Георгијев	ОШ „Филип Филиповић”	Зорица Лабовић	Београд	18	II
12.	Нина Ђорђевић	ОШ „Филип Филиповић”	Зорица Лабовић	Београд	18	II
13.	Младен Ђурђевић	ОШ „Мика Митровић”	Славица Остојић	Богатић	18	II
14.	Тамара Исаиловић	ОШ „Ђорђе Крстић”	Милева Радосевић	Београд	18	II
15.	Анђела Крстић	ОШ „Ђура Јакшић”	Драгана Борић	Међа	18	II
16.	Маја Маљковић	ОШ „Павле Савић”	Јована Луцић	Београд	18	II
17.	Жарко Матић	ОШ „Драги Макић”	Гордана Каличанин	Бошњане	18	II
18.	Данијела Миленковић	ОШ „Јован Јовановић Змај”	Анка Крпић	Брус	18	II
19.	Јулија Обреновић	ОШ „Светозар Марковић”	Јасмина Булатовић	Краљево	18	II

20.	Марија Радивојевић	ОШ „Милан Мијалковић”	Марија Милединовић	Јагодина	18	II
21.	Анђела Радосављевић	ОШ „Момчило Поповић Озрен”	Данијела Спасић	Параћин	18	II
22.	Нада Радосављевић	ОШ „Свети Сава”	Далибор Станковић	Трстеник	18	II
23.	Петра Радосављевић	ОШ „Надежда Петровић”	Имрена Ђорђевић	Београд	18	II
24.	Јана Самиловић	ОШ „Ђорђе Крстић”	Мирјана Петровић Тешић	Београд	18	II
25.	Константин Фидиповић	ОШ „Сестре Илић”	Наташа Антонић	Ваљево	18	II
26.	Јана Цветановић	ОШ „Иван Горан Ковачић”	Наташа Стојановић	Нишка Бања	18	II
27.	Наталија Тошић	ОШ „Николај Велимировић”	Бранка Зарић	Шабац	18	II
28.	Уна Антић	ОШ „8. септембар”	Валентина Алексић	Пирот	17	III
29.	Викторија Бардилл	ОШ „Алекса Шантић”	Марија Стакић		17	III
30.	Јелена Бешевић	Гимназија Ивањица	Биљана Ајдачић	Ивањица	17	III
31.	Нађа Бјелановић	ОШ „Петар Кочић”	Драгана Зельковић	Темерин	17	III
32.	Сандра Бубања	ОШ „Иво Андрић”	Олга Урошевић	Београд - Раковица	17	III
33.	Наташа Вранић	ОШ „Петар Лековић”	Соња Столић	Пожега	17	III
34.	Ленка Вучковић Јашин	ОШ „Васа Чарапић”	Снежана Стојановић	Београд	17	III

35.	Јелена Зинаја	ОШ „Војвода Степа”	Милена Исаиловић	Београд	17	III
36.	Данило Иванишевић	ОШ „Павле Савић”	Сандра Ристивојевић	Београд	17	III
37.	Андреј Јовићевић	ОШ „Лаза Костић”	Марија Кисић	Београд	17	III
38.	Ања Маринковић	ОШ „Светозар Марковић Тоза”	Марија Трбојевић	Нови Сад	17	III
39.	Ивана Маринковић	ОШ „Стојан Новаковић”	Ивана Поповић	Шабач	17	III
40.	Марта Марјановић	ОШ „Митрополит Михаило”	Марија Миленковић	Сокобања	17	III
41.	Ива Милић	ОШ „Лазар Саватић”	Жељко Тешић	Београд	17	III
42.	Немања Милић	ОШ „Милић Ракић Мирко”	Јасмина Џипковић	Прокупље	17	III
43.	Нађа Мишковић	ОШ „Светозар Марковић Тоза”		Нови Сад	17	III
44.	Стефан Пантић	ОШ „Драги Макић”	Гордана Каличанин	Бошњане	17	III
45.	Тијана Петковић	ОШ „Прва војвођанска бригада”		Нови Сад	17	III
46.	Ана Поповић	ОШ „Милан Мијалковић”	Марија Миладиновић	Јагодина	17	III
47.	Јована Радосављевић	ОШ „Бранко Крсмановић”	Александра Николић	Доња Мутница	17	III
48.	Николија Ратковић	ОШ „Вук Караџић”	Маја Милошевић	Ђуприја	17	III

49.	Валентина Станковић	ОШ „Доситеј Обрадовић”	Марина Лукић	Крушевац	17	III
50.	Јована Станојловић	ОШ „Бранко Ћопић”	Наташа Лекић Марковић	Београд	17	III
51.	Андријана Стојковић	ОШ „Бора Станковић”	Надица Стаменковић	Каравуково	17	III
52.	Ефстатнос Трајковић	ОШ „Светозар Марковић”	Данијела Павловић	Врање	17	III
53.	Виктор Ђурчић	ОШ „Милица Павловић”	Мира Маринковић	Чачак	17	III
54.	Ана Црномарковић	ОШ „Бранко Радичевић”	Милица Ђалић	Београд	17	III
55.	Миља Шуша	ОШ „Стефан Немања”	Биљана Николић	Ниш	17	III
56.	Сара Мозафари	ОШ „20. октобар”	Милош Алексић	Београд	17	III

ПРВИ РАЗРЕД

Редни број	Име и презиме ученика	Школа	Наставник	Место	Бодови	Ранг
1.	Исидора Гавриловић	Гимназија „Светозар Марковић”	Марија Станчић	Ниш	20	I
2.	Софија Петровић	Пета београдска гимназија	Растко Јевтовић	Београд	20	I
3.	Александра Милић	Гимназија	Светлана Цветковић	Лебане	19	II

4.	Јелена Јотић	Гимназија „Урош Предић”	Александра Михајловић	Панчево	19	II
5.	Јелена Родић	Гимназија „Урош Предић”	Валентина Паровић	Панчево	19	II
6.	Михајло Марјановић	Гимназија	Марија Тодоровић	Прокупље	19	II
7.	Николина Милачић	Трећа београдска гимназија	Нада Вучковић	Београд	19	II
8.	Ана Максимовић	Гимназија	Тања Стефановић	Ђуприја	18	III
9.	Ања Шкорић	Митровачка гимназија	Наташа Недимовић	Сремска Митровица	18	III
10.	Вук Марковић	Гимназија „Светозар Марковић”	Марија Церовина	Ниш	18	III
11.	Дејана Бајевић	Медицинска школа „Др Андра Јовановић”	Катарина Поповић	Шабац	18	III
12.	Дејана Саватић	Шабачка гимназија	Љилана Димитрић	Шабац	18	III
13.	Исидора Павловић	Десета гимназија „Михајло Пупин”	Љ. Ђурђевић Стојковић	Београд	18	III
14.	Јана Станисављевић	Филолошка гимназија	Александра Кузмић	Београд	18	III
15.	Катарина Петровић	Прва крагујевачка гимназија	Његош Гребовић	Крагујевац	18	III
16.	Марија Бурсаћ	Шабачка гимназија	Љилана Димирић	Шабац	18	III
17.	Марија Лакићевић	Гимназија	Марија Тодоровић	Прокупље	18	III

18.	Милица Мишић	Гимназија	Љилана Радомировић	Параћин	18	III
19.	Милица Поклопић	СШ „Свети Ахилије”	Дејан Јоковић	Ариље	18	III
20.	Николина Станисављевић	Пожаревачка гимназија	Биљана Миловановић Живак	Пожаревац	18	III
21.	Сара Цинцовић	Гимназија	Мица Ракић	Прибој	18	III
22.	Теодора Ерић	Гимназија	Нела Милојевић	Крушевац	18	III

ДРУГИ РАЗРЕД

Редни број	Име и презиме ученика	Школа	Наставник	Место	Бодови	Ранг
1.	Александар Николић	Гимназија „Вук Караџић”	Бранкица Стаменковић Илић	Бабушница	20	I
2.	Александра Мечанин	Средња школа „Драгачево”	Јована Дмитрић	Гуча	20	I
3.	Александра Стоиљков	Медицинска школа	Милица Мишић	Лесковац	20	I
4.	Анастасија Костић	Гимназија „Светозар Марковић”	Марија Станчић	Ниш	20	I
5.	Вера Павловић	Прва београдска гимназија	Драгица Симоновић	Београд	20	I
6.	Дејана Голубов	Медицинска школа „7. април”	Драгана Угринов	Нови Сад	20	I
7.	Жељана Штрбац	Прва београдска гимназија	Драгица Симоновић	Београд	20	I

8.	Зоран Маховац	Митровачка гимназија	Катица Бабић	Сремска Митровица	20	I
9.	Зорана Симић	Медицинска школа	Јасмина Жујовић	Београд	20	I
10.	Катарина Прокоповић	Медицинска школа	Милица Мишић	Лесковац	20	I
11.	Катарина Савић	Гимназија	Марија Дикић	Јагодина	20	I
12.	Марија Дом	Пожаревачка гимназија	Марија Запутил	Пожаревац	20	I
13.	Марија Крсмановић	Средња школа	Саша Живадиновић	Варварин	20	I
14.	Маша Павловић	Гимназија	Светлана Нешић	Смедерево	20	I
15.	Милица Марковић	Шабачка гимназија	Татјана Илић	Шабач	20	I
16.	Миња Миловановић	Прва крагујевачка гимназија	Петровић Нина	Крагујевац	20	I
17.	Михајло Радојевић	Гимназија Инђија	Драгица Савић	Инђија	20	I
18.	Младен Мирковић	Медицинска школа „Др Миша Пантић”	Јована Бранковић	Ваљево	20	I
19.	Никола Цветковић	XIV београдска гимназија	Милијана Ћосовић	Београд	20	I
20.	Николина Ерцег	XIII београдска гимназија	Бојана Ербез	Београд	20	I
21.	Николина Китаноски	Гимназија	Милена Аћимовић	Ђуприја	20	I
22.	Стефан Шајкаревић	Гимназија	Станислава Арсич	Крушевац	20	I

23.	Александра Миленковић		Јасмина Огњеновић	Београд	19	II
24.	Ана Станојевић	Ваљевска гимназија	Данијела Голубовић	Ваљево	19	II
25.	Анастасија Јањић	Гимназија „Бора Станковић”	Нела Димитријевић	Врање	19	II
26.	Анита Блажић	Средња економска школа	Јована Репић	Лозница	19	II
27.	Бранислава Станковић	Економска школа	Наташа Стризе	Врање	19	II
28.	Верица Мирков	Гимназија „20 октобар”	Марјана Ђумић	Бачка Паланка	19	II
29.	Давид Марковић	Прва крагујевачка гимназија	Светлана Рајичић Перић	Крагујевац	19	II
30.	Даница Опачић	Гимназија „Вељко Петровић”	Милица Миличић	Сомбор	19	II
31.	Динка Радо- сављевић	Ваљевска гимназија	Милена Милисављевић	Ваљево	19	II
32.	Дуња Гајић	Филолошка гимназија	Мирјана Стакић Савковић	Београд	19	II
33.	Душица Дошић	Економско- трговинска школа	Марија Хајдић	Бечеј	19	II
34.	Ђорђе Ђокић	Гимназија	Слађа Дамњановић	Крушевац	19	II
35.	Зорана Михајловић	Гимназија	Марија Дикић	Јагодина	19	II
36.	Ивана Велов	Филолошка гимназија	Катарина Вучић	Београд	19	II

37.	Ивана Симић	Економска школа „9. мај”	Силвија Стојиљковић	Сремска Митровица	19	II
38.	Јелена Мићић	Гимназија „Бора Станковић”	Ана Стевановић	Ниш	19	II
39.	Јована Ђукић	Средња школа „Св. Трифун”	Велибор Симчевић	Александровац	19	II
40.	Јована Стојевић	Гимназија „Бора Станковић”	Јелена Цветковић	Врање	19	II
41.	Катарина Јовановић	XIII београдска гимназија	Бојана Ербез	Београд	19	II
42.	Катарина Миловановић	Шабачка гимназија	Катарина Бугарчић	Шабац	19	II
43.	Катарина Милошевић	Средња школа	Сања Ђокић	Велико Градиште	19	II
44.	Лана Стаменковић	XIV београдска гимназија	Нина Димитријевић	Београд	19	II
45.	Лена Антић	Школа за дизајн	Рада Јовановић	Београд	19	II
46.	Магдалена Саватијевић	Гимназија у Лазаревцу	Славица Миљанић	Београд	19	II
47.	Марија Крунић	Пољопривредна школа „Ваљево”	Маријана Гоч	Ваљево	19	II
48.	Марија Лештанин	Гимназија „Свети Сава”	Сања Радосављевић	Београд	19	II
49.	Марија Митровић	Гимназија	Биљана Радмановић	Прокупље	19	II
50.	Милица Станковић	Гимназија „Бора Станковић”	Јелена Цветковић	Врање	19	II
51.	Неда Калуђеровић	Гимназија	Драгана Суботић	Краљево	19	II

52.	Никола Голочевац	Гимназија Младеновац	Катарина Ђурић Пешић	Београд	19	II
53.	Обрен Гојковић	Пожаревацка гимназија	Марија Запутил	Пожаревац	19	II
54.	Светлана Сарапа	Белоцркванска гимназија	Марина Гава	Бела Црква	19	II
55.	Теодора Станишић	Гимназија „Ј. Ј. Змај”	Јасмина Пивнички	Нови Сад	19	II
56.	Чедомир Вулегић	Медицинска школа „7. април”	Секулић Петровић	Нови Сад	19	II
57.	Александар Бошковић	Медицинска школа „Др Миша Пантић”	Мира Павловић	Ваљево	18	III
58.	Александра Витезовић	Ужичка гимназија	Мирјана Благојевић	Ужице	18	III
59.	Ана Новак	Гимназија „Урош Предић”	Јелена Милисављевић	Панчево	18	III
60.	Анастасија Радомировић	Гимназија	Светлана Филиповић	Параћин	18	III
61.	Анастасија Рогановић	Гимназија	Биљана Бојовић	Чачак	18	III
62.	Андријана Вранић	Техничка школа	Гогић Данка	Ужице	18	III
63.	Анђела Бојичић	Шабачка гимназија	Љиљана Димитрић	Шабач	18	III
64.	Анђела Дробњак	Девета гимназија „М. П. Алас”	Наталија Јовановић	Београд	18	III
65.	Анђела Митов	Гимназија Босилеград	Данијел Стојнев	Босилеград	18	III
66.	Ања Мишчевић	Гимназија „Свети Сава”	Сања Радосављевић	Београд	18	III

67.	Бојана Филиповић	Осма београдска гимназија	Ана Кујовић	Београд	18	III
68.	Бранкица Келовић	Гимназија	Бисера Инајетовић	Прибој	18	III
69.	Велибор Максимов	Медицинска школа „7. април”	Секулић Петровић	Нови Сад	18	III
70.	Винета Стојковић	Митровачка гимназија, Ср. Митровица	Наташа Недимовић	Сремска Митровица	18	III
71.	Војин Дивљак	Медицинска школа „Драгиња Никшић”	Синиша Пуач	Сремска Митровица	18	III
72.	Дамјана Радојичић	Четврта београдска гимназија	Јасмина Огњеновић	Београд	18	III
73.	Драган Рађевић	Гимназија „Сава Шумановић”	Бранкица Рац	Шид	18	III
74.	Дуња Стошић	Гимназија „9. мај”	Ивана Савић	Ниш	18	III
75.	Душица Караић	Прва београдска гимназија	Драгица Симоновић	Београд	18	III
76.	Ђорђе Манић	Техничка школа	Нинослава Тошић	Пирот	18	III
77.	Едвард Габријел Етински	Гимназија „Урош Предић”	Јелена Милисављевић	Панчево	18	III
78.	Ивана Врекић	Гимназија „Жарко Зрењанин”	Лидија Миљанић	Врбас	18	III
79.	Исидора Далић	Гимназија „Урош Предић”	Јелена Милисављевић	Панчево	18	III

80.	Јелена Антић	Гимназија „Бора Станковић”	Јелена Цветковић	Врање	18	III
81.	Јелена Илић	Шабачка гимназија	Катарина Бугарчић	Шабац	18	III
82.	Јелена Јосиповић	Гимназија „Милош Савковић”	Милена Богђевић	Аранђеловац	18	III
83.	Јелена Огњеновић	Гимназија „Стеван Пузић”	Катарина Ковачевић	Рума	18	III
84.	Јелена Самочета	Гимназија „Исидора Секулић”	Софија Виђикант	Нови Сад	18	III
85.	Јована Величковић	СШ „Никола Тесла”	Зорица Масловарић	Бољевац	18	III
86.	Катарина Илић	Гимназија	Владимир Мичић	Лесковац	18	III
87.	Катарина Стојанов	Гимназија „Урош Предић”	Јелена Милисављевић	Панчево	18	III
88.	Кристина Крстић	Гимназија	Светлана Цветковић	Лебане	18	III
89.	Лазар Стојиљковић	Медицинска школа	Милица Мишић	Лесковац	18	III
90.	Лара Витас	Митровачка гимназија	Наташа Недимовић	Сремска Митровица	18	III
91.	Лена Вићентијевић	Филолошка гимназија	Мирјана Стакић Савковић	Београд	18	III
92.	Марија Бановић	Гимназија	Јелена Златкова	Велика Плана	18	III
93.	Марина Мило-сављевић	Гимназија „Јован Скерлић”	Душанка Станковић	Владичин Хан	18	III

94.	Марина Цвијановић	Гимназија „Вељко Петровић”	Милица Миличевић	Сомбор	18	III
95.	Милица Величковић	Прва београдска гимназија	Драгица Симоновић	Београд	18	III
96.	Милица Вујић	Гимназија „Стеван Пузић”	Весна Танасић	Рума	18	III
97.	Милица Живковић	Шабачка гимназија	Катарина Бугарчић	Шабач	18	III
98.	Милица Љујић	Гимназија „Б. Радичевић”	Сандра Дроњак	Стара Пазова	18	III
99.	Миљана Станковић	Гимназија „Јован Скерлић”	Душанка Станковић	Владичин Хан	18	III
100.	Мина Крстић	Гимназија- Косовска Митровица	Данијела Поповић	Косовска Митровица	18	III
101.	Мина Мрђећ	СШ „22. октобар”	Милица Балабан	Жабалъ	18	III
102.	Михајло Поповић	Гимназија	Владимир Мичић	Лесковац	18	III
103.	Нађа Станковић	Медицинска школа „Др Андра Јовановић”	Татјана Јовановић	Шабач	18	III
104.	Невена Ерић	Гимназија „Свети Сава”	Јелена Ђорђевић	Београд	18	III
105.	Невена Кокотовић	Девета гимназија „М. П. Алас”	Наталија Јовановић	Београд	18	III
106.	Неира Хаџалић	Пријеполска гимназија	Миљена Марјановић	Пријеполје	18	III
107.	Никола Пејић	Гимназија „Светозар Марковић”	Јасмина Живковић	Ниш	18	III

108.	Никола Стојиљковић	Економска школа	Наташа Стризе	Врање	18	III
109.	Нина Јаковљевић	Гимназија	Драгослав Ђорђевић	Крушевац	18	III
110.	Огњен Максимовић	Гимназија „Вук Караџић”	Невена Митровић	Лозница	18	III
111.	Софија Лазић	Гимназија	Ивана Несторовић	Крушевац	18	III
112.	Софија Мештеровић	Економска школа	Дејана Пушкић	Ниш	18	III
113.	Софија Томић	Ужичка гимназија	Мирјана Благојевић	Ужице	18	III
114.	Стефана Топаловић	Медицинска школа	Весна Пешић	Крушевац	18	III
115.	Теодора Ивковић	XIII београдска гимназија	Маја Цветковић	Београд	18	III
116.	Теодора Недељковић	Шабачка гимназија	Катарина Бугарчић	Шабац	18	III
117.	Теодора Савић	Гимназија	Љиљана Грабовић	Прибој	18	III
118.	Теодора Стојковић	Гимназија „Бора Станковић”	Јелена Цветковић	Врање	18	III
119.	Уна Давидовић	Девета гимназија „М. П. Алас”	Наталија Јовановић	Београд	18	III
120.	Уна Лукић	Гимназија „Светозар Марковић”	Драгана Бошковић	Нови Сад	18	III
121.	Урош Милошевић	Гимназија „Бранислав Петронијевић”	Жељка Митровић	Уб	18	III
122.	Марина Врањеш	Гимназија „Јован Јовановић Змај”	Слађана Бодирога	Оџаци	18	III

ТРЕЋИ РАЗРЕД

Редни број	Име и презиме ученика	Школа	Наставник	Место	Бодови	Ранг
1.	Ивана Илић	Осма београдска гимназија	Зорана Бошковић	Београд	20	I
2.	Анђела Дамњановић	Гимназија „Таковски устанак”	Гордана Јовановић	Горњи Милановац	20	I
3.	Павле Вучковић	Прва крагујевачка гимназија	Нина Петровић	Крагујевац	20	I
4.	Ана Вилимоновић	Медицинска школа „Др Алекса Савић”	Светлана Дојчиновић	Прокупље	20	I
5.	Александра Савић	СПШ „Свети Ахилије”	Јелена Коризма	Ариље	19	II
6.	Дајана Османи	Филолошка гимназија	Катарина Вучић	Београд	19	II
7.	Немања Јовановић	Математичка гимназија	Душица Антанасковић	Београд	19	II
8.	Петар Витковић	Филолошка гимназија	Катарина Вучић	Београд	19	II
9.	Теодора Ђорђевић	Филолошка гимназија	Катарина Вучић	Београд	19	II
10.	Иван Цветић	Гимназија	Маријана Радић	Краљево	19	II
11.	Невена Сталевић	Гимназија	Невена Симић	Крушевац	19	II
12.	Вања Терзић	СПШ „Свети Сава”	Снежана Петровић	Лозница	19	II
13.	Бранислав Веселиновић	Гимназија „Ј. Ј. Змај”	Мирјана Грдинић	Нови Сад	19	II

14.	Анастасија Јовановић	Гимназија	Љилана Радомировић	Параћин	19	II
15.	Никола Вељовић	Гимназија „Вук Караџић”	Биљана Павловић	Трстеник	19	II
16.	Ана Миладиновић	Филолошка гимназија	Катарина Вучић	Београд	18	III
17.	Анђела Поштић	Прва београдска гимназија	Катарина Крнетић	Београд	18	III
18.	Валентина Черницин	Филолошка гимназија	Катарина Вучић	Београд	18	III
19.	Ленка Стојадиновић	XIII београдска гимназија	Биљана Радосављевић	Београд	18	III
20.	Марија Брашанац	Пета београдска гимназија	Ивана Татовић	Београд	18	III
21.	Маша Ђимовић	Филолошка гимназија	Катарина Вучић	Београд	18	III
22.	Теодора Батоћанин	Филолошка гимназија	Катарина Вучић	Београд	18	III
23.	Стефан Глуваковић	Мачванска средња школа Богатић	Јелена Ковић	Богатић	18	III
24.	Растко Јокић	Средња школа „Велико Градиште”	Сања Ђокић	Велико Градиште	18	III
25.	Љубица Чоловић	Гимназија	Биљана Ајдачић	Ивањица	18	III
26.	Софија Недељковић	Гимназија-Косовска Митровица	Александра Радовановић	Косовска Митровица	18	III
27.	Лазар Симић	Гимназија	Маријана Радић	Краљево	18	III
28.	Наталија Војиновић	Економско-трговинска школа	Марија Филиповић	Краљево	18	III

29.	Александра Николић	СШ „Никола Тесла”	Јелена Костић	Лепосавић	18	III
30.	Антонина Николчић	Гимназија	Билана Мичић	Лесковац	18	III
31.	Моника Миљковић	Економска школа	Оливера Аризановић	Ниш	18	III
32.	Тамара Драшковић	Гимназија „Ј. Ј. Змај”	Мирјана Грдинић	Нови Сад	18	III
33.	Душан Марковић	СШ „Краљ Петар Први”	Ана Ђурић	Топола	18	III
34.	Ана Гавовић	Ужичка гимназија	Гордана Даниловић	Ужице	18	III

ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

Редни број	Име и презиме ученика	Школа	Наставник	Место	Бодови	Ранг
1.	Игор Миросављевић	Гимназија „Б. Радичевић”	Дуња Гајин	Стара Пазова	20	I
2.	Никола Андрић	СШ „Вук Караџић”	Давид Мандић	Љубовија	20	I
3.	Симона Вуковић	Гимназија	Бисера Инајетовић	Прибој	20	I
4.	Тијана Лучић	Гимназија	Јелена Вујичић	Крушевац	20	I
5.	Александра Секулић	Пољопривредно-ветеринарска школа	Милица Николић	Рековац	19	II
6.	Бојана Петров	Гимназија „Бора Станковић”	Ана Стоњковић	Врање	19	II
7.	Бојана Ћосовић	Гимназија	Тања Николић	Крушевац	19	II

8.	Леа Станковић	Гимназија	Владимир Мичић	Лесковац	19	II
9.	Медина Адиловић	Гимназија-Косовска Митровица	Данијела Поповић	Косовска Митровица	19	II
10.	Милена Мимица	Девета београдска	Невена Грујичић	Београд	19	II
11.	Сара Стјепановић	Машинско-електротехничка школа	Марија Вучковић	Бор	19	II
12.	Симона Дмитровић	Гимназија „Таковски устанак”	Наташа Николић	Горњи Милановац	19	II
13.	Тамара Соколов	Прва београдска гимназија	Катарина Крнетић	Београд	19	II
14.	Теа Младенов	Гимназија „Кирило и Методије”	Александра Марјановић	Димитровград	19	II
15.	Тијана Нинковић	Гимназија „Светозар Марковић”	Сања Вујачић	Суботица	19	II
16.	Урош Илић	Средња школа	Ирена Микарић	Свилајнац	19	II
17.	Сандра Смилковић	Економска школа	Милија Јевремовић	Куршумлија	19	II
18.	Алекса Тимотијевић	Гимназија у Краљеву	Слободанка Петрић	Краљево	18	III
19.	Александра Матић	Прва крагујевачка гимназија	Светлана Рајичић Перић	Крагујевац	18	III
20.	Ана Марјановић	Прва београдска гимназија	Драгица Симоновић	Београд	18	III
21.	Андрија Бркић	Медицинска школа	Наташа Милановић	Ћуприја	18	III

22.	Бојана Николић	Гимназија „Вук Караџић”	Слађана Врањеш	Лозница	18	III
23.	Јова Петронијевић	Гимназија „Свети Сава”	Марија Јевеичић	Београд	18	III
24.	Јустина Петричковић	Гимназија „Патријарх Павле”	Оливера Миленковић	Београд	18	III
25.	Константин Ађанин	Гимназија „Вук Караџић”	Љљана Недељковић	Трстеник	18	III
26.	Ленка Ристивојевић	Митровачка гимназија	Катарина Бабић	Сремска Митровица	18	III
27.	Маја Евтимов	Гимназија „Јован Скерлић”	Душанка Станковић	Владичин Хан	18	III
28.	Марија Дивљаковић	Гимназија „Свети Сава”	Марија Јевеичић	Пожега	18	III
29.	Марија Опачић	СШ „Ђура Јакшић”	Душица Шуковић Маријановић	Српска Црња	18	III
30.	Милица Ваџић	Осма београдска гимназија	Милан Шиповац	Београд	18	III
31.	Нина Милошевић	XIII београдска гимназија	Бојана Ербез	Београд	18	III
32.	Соња Стојановић	Гимназија „Јован Скерлић”	Анита Стојановић	Владичин Хан	18	III
33.	Ивана Нешовановић	Гимназија „Свети Сава”	Марија Јевеичић	Пожега	18	III
34.	Марија Живановић	Гимназија „Бранислав Петронијевић”	Милица Милошевић Манојловић	Уб	18	III
35.	Матија Адам Хорват	Гимназија „Ј. Ј. Змај”	Јасмина Пивнички	Нови Сад	18	III

36.	Нина Поповић	Тринаеста београдска гимназија	Маја Цветковић	Београд	18	III
37.	Теодора Алексић	Гимназија „Вук Караџић”	Елвира Митић	Бабушница	18	III

Републичка комисија

1. Зона Мркаљ, председник
2. Зорица Несторовић, члан
3. Милан Алексић, члан
4. Славко Петаковић, члан
5. Бошко Сувајџић, члан

**ИЗ ПРАВИЛНИКА О ТАКМИЧЕЊУ ЛИТЕРАРНИХ
ДРУЖИНА И СЕКЦИЈА ОСНОВНИХ
И СРЕДЊИХ ШКОЛА – НАГРАДА
„ПРОФ. ДР СЛОБОДАН Ж. МАРКОВИЋ”**

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ
РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ЗАДУЖБИНА ДЕСАНКЕ МАКСИМОВИЋ

1.

Такмичење има за циљ:

- да афирмише рад литерарних дружина и секција које својим програмима, облицима и методама рада утичу на подизање квалитета наставног процеса у српском језику и књижевности;
- да литерарно стваралаштво у школама допринесе развијању активног односа према књизи и писаној речи;
- да развије афинитете према естетским и етичким вредностима литературе;
- да подстакне развијање литерарног сензибилитета и креативних способности ученика;
- да допринесе развијању културе коришћења слободног времена код ученика;
- да подстакне ученике и наставнике на проширивање и продубљивање вредности уметничког текста и литерарног образовања својих чланова, што ће се постићи праћењем достигнућа савремене науке о књижевности и језику.

2.

Такмичење има два вида:

- I – за најбоље литерарне дружине и секције у основној школи; и

II – за најбоље литерарне дружине и секције у средњој школи.

3.

Најбоље литерарне дружине и секције награђују се наградом „Проф. др СЛОБОДАН Ж. МАРКОВИЋ”, дипломом и одабраним књигама, чији се износ утврђује сваке године.

4.

Проглашавање најбоље литерарне дружине и секције обавља се сваке године на Зимском семинару, када се врши и уручивање награда.

5.

Пријављивање литерарних дружина и секција за такмичење врши се сваке године **до 15. новембра за рад у претходној школској години**. Право пријављивања имају литерарне дружине и секције, школе и друге просветне институције.

Уз пријаву предлагачи морају доставити потпуну документацију о раду литерарне дружине, секције у претходној школској години.

Документација ће обухватити: **годишњи план и извештај о планираним активностима**, који треба да садржи:

- **организацију рада**
- **облике рада** (радне састанке, књижевне вечери, посете, излете, културно-уметничке јубилеје, сусрете с писцима и другим посленицима у култури, учествовање у школским приредбама, сарадњу са дружинама, секцијама, у периодици, месним радио-станицама, на наградним конкурсима, у издавачкој делатности и сл.).
- **резултате рада**: освојене награде и дипломе.

6.

Избор најбољих литерарних дружина и секција врши Републичка комисија коју именује Управа Друштва, утврђујући и председника и секретара Комисије.

7.

Ако Комисија процени да су литерарне дружине и секције изједначене по квалитету, може предложити да се за најбоље прогласе, у свакој категорији, највише три равноправне секције за I, II и III награду.

8.

Прво проглашавање најбоље литерарне дружине, у основној и најбоље литерарне секције у средњој школи обављено је јануара 1996. године, за период школске 1994/95. године.

9.

На Зимском семинару приликом свечаног проглашења најбољих литерарних дружина и секција које су освојиле награду „Проф. др СЛОБОДАН Ж. МАРКОВИЋ”, похваљују се и награђују професори и наставници који су стручно водили рад награђених секција и дружина, како би и овај рад изашао из анонимности и подстицајно деловао на унапређење рада литерарних дружина и секција у школама.

НАПОМЕНА: Ово такмичење обухвата само литерарне дружине и секције као облике слободних активности са чвршћом организацијом. Треба их разликовати од других облика слободних активности као што су: друштво (КУД), као најмасовнија формација која има више огранака и секција; клуб – удружење које нема масовност друштва, али има услове за развој клупског начина рада.

Не постоји разлика између дружине и секције. Дружина је мања самостална организациона јединица која не зависи од неког вишег удружења и нема својих огранака, нити клупски друштвени живот, док је секција по свему слична дружини, само није самостална, него је део веће организационе формације (као што су клубови, друштва и сл.). Од друштва и клуба се разликују дружине и секције и променљивим бројем чланова.

Скуп ученика (група) који је малобројан, повремен и привремен не увршћује се у слободне активности, нити у ово такмичење јер не улази ни у годишњи план школе.

Рад секција је саставни део годишњих програма образовно-васпитног рада школа и приликом јављања на конкурс Друштва пријаву за такмичење мора званично да проследи школа, иначе се пријављен учесник **дисквалификује**.

ИЗ ПРАВИЛНИКА О ТАКМИЧЕЊУ ЛИНГВИСТИЧКИХ СЕКЦИЈА ОСНОВНИХ И СРЕДЊИХ ШКОЛА

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ
РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ВУКОВА ЗАДУЖБИНА

1.

Такмичење има за циљ:

- да афирмише рад лингвистичких дружина и секција које својим програмима, облицима и методама рада утичу на подизање квалитета наставног процеса у српском језику и књижевности;
- да подстакне ученике на конкретнију примену знања којима су овладали о српским језичким системима и језичкој култури;
- да развије код ученика способност да стечена знања са сигурношћу примењују;
- да подстакне ученике и наставнике на проширивање знања праћењем достигнућа савремене науке о језику и језичкој култури.

2.

Такмичење има два вида:

- I – за најбоље лингвистичке дружине и секције у основној школи; и
- II – за најбоље лингвистичке дружине и секције у средњој школи.

3.

Најбоље лингвистичке секције награђују се Дипломом и одабраним књигама, чији се износ утврђује сваке године.

4.

Проглашавање најбољих лингвистичких секција обавља се сваке године на Зимском семинару, када се врши и уручивање награда.

5.

Пријављивање лингвистичких секција за такмичење врши се сваке године **до 15. новембра за рад у претходној школској години**. Право пријављивања имају лингвистичке дружине и секције, школе и друге просветне институције.

Уз пријаву предлагачи морају доставити потпуну документацију о раду лингвистичке секције у претходној школској години:

- план рада;
- колективне истраживачке пројекте;
- индивидуалне пројекте и радове;
- школске лингвистичке часописе.

Избор најбољих лингвистичких секција врши Републичка комисија коју именује Управа Друштва.

6.

Управа Друштва бира председника и секретара Комисије. Републичка Комисија доноси одлуке већином гласова.

7.

Ако Комисија процени да су лингвистичке секције изједначене по квалитету, може предложити да се за најбоље прогласе, у свакој категорији, највише три секције за I, II и III награду.

8.

Прво проглашење најбоље лингвистичке секције у основној и најбоље лингвистичке секције у средњој школи обављено је у јануару 1991. године, обухватајући период претходне школске године.

9.

На Зимском семинару приликом свечаног проглашења најбољих лингвистичких секција, јавно се похваљују и награђују професори и наставници који су стручно водили награђене секције, како би и овај стручни рад изашао из анонимности и подстицајно деловао на унапређивање рада лингвистичких секција у школама.

Рад секција је саставни део годишњих програма образовно-васпитног рада школа и приликом јављања на конкурс Друштва пријаву за такмичење мора званично да проследи школа, иначе се пријављен учесник **дисквалификује.**

КЛАСИФИКАЦИОНИ ИСПИТ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА

ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ
ГОДИНА 2018.

ТЕСТ: 1 (30 ПИТАЊА)

1.	Подвуците имена дијалеката штокавског наречја који су постали основа српског књижевног језика: призренско-тимочки дијалекат, зетско-јужносанџачки дијалекат, шумадијско-војвођански дијалекат, источнохерцеговачки дијалекат
2.	Према датим екавским облицима подвуците књижевне ијекавске облике: а) дете: дите, дете, дјете, дијете б) деца: дица, деца, дјеча, дијеча
3.	Најстарији српски књижевни језик, којим су писана црквена и световна дела од краја 12. века до прве половине 18. века, познат је у науци под називом _____ Допуните реченицу.
4.	Аутор <i>Славеносрпског магазина</i> (1768), са текстовима на славеносрпском језику је: а) Захарија Орфелин б) Јован Рајић в) Доситеј Обрадовић г) Сава Мркаљ Заокружите слово испред тачног одговора.
5.	Заокружите слово испред правилно написане скраћенице од имена <i>Београд</i> : а) Бг б) Бгд. в) Бгд в) Бг:
6.	Функционални стил који је језичко средство свакодневног споразумевања међу људима и који се одликује ужим избором лексике и поједностављеном синтаксом реченице зове се : _____ Допуните реченицу.
7.	Заокружите слово испред оног скупа гласова који садржи само високе вокале: а) И, Е в) Е, О б) И, У г) У, О
8.	Постоји један глас у српском језику који има следеће артикулационе карактеристике: • гласне жице не трепере; • ваздушна струја наилази на сужење (теснац); • сужење (теснац) формира доња усна са горњим секутићима. То је глас: _____.

9.	<p>Заокружите слово испред акцентованог облика 2. лица једине императива глагола <i>подвалити</i>:</p> <p>а) подва́ли, б) подва̀ли, в) подва̀ли, г) подва̀ли</p>								
10.	<p>Подвуците реч која нема акценат на првом слогу: <i>потврда, потврдно, потврдити, потврдим</i></p>								
11.	<p>Подвуците речи у чијој парадигми примећујете алтернацију <i>о : е</i>. <i>спасилац, дечак, пуж, падеж, мраз</i></p>								
12.	<p>Подвуците све клитике у следећој реченици: <i>Ја се нисам бојао да му то кажем у лице.</i></p>								
13.	<p>Напишите у ком је роду, броју и падежу подвучена реч у следећој реченици: <i>Сва деца света науче да говоре у готово истом узрасту.</i></p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th></th> <th>Род</th> <th>Број</th> <th>Падеж</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>сва</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Род	Број	Падеж	сва			
	Род	Број	Падеж						
сва									
14.	<p>У следећем низу подвуците придеве просторног односа: <i>трећи, средишњи, јучерашњи, горњи, осми, двадесети, последњи</i></p>								
15.	<p>Заокружите слово испред реченице у којој је заменица <i>нико</i> употребљена у дативу:</p> <p>а) Нисмо кренули ни према коме, стојимо у месту. б) Нису навели ни о коме су разговарали. в) Ни и у коме не препознајем пријатеља. г) Ни по коме нисам добио име.</p>								
16.	<p>Подвуците предлоге који могу стајати само уз именицу у генитиву: <i>међу, због, поред, над, услед, према, при, по</i></p>								
17.	<p>Напишите глагол <i>навити</i> у задатим облицима:</p> <p>а) 2. лице једине императива: _____ б) 3. лице једине аориста: _____</p>								
18.	<p>Заокружите слова испред парова у којима су оба глагола прелазна:</p> <p>а) летети – прелетети б) писати – преписати в) водити – преводити г) ићи – прећи д) седети – преседети њ) говорити – преговарати</p>								
19.	<p>Подвуците глаголе изведене од узвика: <i>кратити, шећерити, брзати, гомилати, шуикати, крцкати</i></p>								
20.	<p>Заокружите слово испред изведеница које имају исту творбену основу:</p> <p>а) зубар, зубарски в) зубар, зубни б) зубатост, зубић г) зубарство, зубац</p>								

21.	Заокружите слово испред скупа речи чији су сви чланови изведенице: а) сир, наглув, трње б) главобоља, прабаба, поручник в) лупнути, упис, кромпир-чорба г) зов, вожња, школски								
22.	У Речнику српскога језика пише да жижак ¹ означава малу примитивну светиљку, а жижак ² јесте врста инсекта тврдокрица. Лексикографи су се послужили степеновањем, чиме стављају читаоцу до знања да су жижак ¹ и жижак ² у односу: синонимije, полисемије, хомонимије, антонимије, градиације Подвуците тачан одговор.								
23.	Именица <i>грana</i> у примеру <i>Ботаника је грana биологије</i> употребљена је у значењу добијеном: а) метафором б) метонимијом г) синегдохом д) хомонимијом Заокружите слово испред тачног одговора.								
24.	Подвуците назив за тип лексике на коју се односе све следеће карактеристике: – треба да буду једнозначни; – са највећом прецизношћу одређују појмове у некој науци, уметности, струци; – могу бити домаћег порекла, али су често интернационализми; дијалектизми, термини, регионализми, фразеологизми, историзми								
25.	Подвуците зависне реченице: <i>Испливало сунце, отприлике на истом месту на којем је последњи пут, прекрјуче, виђено. Два дана је стајало и чекало да невреме прође и сад наставља прекинути пут.</i>								
26.	Подвуците речи које конгруирају с неком другом речју из реченице: <i>Старица круни клип кукуруза у лимени тањир одавно избачен из употребе.</i>								
27.	Допуните табелу, анализирајући реченицу <i>Не пада снег да покрије брег</i> (синтаксичке функције наводите прецизно): <table border="1" data-bbox="234 1038 716 1214"> <tr> <td>Како гласи реченични члан</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Која је функција тог члана</td> <td></td> <td>(граматички) субјекат</td> <td></td> </tr> </table>	Како гласи реченични члан				Која је функција тог члана		(граматички) субјекат	
Како гласи реченични члан									
Која је функција тог члана		(граматички) субјекат							
28.	Међу следећим лексемама подвуците све придевске конституентске речи: <i>један, десет, двојица, оволико, сад, какав, ко, који.</i>								
29.	Напишите којој врсти припада свака независна предикатска реченица: а) <i>Како лије киша!</i> _____ б) <i>Киша лије као из кабла!</i> _____								

30.	Упишите запете тамо где је то неопходно: <i>Халејеву комету која се појављује на небу сваких 76 година није открио Едмонд Халеј енглески математичар и астроном него његове кинеске колеге и то још пре готово 2000 година.</i>
-----	--

ТЕСТ: 2 (20 ПИТАЊА)

1.	Напишите име млађег штокавског дијалекта (и)јекавског изговора којим се говори и у северозападној Црној Гори, западном делу Санцака и у западној Србији: _____						
2.	Подвуците исправно написану скраћеницу за: и тако даље: итд итд. и т. д. и тд.						
3.	Подвуците језик који не припада датом низу: пољски, словачки, чешки, бугарски, лужичкосрпски						
4.	За Библијско друштво у Лондону <i>Стари зајет</i> на српски језик превео је: а) Ђуро Даничић б) Вук Ст. Караџић в) Доситеј Обрадовић г) Сава Мркаљ Заокружите слово испред тачног одговора.						
5.	Заокружите слово испред оне групе гласова у којој су само палатални сонанти. а) Р, Л, Н б) Л, Њ, Љ в) Љ, Ј, Н г) Њ, Љ, Ј						
6.	Подвуците глаголе у чијем аористу примећујете палатализацију. <i>испећи, испитати, иступити, извикати, изрећи</i>						
7.	Заокружите слово испред акцентованог облика 3. лица јединице презента глагола <i>забранити</i> . а) забрани, б) забраић, в) забрани, г) забрани						
8.	Подвуците све клитике у следећој реченици: <i>То место је сад било напуштено, па смо почели да га својатамо.</i>						
9.	Напишите у ком је роду, броју и падежу присвојна заменица у следећој реченици: <i>Милица обожава једрење, то је њен омиљени спорт.</i> <table border="1" style="margin: 10px auto; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="width: 30%;">Род</th> <th style="width: 30%;">Број</th> <th style="width: 30%;">Падеж</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="height: 20px;"> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table>	Род	Број	Падеж			
Род	Број	Падеж					
10.	Подвуците све везнике у следећој реченици: <i>Одој секунд или два да осушиш смех своје деце док се играју.</i>						

11.	У следећем низу подвуците глаголе од којих се може градити глаголски прилог садашњи: <i>радити, чинити, саставити, завршити, направити, средити, вршити</i>										
12.	Напишите глагол <i>засути</i> у задатим облицима: а) 3. лице множине презента: _____ б) 3. лице једнине аориста: _____										
13.	Подвуците именице изведене од глагола: <i>плавуша, слависткиња, удавача, учитељ, оштрица, математичар</i>										
14.	Именице <i>лавица, лисац и ждребица</i> изведене су: а) граматичким суфиксима б) моционим суфиксима в) суфиксима субјективне оцене Заокружите слово испред тачног одговора.										
15.	Именица <i>праг</i> у примеру <i>Сваком је драг свој праг</i> означава кућу, дом. Ово значење је добијено: а) метафором б) метонимијом в) синегдохом г) хомонимијом Заокружите слово испред тачног одговора.										
16.	Бохеизми су речи које потичу из _____ језика. Допуните реченицу.										
17.	Подвуците зависне реченице: <i>Печурке, у часу кад избију из земље, напредују брзо и полетно, као да ће небо такнути, али се убрзо издувају и већ сутрадан се покуње.</i>										
18.	Подвуците речи које конгруирају с неком другом речју из реченице: <i>Никад небо није тако раскошно и дубоко као увече, после повратка с њиве.</i>										
19.	Допуните табелу, анализирајући реченицу <i>Кад лисица придикује, пази на гуске</i> (синтаксичке функције наводите прецизно): <table border="1" style="margin-left: 20px;"> <tr> <td>Како гласи реченични члан</td> <td></td> <td>[<i>ти</i>]</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Која је функција тог члана</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	Како гласи реченични члан		[<i>ти</i>]			Која је функција тог члана				
Како гласи реченични члан		[<i>ти</i>]									
Која је функција тог члана											
20.	Упишите запете тамо где је то неопходно: <i>Кад је Кина изгубила везу са својом свемирском станицом план да је намерно избаце из орбите пропао је тако да је она полако губила висину и ушла у атмосферу при чему је највећи њен део сагорео.</i>										

ТЕСТ: 3 (20 ПИТАЊА)

1.	Подвуците имена дијалекта штокавског наречја који имају четири акцента: призренско-тимочки дијалекат, косовско-ресавски дијалекат, шумадијско-војвођански дијалекат, источнохерцеговачки дијалекат						
2.	Подвуците исправно написану скраћеницу за: и друго: и др. и др идр. идр						
3.	Подвуците два језика који не припадају источнословенској језичкој групи: чешки, руски, белоруски, украјински, пољски						
4.	Првобитну основицу књижевног језика Вук је проширио када је у гласовни систем књижевног језика увео сугласник х : а) 1818. године б) 1836. године в) 1839. године г) 1847. године Заокружите слово испред тачног одговора.						
5.	Заокружите слово испред оне групе гласова у којој су само звучни експлозивни (оклузивни). а) Г, Б, Д в) Д, Г, К б) Д, Т, Б г) Т, Г, Б						
6.	Подвуците глаголе у чијем трпном придеву примећујете јотовање: <i>испробати, изненадити, изградити, изљубити</i>						
7.	Заокружите слово испред акцентованог облика датива јединице именице женског рода <i>сахрана</i> . а) сáхрāни, б) сахрāни, в) сáхрани, г) сáхрани						
8.	Подвуци све клитике у следећој реченици: <i>Да бисмо се заштитили од кише, ми смо кренули ка станици.</i>						
9.	Напишите у ком је роду, броју и падежу подвучена именица у следећој реченици: <i>Границе душе никада нећеш пронаћи, па макар прошао свим путевима.</i>						
	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="width: 33%;">Род</th> <th style="width: 33%;">Број</th> <th style="width: 33%;">Падеж</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="height: 20px;"> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table>	Род	Број	Падеж			
Род	Број	Падеж					
10.	Подвуците бројеве у следећој реченици: <i>У нашој земљи деведесет одсто младих сваког дана проводи неколико сати на интернету, а свака четврта особа свакодневно гледа телевизију.</i>						
11.	У следећем низу подвуците прилоге: <i>овде, овај, овдашњи, овако, оволики, овамо, овакав</i>						
12.	Напишите презентску основу следећих глагола: <i>дати _____ чути _____</i>						

13.	Подвуците придеве изведене од прилога: изненадан, јучерашњи, бесан, добар, влажан, страшан										
14.	Именице <i>телад</i> , <i>радништво</i> и <i>трње</i> изведене су: а) граматичким суфиксима б) моционим суфиксима в) суфиксима субјективне оцене Заокружите слово испред тачног одговора.										
15.	Именица <i>зуб</i> у примеру <i>зуб времена</i> употребљена је у значењу добијеном: а) метафором б) метонимијом г) синегдохом д) хомонимијом Заокружите слово испред тачног одговора.										
16.	Хунгаризми су речи које потичу из _____ језика. Допуните реченицу.										
17.	Подвуците зависне реченице: <i>Пошто је пијачни дан, сви из куће отишли су у Кривиће, једино је остао старац, да седи на кућном прагу.</i>										
18.	Подвуците речи које конгруирају с неком другом речју из реченице: <i>Полутке ораха, са напрешканом и сјајном кором, сачињавају савршено непробојну целину.</i>										
19.	Допуните табелу, анализирајући реченицу <i>Где је сила господар, правда је слуга</i> (синтаксичке функције наводите прецизно): <table border="1" data-bbox="232 918 829 1091"> <tr> <td>Како гласи реченични члан</td> <td></td> <td></td> <td><i>је</i></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Која је функција тог члана</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	Како гласи реченични члан			<i>је</i>		Која је функција тог члана				
Како гласи реченични члан			<i>је</i>								
Која је функција тог члана											
20.	Упишите запете тамо где је то неопходно: <i>Пагодин је такав молекул који личи на јапанску пагоду а хипосулфат А нема никакве везе са хипопотамом (нилским коњем) него је то отровни састојак из морског суиђера <i>Hippospongia metacornis</i> који живи у водама поред Окинаве.</i>										

ТЕСТ: 4 (20 ПИТАЊА)

1.	Подвуците имена дијалекта штокавског наречја који немају четири акцента: призренско-тимочки дијалекат, косовско-ресавски дијалекат, шумадијско-војвођански дијалекат, источнохерцеговачки дијалекат						
2.	Подвуците исправно написану скраћеницу за: и слично: и сл. и сл исл. исл						
3.	Подвуците два језика који не припадају западнословенској језичкој групи: словеначки, чешки, пољски, словачки, бугарски						
4.	Првобитну основицу књижевног језика Вук је проширио када је одустао од ијекавског јотовања сугласника д и т: а) 1818. године б) 1836. године в) 1839. године г) 1847. године Заокружите слово испред тачног одговора.						
5.	Заокружите слово испред оне групе гласова у којој су само безвучни фрикативи: а) С, З, Ш в) Ш, С, Х б) Ш, С, Ћ г) З, Ш, Х						
6.	Подвуците глаголе у чијем презенту примећујете јотовање: <i>фотографисати, викаати, носити, показати, удахнути</i>						
7.	Заокружите слово испред акцентованог облика 3. лица једине презенте глагола <i>повредити</i> : а) поврѣди, б) поврѣди, в) по̀врѣди, г) по̀врѣди						
8.	Подвуците све клитике у следећој реченици: <i>Истина ме није ту поразила, јер ми се учинила невероватном.</i>						
9.	Напишите у ком је роду, броју и падежу подвучени придев у следећој реченици: <i>Сопствене мане се могу видети само <u>туђим</u> очима.</i>						
	<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th style="padding: 5px;">Род</th> <th style="padding: 5px;">Број</th> <th style="padding: 5px;">Падеж</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="height: 20px;"></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Род	Број	Падеж			
Род	Број	Падеж					
10.	У следећој реченици подвуците именицу средњег рода у локативу једине: <i>Свакога дана понеси корпу земље на једно место и на том месту саградићеш брдо.</i>						
11.	У следећем низу подвуците све предлоге који се могу јавити уз именицу у инструменталу: <i>о, међу, изнад, са, над, испод, између, према</i>						
12.	Напишите глагол <i>прећи</i> у задатим облицима. а) 3. лице једине презенте: _____ б) глаголски прилог прошли: _____						

13.	Подвуците глаголе изведене од придева: <i>биберити , јачати, солити, напредовати, брзати, адресирати</i>								
14.	Именице <i>синчић, војничина</i> и <i>сукњица</i> изведене су: а) граматичким суфиксима б) моционим суфиксима в) суфиксима субјективне оцене Заокружите слово испред тачног одговора.								
15.	Именица <i>Београд</i> у примеру <i>Београд је изашао на улице</i> употребљена је у значењу добијеном: а) метафором б) метонимијом г) синегдохом д) хомонимијом Заокружите слово испред тачног одговора.								
16.	Речи из шпанског језика спадају у: германизме романизме англицизме Подвуците тачан одговор.								
17.	Подвуците зависне реченице: <i>Мачка је једном или двапут маукнула, као да негодује због некакве неправде, а онда је с презрењем окренула леђа беспомоћном човеку и нашла место испод амбара на којем ће се посветити својим сањаријама.</i>								
18.	Подвуците речи које конгруирају с неком другом речју из реченице: <i>Деда најчешће седи на глатком, по средини удубљеном камену испред куће.</i>								
19.	Допуните табелу, анализирајући реченицу <i>Ко мудро ћути, лепо говори</i> (синтаксичке функције наводите прецизно): <table border="1" data-bbox="207 982 694 1161"> <tr> <td>Како гласи реченични члан</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Која је функција тог члана</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	Како гласи реченични члан				Која је функција тог члана			
Како гласи реченични члан									
Која је функција тог члана									
20.	Упишите запете тамо где је то неопходно: <i>Кад су остаци свемирске станице „Скајлаб” пали на тло Аустралије агенција Наса која је била њен власник одлучила је да допусти меснам становништву да задржи све делове који би случајно били нађени.</i>								

ТЕСТ: 1 (РЕШЕЊА)

1. шумадијско-војвођански дијалекат, источнохерцеговачки дијалекат
2. а) дијете, б) дјеца
3. српскословенски језик (старословенски језик у српској редакцији)
4. а)
5. в)
6. разговорни (стил)
7. б)
8. Ф
9. а)
10. потврда, потврдно, **потврдити**, потврдим
11. **спасилац**, дечак, **пуж**, падеж, **мраз**
12. Ја **се** нисам бојао **да му** то кажем **у** лице.
- 13.

	Род	Број	Падеж
сва	женски	једнина	номинатив

14. трећи, средишњи, јучерашњи, горњи, осми, двадесети, последњи
15. а)
16. међу, због, поред, над, услед, према, при, по
17. а) навиј; б) нави
18. б), в)
19. шушкати, крцнути
20. в)
21. г)
22. хомонимије
23. а)
24. термини
25. Испливало сунце, отприлике на истом месту на којем је последњи пут, прекјуче, виђено.
Два дана је стајало и чекало да невреме прође и сад наставља прекинути пут.
26. Старица круни клип кукуруза у димени тањир одавно избачен из употребе.
- 27.

Како гласи реченични члан	Не пада	снег	да покрије брег
Која је функција тог члана	предикат	(граматички) субјекат	одредба за циљ / циља

28. *један, какав, који*
29. а) узвична (екскламативна, усклична), б) обавештајна (изјавна)
30. Халејеву комету, која се појављује на небу сваких 76 година, није открио Едмонд Халеј, енглески математичар и астроном, него његове кинеске колеге, и то још пре готово 2000 година.

ТЕСТ: 2 (РЕШЕЊА)

1. источнохерцеговачки дијалекат
2. итд.
3. бугарски
4. а)
5. г)
6. иснећи, испитати, истући, извикати, изрећи
7. б)
8. То место **је** сад било напуштено, **па смо** почели **да га** својатамо.
- 9.

Род	Број	Падеж
мушки	једнина	номинатив

10. Одвој секунд или два да ослушнеш смех своје деце док се играју.
11. радити, чинити, саставити, завршити, направити, средити, вршити
12. а) заспу; б) засу
13. удавача, учитељ
14. б)
15. в)
16. чешког
17. Печурке, у часу кад избију из земље, напредују брзо и полетно, као да ће небо такнути, али се убрзо издувају и већ сутрадан се покуње.
18. Никад небо није тако раскошно и дубоко као увече, после повратка с њиве.
- 19.

Како гласи реченични члан	<i>Кад лисица придикује</i>	[ми]	пази	на гуске
Која је функција тог члана	(прилошка) одредба за време / времена	(граматички) субјекат	предикат	неправи / индиректни објекат

20. Кад је Кина изгубила везу са својом свемирском станицом, план да је намерно избаце из орбите пропао је, тако да је она полако губила висину и ушла у атмосферу, при чему је највећи њен део сагорео.

ТЕСТ: 3 (РЕШЕЊА)

1. шумадијско-војвођански дијалекат, источнохерцеговачки дијалекат
2. и др.
3. чешки, пољски
4. б)
5. а)
6. испробати, изненадити, израдити, изљубити
7. в)
8. Да бисмо се заштитили од кише, ми смо кренули ка станици.

9.

Род	Број	Падеж
мушки	множина	инструментал

10. У нашој земљи деведесет одсто младих сваког дана проводи неколико сати на интернету, а свака четврта особа свакодневно гледа телевизију.
11. овде, овај, овдашњи, овако, оволики, овамо, овакав
12. да(-); чује(-)
13. изненадан јучерашњи
14. а)
15. а)
16. мађарског
17. Пошто је пијачни дан, сви из куће отишли су у Кривиће, једино је остао старац, да седи на кућном прагу.
18. Полутке ораха, са намрешканом и сјајном кором, сачињавају савршено непробојну целину.
- 19.

Како гласи реченични члан	<i>Где је сила господар</i>	<i>правда</i>	<i>је</i>	<i>слуга</i>
Која је функција тог члана	(прилошка) одредба за место / места	(граматички) субјекат	копула / спона / глаголски део предиката	именски део предиката / именски (копулативни) предикатив

20. *Пагодин* је такав молекул који личи на јапанску пагоду, а *хипосулфат А* нема никакве везе са хипопотамом (нилским коњем), него је то отровни састојак из морског сунђера *Hippospongia metacromans*, који живи у водама поред Окинаве.

ТЕСТ: 4 (РЕШЕЊА)

- призренско-тимочки дијалекат, косовско-ресавски дијалекат,
- и сл.
- словеначки, бугарски
- в)
- в)
- фотографисати, викати, носити, показати, уздахнути
- в)
- Истина ме није ту поразила, јер ми се учинила невероватном.
-

Род	Број	Падеж
женски	множина	инструментал

10. Свакога дана понеси корпу земље на једно место и на том месту саградићеш брдо.
11. о, међу, изнад, са, над, испод, између, према
12. а) пређе; б) прешав(ши)
13. јачати брзати
14. в)
15. б)
16. романизме
17. Мачка је једном или двапут маукнула, као да негодује због некакве неправде, а онда је с презрењем окренула леђа беспомоћном човеку и нашла место испод амбара на којем ће се посветити својим сањаријама.
18. Деда најчешће седи на глатком, по средини удубљеном камену испред куће.
- 19.

Како гласи реченични члан	<i>Ко мудро ћути</i>	<i>лепо</i>	<i>говори</i>
Која је функција тог члана	(граматички) субјекат	(прилошка) одредба за начин / начина	предикат

20. Кад су остаци свемирске станице „Скајлаб” пали на тло Аустралије, агенција Наса, која је била њен власник, одлучила је да допусти месном становништву да задржи све делове који би случајно били нађени.

КЛАСИФИКАЦИОНИ ИСПИТ ИЗ КЊИЖЕВНОСТИ

ЈУНИ 2018.

ЈАСИКА

Над крововима небо сиво
А измаглица влажна лута
И ко прозрачно меко ткиво
Покрива правце мога пута.

На оморини људи, звери,
И биље, све се мртво чини.
– Јасика једна тек трепери.
Јасика танка у висини.

Трепери само, о јасико!
Тај тамни нагон што те креће
Разумео још није нико,
Разумети га нико неће.

Но он за мене сада значи
Тај неумитни живот што се
Никаа јоште не помрачи
И који мутне струје носе.

Победник вечни, увек чио,
Изван доброга и ван злога,
Данас ко јуче што је био
Јачи од смрти и од бога.

Трепери само, о јасико!
Гледам те с чежњом и са тугом
На болове сам давно свико,
Са јадам живим као с другом.

И кад на живот мислим цео,
Који је био што је сада,
На моју душу ко црн вео
Огромна, тешка сенка пада.

И у дну тужне душе моје,
Ко наговештај нове вере,
Весело као лишће твоје,
Нагони тамни затрепере...

Милан Ракић

І ЗАДАЦИ

1. Ком књижевном периоду припада Милан Ракић? Наведи основне одлике тог периода.
2. Шта је тема песме „Јасика” и који су основни мотиви?
3. Објасни симболичке елементе у песми.
4. Опиши композицију и версификацију песме.
5. Издвој и протумачи основна језичкостилска изражајна средства.

II ТЕМЕ

1. Однос оца и сина у Савином *Житију Светог Симеона*
2. Слика српске властеле у народној епској песми „Кнежева вечера”
3. Тематско-мотивски елементи у приповеци „Ветар” Лазе Лазаревића
4. Мотив поистовећивања у *Проклетој авлији* Иве Андрића
5. Ликови и атмосфера у драми *Чекајући Годоа* Семјела Бекета

СЕПТЕМБАР 2018.

СУМАТРА

Сад смо безбрижни, лаки и нежни.
Помислимо: како су тихи, снежни
врхови Урала.

Растужи ли нас какав бледи лик,
што га изгубисмо једно вече,
знамо да, негде, неки поток,
место њега, румено тече!

По једна љубав, јутро, у туђини,
душу нам увија, све тешње,
бескрајним миром плавих мора,
из којих црвене зрна корала,
као, из завичаја, трешње.

Пробудимо се ноћу и смешимо, драго,
на Месец са запетим луком.
И милујемо далека брда
и ледене горе, благо, руком.

Милош Црњански

І ЗАДАЦИ

1. Ком књижевном покрету припада Милош Црњански? – Наведи основне особине тог покрета.
2. Образложи зашто је песма *Суматра* авангардно књижевно дело.
3. Анализирај стање лирског субјекта.
4. Објасни слику простора и времена у песми.
5. Протумачи симболику боја и основна језичкостилска изражајна средства.

ІІ ТЕМЕ

1. Слика устаничке Србије у песми *Почетак буне против дахија*
2. Људска судбина у новели *Туга* А. П. Чехова
3. Друштвена стварност у драми *Покојник* Бранислава Нушића
4. Ликови у приповеци *Мост на Жепи* Иве Андрића
5. Породични односи у роману *Корени* Добрице Ћосића

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ

Студентски трг 3, 11000 Београд,

телефон 011/3285-506,

e-mail: drustvosj@fil.bg.ac.rs

сајт: drustvosj.fil.bg.ac.rs

Издања Друштва:

1. Љубомир Поповић, **Ред речи у реченици**, II издање, цена 600,00 динара
2. Новица Петковић, **Огледи о српским песницима**, II издање, 600,00 динара
3. Љиљана Бајић, **Одабране наставне интерпретације**, II издање, цена 600,00 динара
4. Слободан Ж. Марковић, **Српска књижевност између два светска рата – појаве, писци и дела**, цена 600,00 динара
5. Тихомир Брајовић, **Облици модернизма**, цена 600,00 динара
6. Бошко Сувајџић, **Јунаци и маске**, цена 600,00 динара
7. Нада Милошевић-Ђорђевић, **Од бајке до изреке**, II издање, цена 600,00 динара
8. Драгана Вукићевић, **Писмо и прича**, цена 600,00 динара
9. Зборник **Ка савременој настави српског језика и књижевности** (књижевност), цена 600,00 динара
10. Бранкица Чигоја, **Траговима српске језичке прошлости**, цена 600,00 динара
11. Радмила Маринковић, **Светородна господа српска**, II издање, цена 600,00 динара
12. Васо Милинчевић, **Велика школа и велики професори**, цена 600,00 динара
13. Јелица Јокановић-Михајлов, **Акценат и интонација говора на радију и телевизији**, цена 600,00 динара
14. Наташа Станковић-Шошо, **Топос пута у српској народној бајци**, цена 600,00 динара

15. Оливера Радуловић, **Речи са чистих усана**, цена 600,00 динара
16. Гордана Јовановић, **Живот Стефана Лазаревића, деспота српскога**, цена 600,00 динара
17. Татјана Јовићевић, **Српски историјски роман XIX века**, цена 600,00 динара
18. Јован Деретић, **Огледи о српској књижевности**, цена 600,00 динара
19. Душан Иванић, **Огледи о Стерији**, цена 600,00 динара
20. **Писци говоре**, приредио Михајло Пантић, цена 600,00
21. Божо Ћорић, **Творба именица у српском језику**, цена 600,00 динара
22. Мило Ломпар, **О завршетку романа**, цена 600,00 динара
23. Бошко Сувајдић, **Иларион Руварац и народна књижевност**, цена 600,00 динара
24. Драгана Мршевић-Радовић, **Фразеологија и национална култура**, II издање, цена 600,00 динара
25. Снежана Милинковић, **Преображаји новеле**, цена 600,00 динара
26. Снежана Самарџија, **Биографије епских јунака**, цена 600,00 динара
27. Гордана Штасни, **Творба речи у настави српског језика**, цена 600,00 динара
28. Зона Мркаљ, **Наставно проучавање народних приповедака и предања**, цена 600,00 динара
29. Јелена Јовановић, **Писци и стил**, цена 600,00 динара
30. Милош Ковачевић, **Огледи из српске синтаксе**, цена 600,00 динара
31. Божо Ћорић, **Лингвомаргиналије**, цена 600,00 динара
32. Рајна Драгићевић, **Вербалне асоцијације кроз српски језик и културу**, цена 600,00 динара
33. **Прилози језичком и књижевном образовању**, Зборник 1, приредила Босиљка Милић, цена, 600,00 динара

34. **Прилози језичком и књижевном образовању**, Зборник 2, приредили, Б. Милић и В. Брборић цена, 600,00 динара
35. **Пут до есеја (хронолошки преглед такмичења)**, приредила Босиљка Милић, цена 600,00 динара
36. Милан Стакић, **Морфо(но)лошке теме**, цена 600,00 динара
37. Зоја Карановић, **Небеска невеста**, цена 600,00 динара
38. **Прилози језичком и књижевном образовању**, Зборник 3, приредили, Б. Милић и В. Брборић цена, 600,00 динара
39. Валентина Питулић, **Трагом архетипа**, цена 600,00 динара
40. Зорица Несторовић, **Класик Стерија**, цена 600,00 динара
41. Вељко Брборић, **Правопис и школа**, II издање, цена 600,00 динара
42. **20 година Републичког такмичења из српског језика и језичке културе ученика основних и средњих школа**, приредила Босиљка Милић, цена 600,00 динара
43. Слободан Ж. Марковић, **100 година Друштва за српски језик и књижевност Србије**, прилоге приредила Босиљка Милић, цена 600,00 динара
44. Марија Клеут, **Из Вукове сенке**, цена 600,00 динара
45. Јасмина Јокић, **Краљичке песме, Ритуал и поезија**, цена 600,00 динара
46. Зона Мркаљ, **Колико познајеш књижевност?**, цена 600,00 динара
47. Јелица Јокановић, **Прозодија и говорна култура**, цена 600,00 динара
48. **Српски језик кроз тестове 3**, приредила Босиљка Милић, цена 650,00 динара
49. Драгана Вељковић Станковић, **Комуникативни приступ у настави српског језика**, цена 600,00 динара

50. Светлана Торњански Брашњовић, **Свадбене песме и обредни смех**, цена 600,00 динара
51. Милан Алексић, **Богдан Поповић и српска књижевност**, цена 600,00 динара
52. Миодраг Павловић, **Спреси се да говориш**, цена 600,00 динара
53. Александар Милановић, **Језик весма полезан**, цена 600,00 динара
54. Весна Ломпар, **Врсте речи и граматичка пракса**, цена 600,00 динара
55. Вељко Брборић, **О српском правопису**, цена 600,00 динара
56. Милорад Дашић, **Народна књижевност у наставним плановима и програмима**, цена 600,00
57. Иван Златковић, **Ка поетици смеха**, цена 600,00 динара
58. Предраг Петровић, **Авангардни роман без романа, поетика кратког романа српске авангарде**, цена 600,00 динара
59. Првослав Радић, **Творба речи и миксоглогија**, цена 600,00 динара
60. Душан Иванић, **П(ј)есник и п(ј)есма**, цена 600,00 динара
61. Душица Потић, **Поетика прикривања – Фолклорни обрасци у стваралаштву Стевана Раичковића**, цена 600 динара
62. Бојан Ђорђевић, **Племенита мисија или мука жива – Српски књижевници као професори**, цена 600 динара
63. Мирјана Стакић Савковић, **Путујућа учионица (Од екскурзије до стручног путовања као стваралачке активности)**, цена 600 динара
64. Душка Кликовац, **Српски језик у светлу когнитивне лингвистике**, цена 600 динара

Часописи:

1. Часопис **Књижевност и језик**
Годишња претплата за 2019. годину 600,00
Цена двоброја 350,00
2. Часопис **Свет речи** – средњошколски часопис
за српски језик и књижевност
Број: 47-48 250,00

Збирке тестова:

1. Тестови са такмичења из српског језика и језичке културе ученика основне школе 2011–2017.
Цена 600,00 динара (сваки 11. бесплатан)
2. Тестови са такмичења из српског језика и језичке културе ученика средњих школа 2011–2017.
Цена 600,00 динара (сваки 11. бесплатан)
3. Тестови са Књижевне олимпијаде 1
(2012/2013, 2013/2014)
Цена 600,00 динара
4. Тестови са Књижевне олимпијаде 2
(2014/2015, 2015/2016)
Цена 600,00 динара
5. Тестови са Књижевне олимпијаде 3
(2016/2017, 2017/2018)
Цена 600,00 динара

Уплату извршити на жиро рачун Друштва:

Комерцијална банка

205-23421-53

У рубрику *позив на број* уписати број рачуна.

САДРЖАЈ

Програм 60. Републичког зимског семинара.....	5
Такмичење ученика средњих школа из књижевности.....	11
Писмени задатак награђен првом наградом	15
Литерарне секције – Награда „Проф. др Слободан Ж. Марковић”	19
Лингвистичке секције.....	23
Основношколски и средњошколски листови и часописи	26
Такмичење из методике наставе српског језика и књижевности наставника основних и средњих школа „Проф. др Милија Николић”	31
Такмичење из српског језика и језичке културе.....	36
Програм такмичења из српског језика и језичке културе.....	43
Резултати 28. Републичког такмичења из српског језика и језичке културе ученика основних и средњих школа.....	58
Књижевна олимпијада.....	67
Резултати 6. Републичког такмичења из књижевности „Књижевна олимпијада” ученика основних и средњих школа ..	100
Из Правилника о такмичењу литерарних дружина и секција основних и средњих школа – Награда „Проф. др Слободан Ж. Марковић”	123
Из Правилника о такмичењу лингвистичких секција основних и средњих школа	127
Класификациони испит из српског језика	130
Класификациони испит из књижевности	143
Књижевни оглас Друштва	147

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

811.163.41+821]:005.745(497.11)“2018”
371.384

РЕПУБЛИЧКИ зимски семинар Настава српског језика
и књижевности у основној и средњим школама (2019 ;
Београд)

Републички зимски семинар 2019. Настава српског
језика и књижевности у основној и средњим школама /
[организатори] Друштво за српски језик и књижевност
Србије [и] Министарство просвете, науке и технолошког
развоја Републике Србије [и] Филолошки факултет у
Београду ; [уредници Босиљка Милић ... и др.]. – Београд :
Друштво за српски језик и књижевност Србије, 2019
(Београд : Чигоја штампа). – 153 стр. : табеле ; 20 cm

Тираж 1.500.

ISBN 978-86-84885-92-2

1. Милић, Босиљка, 1930- [уредник]
2. Друштво за српски језик и књижевност Србије (Београд)
3. Србија. Министарство просвете, науке и технолошког
развоја
4. Филолошки факултет (Београд)

COBISS.SR-ID 273005324

